

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση

Χρήσης 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΔΗΛΩΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ	6
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	7
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	31
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	39
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	40
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	41
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	42
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	44
2.1 Βάση παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	44
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	44
2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)	45
2.4 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	59
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων	61
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	62
2.7 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	63
2.8 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	64
2.9 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων	65
2.10 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	66
2.11 Ασφαλιστικές δραστηριότητες	66
2.12 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών	69
2.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων	70
2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	70
2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα	71
2.16 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	71
2.17 Μισθώσεις	72
2.18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	73
2.19 Προβλέψεις	73
2.20 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	74
2.21 Παροχές προς εργαζομένους	74
2.22 Φόροι	75
2.23 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	76
2.24 Μετοχικό κεφάλαιο	76
2.25 Τομείς δραστηριότητας	76
2.26 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση	76

2.27	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	77
2.28	Αναγνώριση εσόδων	77
2.29	Συμψηφισμός	77
2.30	Παύση αναγνώρισης	77
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		78
3.1	Αποτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων	78
3.2	Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος	78
3.3	Αναβαλλόμενος φόρος	78
3.4	Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων	79
3.5	Απομείωση αξίας χρεωστών ασφαλιστών	79
3.6	Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων	79
3.7	Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων	79
3.8	Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	80
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		81
4.1	Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	81
4.2	Ασφαλιστικός κίνδυνος	82
4.3	Πιστωτικός κίνδυνος	88
4.4	Κίνδυνος ρευστότητας	92
4.5	Κίνδυνος αγοράς	95
4.6	Κίνδυνος συγκέντρωσης	97
4.7	Λειτουργικός κίνδυνος	97
4.8	Κίνδυνος χώρας	97
4.9	Κίνδυνος φήμης	97
4.10	Διαχείριση κεφαλαίων	98
4.11	Κίνδυνοι βιωσιμότητας - ESG	98
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		99
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ (ΜΙΚΤΑ) ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ		101
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΕΚΧΩΡΗΘΕΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ		102
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΤΟΚΟΙ, ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		102
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		103
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		103
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		104
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ		104
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ		105
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		106
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ		106

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	107
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	108
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΦΟΡΟΙ	108
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	109
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	110
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	113
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	114
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	117
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	119
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	120
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	120
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	121
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	122
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	122
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	123
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	123
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	124
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	124
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ	126
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	126
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	127
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	127
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	127
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	129
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	130
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	131

Δήλωση Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

Andrzej Piotr Klesyk
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Το επιχειρηματικό περιβάλλον το 2022 τόσο στην Ελλάδα, όσο και παγκοσμίως, χαρακτηρίστηκε από αυξημένη αβεβαιότητα και υψηλό πληθωρισμό. Οι τελευταίες οικονομικές εκτιμήσεις προβλέπουν αποκλιμάκωση του υψηλού πληθωρισμού που παρατηρήθηκε κατά το προηγούμενο έτος, η οποία αναμένεται να συνοδευθεί από χαμηλότερη αύξηση του ΑΕΠ στο επόμενο διάστημα, ενώ η μεταβλητότητα στο επιχειρηματικό περιβάλλον εκτιμάται ότι θα διατηρηθεί και στο προσεχές μέλλον.

Σε ό,τι αφορά στον ασφαλιστικό κλάδο, η βασική πρόκληση για το 2023 θα είναι η απορρόφηση του αυξημένου κόστους αποζημιώσεων, η ενεργός διαχείριση των δεικτών ζημιάς σε έναν μετά-Covid «κανονικό» κόσμο, αλλά και η συγκράτηση του λειτουργικού κόστους σε περιβάλλον πληθωριστικών πιέσεων. Μέσω του επανασχεδιασμού των προϊόντων και της βελτίωσης των προσφερόμενων ασφαλιστικών καλύψεων, ο ασφαλιστικός κλάδος θα πρέπει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών των ασφαλισμένων για προστασία και σιγουριά. Η επιβράδυνση της οικονομίας αποτελεί σημαντικό κίνδυνο για τον κλάδο, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζονται νέες ευκαιρίες λόγω της αυξημένης ζήτησης για ασφαλιστικά προϊόντα που προσφέρουν κάλυψη από φυσικές καταστροφές (π.χ. ασφάλιση περιουσίας), κυβερνο-επιθέσεις, τυχόν κενά στη νοσηλευτική περίθαλψη και την απώλεια εισοδήματος. Επομένως η ζήτηση ασφαλιστικών και επενδυτικών προϊόντων αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω, καθώς ο βαθμός διείδυσης της ιδιωτικής ασφάλισης σαν ποσοστό επί του ΑΕΠ είναι ακόμα χαμηλός, ειδικά στην Ελλάδα, με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης.

Η στρατηγική μετασχηματισμού της Εταιρίας επικεντρώνεται στην ψηφιακή επιτάχυνση και στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών για την υποστήριξη μιας νέας πρότασης που θα χαρίζει επιπλέον αξία στους ασφαλισμένους, μέσω προσφορών που θα οδηγούν σε ολιστικές λύσεις. Επιπρόσθετα, δίνεται βαρύτητα στην υιοθέτηση κριτηρίων γύρω από την Περιβαλλοντική, Κοινωνική Ευθύνη και την Εταιρική Διακυβέρνηση (ESG), που θα επηρεάσουν την επιλογή της επενδυτικής

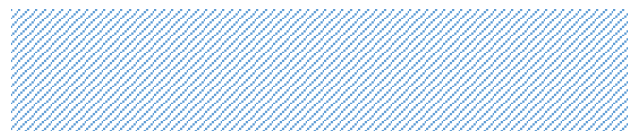
πολιτικής, τις πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, την εταιρική διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και τη δέσμευση της Εταιρίας να ακολουθήσει ένα μονοπάτι πραγματικά βιώσιμης ανάπτυξης.

Με το βλέμμα στο μέλλον, οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι της Εταιρίας είναι η ανάπτυξη και ο μετασχηματισμός με επιδέξιο τρόπο και πυρήνα:

- Την ενίσχυση των τεχνικών αποτελεσμάτων της και τη συγκράτηση της πίεσης του λειτουργικού κόστους, μέσω μιας βελτιωμένης λειτουργικής απόδοσης και τεχνικής αριστείας.
- Την αναβάθμιση της πρότασης αξίας της για τους κλάδους Ζωής και Υγείας, μέσα από καινοτόμες και ολιστικές λύσεις προστασίας και αποταμίευσης που θα ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες των ασφαλισμένων.
- Την επένδυση στις νέες τεχνολογίες και σε μοχλούς στρατηγικού μετασχηματισμού για απλουστευμένες και πιο εύχρηστες ψηφιακές διαδικασίες και λειτουργίες.
- Τη δέσμευση για ολοκληρωτική αλλαγή εταιρικής κουλτούρας προς ένα πιο ευέλικτο επιχειρηματικό μοντέλο, όπου οι εργαζόμενοι θα αναγάγουν την Εταιρία σε έναν από τους καλύτερους εργοδότες, προσφέροντας βέλτιστες ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης, σε ένα ελκυστικό εργασιακό περιβάλλον.
- Την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης μέσω της πλήρους ενσωμάτωσης των στόχων ESG στο νέο DNA της Εταιρίας.
- Την επίτευξη αποτελεσματικής διαχείρισης κεφαλαίων, μέσω της διατήρησης επαρκούς κεφαλαιακής βάσης φερεγγυότητας και της μεγιστοποίησης της αξίας της Εταιρίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το 2022 επήλθε αλλαγή στο τιμόνι της Εθνικής Ασφαλιστικής. Ο κ. Σταύρος Κωνσταντάς επί μακρόν Διευθύνων Σύμβουλος, ο οποίος έπαιξε κομβικό ρόλο στην επιτυχημένη πορεία της Εταιρίας προς τη νέα σελίδα στην ιστορία της, αποφάσισε να αποδεχθεί την πρόκληση να τεθεί επικεφαλής της Διεύθυνσης Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΔΕΙΑ) της Τράπεζας της Ελλάδος.

Ο κ. Robert Gauci, που κατείχε προηγουμένως ηγετικές θέσεις σε μεγάλους πολυεθνικούς Ασφαλιστικούς Ομίλους στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, ορίστηκε νέος Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρίας από τις 2 Ιανουαρίου 2023, αποδεχόμενος την ευθύνη να ηγηθεί της μετάβασης της Εθνικής Ασφαλιστικής στο νέο κεφάλαιο της ανάπτυξης και του μετασχηματισμού της.

Robert Gauci | Διευθύνων Σύμβουλος

Κατά τη διάρκεια του 2022 και παρά τις διακυμάνσεις στην αγορά και τις πληθωριστικές πιέσεις, η Εθνική Ασφαλιστική πέτυχε τους στόχους της σημειώνοντας ισχυρή κερδοφορία και εύρωστα παραγωγικά αποτελέσματα, διατηρώντας τόσο μια δυναμική παρουσία στην ελληνική Ασφαλιστική Αγορά με μερίδιο 13,6% επί των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστρών, όσο και μια ισχυρή κεφαλαιακή βάση. Συγκεκριμένα, σε πιο στρατηγικούς κλάδους της αγοράς, όπως η Υγεία στον οποίο κατέχει μερίδιο γύρω στο 25%, η Εταιρία έχει δεσμευθεί ώστε να κατέχει έναν ακόμα πιο ενεργό ρόλο απέναντι στους ασφαλισμένους και στην κοινωνία.

Η Εταιρία επιβεβαίωσε τη λειτουργική κερδοφορία της για το 2022 καταγράφοντας κέρδη προ φόρων ύψους €41,9 εκατ.⁽¹⁾, ενώ η συνολική παραγωγή για την ίδια περίοδο ανήλθε σε €655,9 εκατ. Τα αποτελέσματα αυτά σημειώθηκαν παρά την επένδυση στα σχέδια μετασχηματισμού της, με σημαντικές μάλιστα δαπάνες για την ενίσχυση μιας σειράς στρατηγικών έργων.

Συγκεκριμένα, στον Κλάδο Ζωής τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε €29,2 εκατ. και τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα σε €479,0 εκατ., ενώ στον κλάδο Γενικών Ασφαλίσεων τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε €12,7 εκατ. και τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα σε €176,9 εκατ..

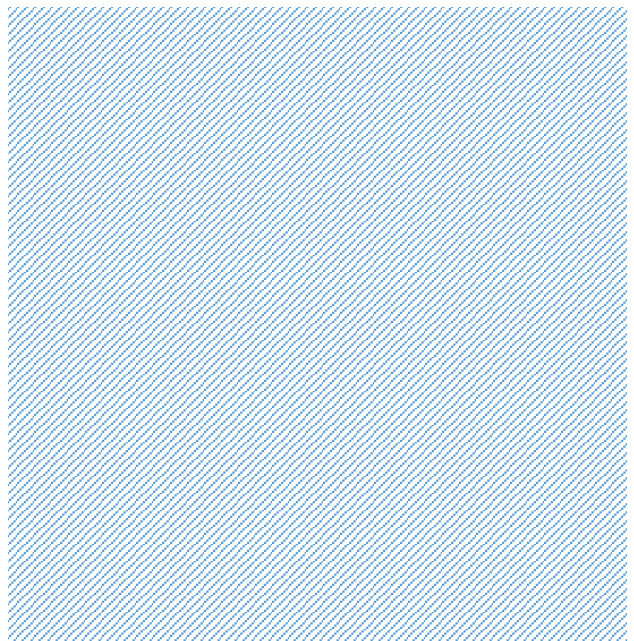
Η Εταιρία διατήρησε ισχυρή κεφαλαιακή βάση, με τον δείκτη κάλυψης Κεφαλαιακής Απαίτησης Φερεγγυότητας (SCR ratio) να αγγίζει το 225% την 31.12.2022, με τη χρήση μεταβατικών μέτρων. Η Εταιρία καλύπτει πλήρως τις κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας, ακόμα και χωρίς τη χρήση του μεταβατικού μέτρου των τεχνικών προβλέψεων, με τον δείκτη κάλυψης Κεφαλαιακής Απαίτησης Φερεγγυότητας να ανέρχεται σε 187% (31.12.2021: 184%).

Το οικονομικό έτος 2022 επιβεβαίωσε την ισχυρή βάση της κύριας δραστηριότητας της Εθνικής Ασφαλιστικής, για την ενίσχυση του φιλόδοξου προγράμματος

μετασχηματισμού της Εταιρίας με στόχο την επανατοποθέτηση της Πρότασης Αξίας της, ώστε να συμβαδίζει με τις τρέχουσες και τις μελλοντικές ανάγκες της κοινωνίας. Καταφέραμε να επιτύχουμε απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα και ήμασταν πάντα δίπλα στην κοινωνία. Ο κόσμος πέρασε κρίσεις, προκλήσεις, την πανδημία, έναν πόλεμο με διεθνείς επιπλοκές και μια ενεργειακή κρίση. Όλα αυτά έχουν επιβάλει μεγάλη πίεση στις οικονομίες σε παγκόσμιο επίπεδο. Μας έχουν δώσει ωστόσο και τη σημαντική εμπειρία του πώς να προσαρμόζουμε και να επαναπροσδιορίζουμε όλα όσα πρεσβεύουμε, και του πώς να αναπτύσσουμε τις στρατηγικές μας στον νέο μας κόσμο.

Έχουμε ένα ξεκάθαρο πλάνο μπροστά μας, για να προσφέρουμε νέα προϊόντα που θα καλύπτουν τις μελλοντικές ανάγκες των ασφαλισμένων μέσω καινοτόμων λύσεων και απλουστευμένων διαδικασιών - μια από τις κύριες κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής μας. Η χρήση νέων τεχνολογιών και δεδομένων πρόκειται να παίξει πρωταρχικό ρόλο στον στρατηγικό μετασχηματισμό της Εταιρίας, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα πιο αποδοτικό και αποτελεσματικό μοντέλο λειτουργίας. Η χρονιά αυτή μας βρίσκει πανέτοιμους να ανταποκριθούμε με συνέπεια στις νέες προκλήσεις γύρω από τις ανάγκες των πελατών μας.

Το 2022 η Εταιρία μας έγινε μέλος της μεγάλης και δυνατής οικογένειας του CVC. Αυτό τοποθετεί τον πήχη ακόμη πιο ψηλά στον ορίζοντα των φιλοδοξιών μας και ανοίγει νέες προοπτικές, οι οποίες μέσω του επιταχυνόμενου μετασχηματισμού και μιας ακόμα μεγαλύτερης επένδυσης, οδηγούν σε μια νέα κατεύθυνση ευρύτερης βελτίωσης της Εθνικής Ασφαλιστικής που θα επιτευχθεί χάρη στους ανθρώπους της, την τεχνολογία και την κουλτούρα της καινοτομίας, με στόχο την ενίσχυση της θέσης της στην αγορά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

⁽¹⁾ μη συμπεριλαμβανομένης της απομείωσης συνδεδεμένων εταιριών ύψους €9,7 εκατ..

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

2022

επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022

Κύρια Επιτεύγματα και σημαντικές εξελίξεις για το έτος 2022

Διακρίσεις/ Χορηγίες

- Βronze διάκριση για την αποτελεσματική εφαρμογή των πρακτικών Εταιρικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης «CR Index 2021-2022»
- Βράβευση ως «Προϊόν της Χρονιάς 2022», του ασφαλιστικό-επενδυτικού προγράμματος FULL [Life Plan] που διοργάνωσε η Direction Business Network
- Βράβευση για την προσφορά της στη διάδοση του Ολυμπισμού, ως Υποστηρικτής του Ολυμπιακού Μουσείου Θεσσαλονίκης

Οικονομική Ενίσχυση

- Ενίσχυση κοινωφελών ιδρυμάτων και οργανισμών με στόχο τη στήριξη του κοινωνικού συνόλου και της οικονομίας
- Ενίσχυση δράσης φορέων και οργανισμών στον τομέα της παιδείας, της υγείας και της επιστήμης καθώς και προσπάθειες που προάγουν την περιβαλλοντική συνείδηση
- Υποστήριξη Ελλήνων αθλητών, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντος της για την πρόοδο του αθλητικού ιδεώδους και του «ευ αγωνίζεσθαι»

Ανάπτυξη

- Η Εταιρία παρά τις διακυμάνσεις στην αγορά και τις πληθωριστικές πιέσεις, πέτυχε τους στόχους της σημειώνοντας σημαντική κερδοφορία και εύρωστα παραγωγικά αποτελέσματα
- Το ενδιαφέρον της Εταιρίας επικεντρώνεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και την υιοθέτηση τεχνολογικών καινοτομιών, με στόχο την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων και την διατήρηση της ισχυρής παρουσίας της στην ασφαλιστική αγορά

Υπεύθυνη πολιτική για το περιβάλλον

- Μία από τις στρατηγικές μας προτεραιότητες είναι η μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου και η συνεχής βελτίωση σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οικονομική & Χρηματοοικονομική επισκόπηση

Οικονομικός Σχολιασμός Αποτελεσμάτων

Σύνολο Ομίλου και Εταιρίας

Ο Όμιλος της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ» (εφεξής: «ο Όμιλος») δραστηριοποιείται σε Ελλάδα, Κύπρο και Ρουμανία. Το 2022 διατήρησε την κερδοφορία της και παραμένει ένας ισχυρός και εύρωστος οργανισμός, αποτελώντας σημείο αναφοράς και αξιοπιστίας για τους ασφαλισμένους του.

Τα αποτελέσματα της Μητρικής Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε κέρδη προ φόρων ύψους €41,9 εκατ. για το 2022 (μη συμπεριλαμβανομένου της απομείωσης συνδεδεμένων εταιριών €9,7 εκατ.), παρά τις απαραίτητες δαπάνες που διενεργούνται για επενδύσεις στο μετασχηματισμό της Εταιρίας, έναντι €90,5 εκατ. του 2021 (μη συμπεριλαμβανομένου του κόστους οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού ύψους €21,2 εκατ.). Η συνολική παραγωγή της Μητρικής Εταιρίας για το 2022, ανήλθε σε €655,9 εκατ. (2021: €689,6 εκατ.), συμπεριλαμβανομένης παραγωγής επενδυτικών προϊόντων €81,8 εκατ. (2021: €141,6 εκατ.), παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,9% έναντι του 2021 η οποία οφείλεται κυρίως στην διακοπή διάθεσης προϊόντων εγγυημένου επιτοκίου Unit-Linked στα μέσα του 2021. Από το σύνολο της παραγωγής του 2022 ποσό €479,0 εκατ. αφορούσε τις ασφαλίσεις Ζωής (2021: €518,6 εκατ.) και ποσό €176,9 εκατ. ασφαλίσεις κατά Ζημιών (2021: €171,0 εκατ.).

Τα αποτελέσματα του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη προ φόρων €32,5 εκατ. το 12μηνο του 2022 (μη συμπεριλαμβανομένης της απομείωσης συνδεδεμένων εταιριών ύψους €11,4 εκατ.) έναντι €90,4 εκατ. το 12μηνο 2021 (μη συμπεριλαμβανομένου του κόστους οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού ύψους €21,2 εκατ.). Η συνολική παραγωγή του Ομίλου για το 2022, ανήλθε σε €702,4 εκατ. (2021: €733,5 εκατ.), συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής επενδυτικών προϊόντων €81,8 εκατ. (2021: €141,6 εκατ.), παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,2% έναντι του 2021 καθώς το νέο προϊόν Unit-Linked δεν αντικατέστησε επαρκώς τα παλιά παραδοσιακά προϊόντα. Από το σύνολο της παραγωγής του 2022 ποσό €495,6 εκατ. αφορούσε τις ασφαλίσεις Ζωής (2021: €534,3 εκατ.) και ποσό €206,8 εκατ. ασφαλίσεις κατά Ζημιών (2021: €199,2 εκατ.).

Κλάδος Ζωής

Τα αποτελέσματα προ φόρων του κλάδου ζωής του Ομίλου, ανήλθαν σε κέρδη €23,1 εκατ. έναντι €57,3 εκατ. το 2021.

Αναλυτικότερα σε ό,τι αφορά τη Μητρική Εταιρία, τα αποτελέσματα προ φόρων του κλάδου ζωής ανήλθαν σε κέρδη €29,2 εκατ. το 2022, έναντι €57,4 εκατ. το 2021. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Ατομικών Ζωής και Unit-Linked (μη συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων), παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με το 2021, ανερχόμενα σε €322,9 εκατ. το 2022 έναντι €309,1 εκατ. το 2021, ενώ αυξημένη ήταν η παραγωγή του Κλάδου Ομαδικών Ζωής (μη συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων DAF & Εθνική Εφάπαξ), ανερχόμενη σε €74,3 εκατ. έναντι €67,9 εκατ. το 2021. Η συνολική παραγωγή Bancassurance Κλάδου Ζωής για το 2022 ανήλθε σε €98,0 εκατ. έναντι €155,7 το 2021, παρουσιάζοντας μείωση 37,1% καθώς το νέο προϊόν Unit-Linked δεν αντικατέστησε επαρκώς τα παλιά παραδοσιακά προϊόντα. Η παραγωγή των επενδυτικών συμβολαίων ανήλθε σε €81,8 εκατ. έναντι €141,6 εκατ. για το 2021, μείωση η οποία οφείλεται στην διακοπή διάθεσης νέων συμβολαίων εγγυημένων παροχών, στα μέσα του 2021.

Κλάδοι Γενικών Ασφαλίσεων

Το 2022 συνεχίστηκε, αν και μειωμένη, η κερδοφορία στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων, με τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου να ανέρχονται σε €9,3 εκατ. το 2022 έναντι €33,0 εκατ. το 2021.

Σε ό,τι αφορά τη Μητρική Εταιρία, τα κέρδη προ φόρων των Γενικών Ασφαλίσεων, ανήλθαν σε €12,7 εκατ. το 2022 έναντι €33,2 εκατ. το 2021. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Γενικών Ασφαλίσεων παρουσίασαν αύξηση, ανερχόμενα σε €176,9 εκατ. το 2022 έναντι €171,0 εκατ. το 2021.

Αναλυτικότερα, σε ό,τι αφορά την Μητρική Εταιρία, τα κέρδη προ φόρων του Κλάδου Αυτοκινήτου μειώθηκαν το 2022 σε €4,0 εκατ. έναντι €16,0 εκατ. το 2021 λόγω υψηλότερης συχνότητας αναγγελθεισών ζημιών, η οποία οφείλεται στην αυξημένη κυκλοφορία οχημάτων, ως αποτέλεσμα της άρσης των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Αυτοκινήτου παρουσίασαν μείωση, φθάνοντας τα €67,9 εκατ. το 2022 έναντι €70,3 εκατ. το 2021 λόγω μείωσης του μέσου ασφαλιστρου και του πλήθους οχημάτων.

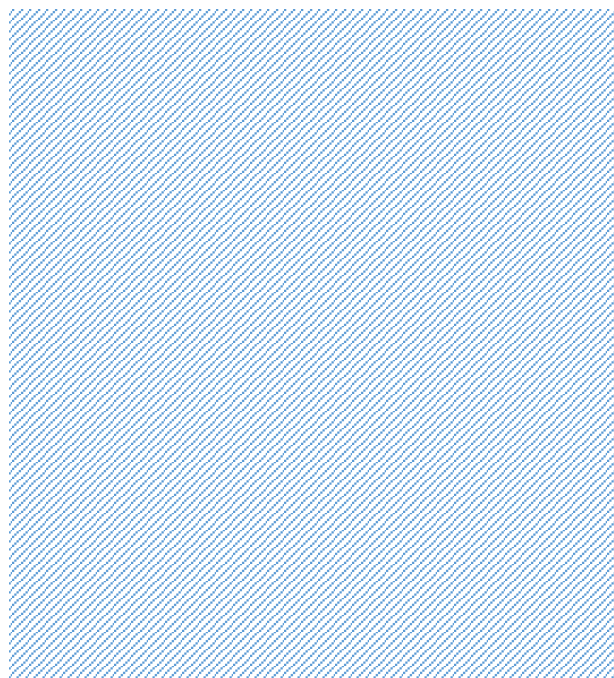
Αναφορικά με τον Κλάδο Πυρός, τα κέρδη προ φόρων για το 2022 ανήλθαν σε €10,6 εκατ. έναντι €15,5 εκατ. το 2021. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Πυρός παρουσίασαν αύξηση, ανερχόμενα σε €72,4 εκατ. το 2022 έναντι €66,6 εκατ. το 2021 η οποία οφείλεται κυρίως στο βιομηχανικό χαρτοφυλάκιο.

Στους Λοιπούς Γενικούς Κλάδους τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε ζημιά (€1,8) εκατ. έναντι κερδών €1,6 εκατ. το 2021. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα των Λοιπών Γενικών Κλάδων παρουσίασαν αύξηση, ανερχόμενα σε €36,6 εκατ. το 2022 έναντι €34,2 εκατ. το 2021, η οποία προέρχεται κυρίως από τον Κλάδο Κατά Παντός Κινδύνου.

Λειτουργικά έξοδα

Το σύνολο των Εξόδων Διοίκησης και Διάθεσης ανήλθε σε €112,1 εκατ. το 12μηνο 2022 έναντι €114,9 εκατ. το 12μηνο 2021, μειωμένα κατά €2,8 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου και σε €101,2 εκατ. το 12μηνο 2022 έναντι €105,0 εκατ. το 12μηνο 2021, μειωμένα κατά €3,8 εκατ. σε επίπεδο Μητρικής.

Επισημαίνεται ότι το 2021 επιβαρύνθηκε από το πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού ύψους €21,2 εκατ. ενώ το 2022 επιβαρύνθηκε από την προμήθεια συμβουλευτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με έργα ψηφιοποίησης και λειτουργικού μετασχηματισμού της Εταιρίας, αύξηση η οποία αποτυπώνεται στο κονδύλι «Αμοιβές τρίτων», αυξημένο κατά €17,7 εκατ. σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Στοιχεία Ισολογισμού

Κεφάλαια υπό Διαχείριση

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, η εύλογη αξία των κεφαλαίων υπό διαχείριση, ήτοι ομόλογα, μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια, διαθέσιμα και ακίνητα, συμπεριλαμβανομένων και των κεφαλαίων υπό διαχείριση για Unit-Linked προϊόντα, ανήλθε σε επίπεδο Ομίλου σε €3.369,4 εκατ. έναντι €4.075,3 εκατ. το 2021. Σε επίπεδο Μητρικής Εταιρίας, η αξία των υπό διαχείριση κεφαλαίων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 και 2021, ανήλθαν σε €3.322,1 εκατ. και σε €4.023,8 εκατ. αντίστοιχα. Σε ότι αφορά το υπόλοιπο του Ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων του Ομίλου κατά την ίδια ημερομηνία, αυτό ανήλθε σε €75,3 εκατ. έναντι €88,7 εκατ. το 2021.

Η κατανομή του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας, εξαιρουμένων των επενδύσεων Unit-Linked, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 είχε ως εξής: 1,5% (2021: 1,2%) του χαρτοφυλακίου αφορούσε επενδύσεις σε μετοχές κυρίως του δείκτη υψηλής κεφαλαιοποίησης (FTSE Large Cap) και σε ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (private equity funds), ενώ 16,2% (2021: 12,5%) αφορούσε σε επενδύσεις αμοιβαίων κεφαλαίων. Το ομολογιακό χαρτοφυλάκιο συμμετείχε κατά 77,1% (2021: 81,8%) στο σύνολο των κεφαλαίων υπό διαχείριση, ανερχόμενο σε €2.072,1 εκατ. (2021: €2.772,4 εκατ.), και αποτελούνταν κυρίως από Κρατικά Ομόλογα εκ των οποίων €119,1 εκατ. (2021: €645,1 εκατ.) εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου και €122,5 εκατ. (2021: €433,3 εκατ.) έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου βμηνης και ετήσιας διάρκειας. Η μέση σταθμισμένη διάρκεια έως τη λήξη του χαρτοφυλακίου ομολόγων της Μητρικής Εταιρίας ήταν περίπου 7,41 έτη (2021: περίπου 8,3 έτη).

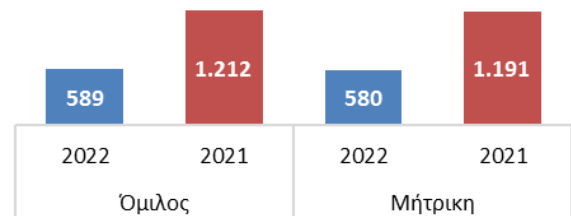
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων των Unit-Linked της Μητρικής Εταιρίας ανερχόταν σε €583,1 εκατ. (2021: €577,0 εκατ.), αποτελούμενο από ομόλογα σε ποσοστό 13,0% (2021: 14,8%), αμοιβαία κεφάλαια σε ποσοστό 30,0% (2021: 27,5%), 55,0% (2021: 56,5%) σε προθεσμιακές καταθέσεις ειδικού τύπου σε ευρώ με 100% εγγυημένο κεφάλαιο και εγγυημένη απόδοση στη λήξη (προϊόντα Εφάπαξ) και 1,0% σε λοιπές καταθέσεις (2021: 1,1%).

Ίδια Κεφάλαια

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου σημείωσαν μείωση κατά €622,8 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2022 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2021, διαμορφούμενα σε €588,9 εκατ. Η μείωση αποδίδεται στις αρνητικές αποτιμήσεις των

χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Διαθεσίμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου συνολικού ύψους €531,7 εκατ., και από το φόρο ύψους €27,5 εκατ. (αναβαλλόμενος και τρέχων), καθώς και από την διανομή μερίσματος €91,7 εκατ. (μετά φόρων) από την Μητρική Εταιρία προς τη μοναδική της μέτοχο Ethniki Holding S.à.r.l.. Οι παραπάνω δύο κινήσεις αντισταθμίσθηκαν μερικώς από τα ετήσια κέρδη προ φόρων €21,1 εκατ.

Οι ζημιές αναπροσαρμογής της αξίας του Διαθεσίμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου οφείλονται κυρίως στην αύξηση της καμπύλης επιτοκίων άνευ κινδύνου κατά 259 μ.β., σε σχέση με 31/12/2021.

Μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2022 η Μητρική Εταιρία ήταν θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε., η οποία κατείχε το 100% των μετοχών της.

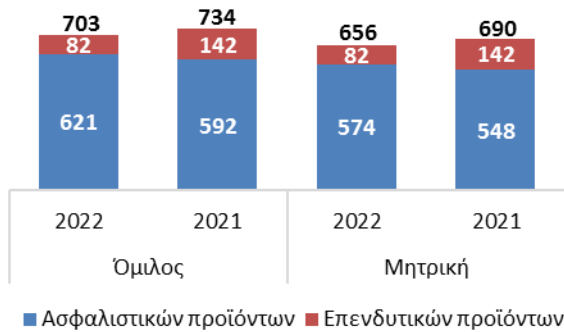
Εντός του 2022, την 31 Μαρτίου 2022, η ΕΤΕ ολοκλήρωσε την αποεπένδυση ποσοστού 90,01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας στο CVC Capital Partners' Fund VII ("CVC"). Η συναλλαγή περιλάμβανε την πώληση και μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της Εταιρίας από την ΕΤΕ στη νεοσύστατη θυγατρική της CVC: Ethniki Holdings S.à.r.l., και την αγορά από την ΕΤΕ ποσοστού 9,99% στο μετοχικό κεφάλαιο της Ethniki Holdings S.à.r.l.

Η παραπάνω μεταβίβαση ακολούθησε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την 25 Φεβρουαρίου 2022, καθώς και των εποπτικών αρχών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρία και οι θυγατρικές της.

Σε συνέχεια των παραπάνω, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, η Μητρική Εταιρία ήταν θυγατρική της εταιρίας Ethniki Holding S.à.r.l με έδρα το Λουξεμβούργο, η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της. Κατά συνέπεια οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Ethniki Holding S.à.r.l με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης. Η Μητρική Εταιρία και οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου, δεν κατείχαν ίδιες μετοχές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022.

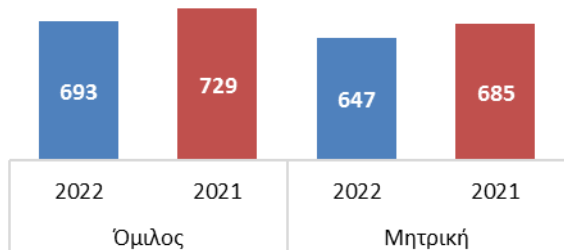
Βασικά Χρηματοοικονομικά Μεγέθη 2022-2021

Εγγεγραμμένα (μικτά) ασφάλιστρα

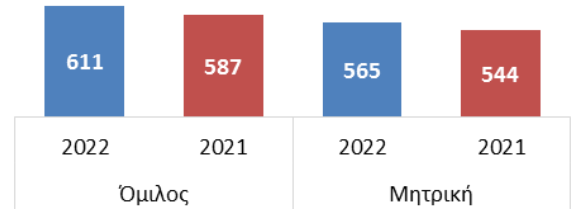

Η παραγωγή επενδυτικών προϊόντων δεν αναγνωρίζεται ως έσοδο σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4.

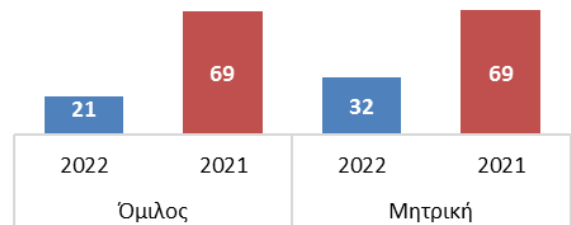
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα & συναφή έσοδα (συμπ. Επενδυτικών Συμβολαίων)

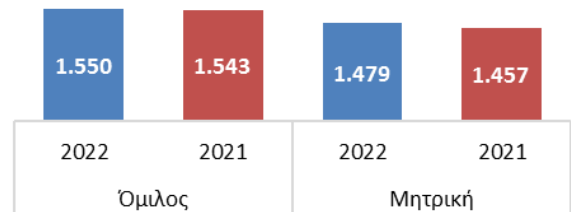
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα & συναφή έσοδα

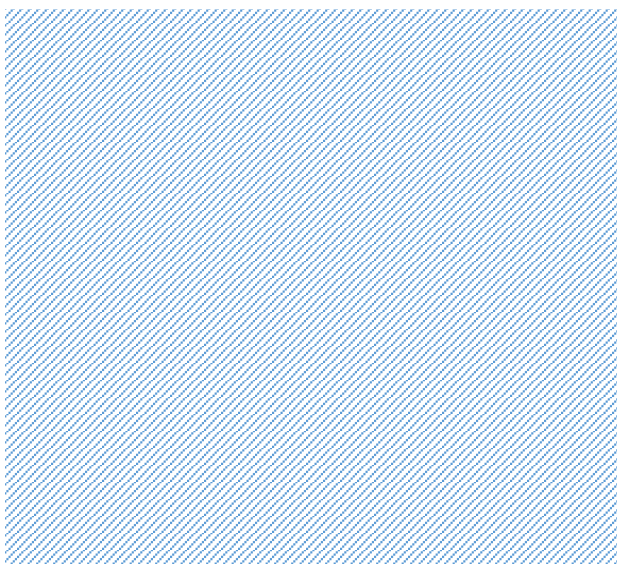
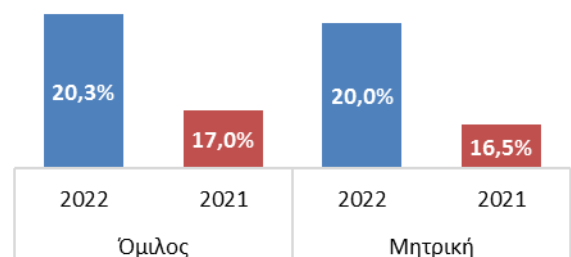
Κέρδη προ φόρων

Ασφαλιστικές προβλέψεις

Δείκτης εξόδων επί εγγεγραμμένων ασφαλίσεων

Οικονομικό Περιβάλλον

Το επιχειρηματικό περιβάλλον, τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως, χαρακτηρίζεται από αυξημένη αβεβαιότητα, η οποία εντείνεται από τη γεωπολιτική αστάθεια. Η πανδημία Covid-19 βρίσκεται σε μια σχετική ύφεση το τελευταίο διάστημα.

Η αύξηση των τιμών του πετρελαίου, καθώς και άλλων προϊόντων, που παρατηρήθηκε από το 2021, έγινε εντονότερη μετά το ξέσπασμα της Ρώσο-Ουκρανικής κρίσης και οδήγησε τον πληθωρισμό σε υψηλά επίπεδα. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε λήψη περιοριστικών μέτρων νομισματικής πολιτικής, με άνοδο των επιτοκίων. Τα μέτρα συγκράτησης του πληθωρισμού φαίνεται να αποδίδουν, καθώς παρατηρείται αποκλιμάκωση το τελευταίο διάστημα, τόσο σε επίπεδο Ευρώπης όσο και Ελλάδας.

Ως απόρροια των παραπάνω, το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, που παρατηρήθηκε το προηγούμενο διάστημα, αντιστράφηκε. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προχώρησε το 2022 σε 4 αυξήσεις των βασικών επιτοκίων. Ενδεικτικά, το επιτόκιο αναχρηματοδότησης διαμορφώθηκε σε 3,5%, μετά και από μια αύξηση το Μάρτιο 2023, από 0% στην αρχή του 2022. Το μέσο επιτόκιο για τα πρώτα 30 έτη της καμπύλης επιτοκίων άνευ κινδύνου, αυξήθηκε από 0,35% στο τέλος του 2021, σε 2,9% στο τέλος του 2022, γεγονός που οδηγεί σε ελάφρυνση της πίεσης στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις από τα ασφαλιστικά χαρτοφυλάκια και ιδίως από τα χαρτοφυλάκια προϊόντων Ζωής με υψηλά εγγυημένα επιτόκια. Για την εκτίμηση της συνολικής επίπτωσης θα πρέπει να συνεκτιμηθεί η επίδραση στα υφιστάμενα χαρτοφυλάκια επενδύσεων

Ειδικώς για την Ελλάδα, η ανάπτυξη που παρατηρήθηκε το 2021 συνεχίστηκε το 2022, με βραδύτερο όμως ρυθμό. Σύμφωνα με πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ για το 2022 εκτιμάται σε 5,5% (Πηγή: Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Φεβρουάριος 2023). Παράλληλα, παρατηρήθηκε μείωση του δείκτη ανεργίας

από 12,9% στο τέλος του 2021, σε 11,6% στο τέλος του 2022 (Πηγή: Eurostat).

Σημαντική επίδραση στη διαμόρφωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος διαδραματίζει η κλιματική αλλαγή, η ένταση και η έκτασή της. Οι συνέπειές της, σε όρους φυσικών καταστροφών (ξηρασία, πλημμύρες, πυρκαγιές, κοκ.), διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα και αποτελούν πρόκληση για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς ενδέχεται να κληθούν να καταβάλλουν μεγαλύτερες αποζημιώσεις, αλλά ενδέχεται να οδηγήσουν και σε αυξημένη ζήτηση για σχετικά ασφαλιστικά προϊόντα και στην ανάγκη σχεδιασμού νέων. Η ανάγκη για αντιστροφή της κλιματικής αλλαγής και η τοποθέτηση του σχετικού ζητήματος ψηλά στην ατζέντα υπερεθνικών οργάνων και κρατών, αναμένεται να οδηγήσει σε νέες καταναλωτικές συμπεριφορές, νέες επενδυτικές συμπεριφορές, αλλαγές σε ολόκληρους Κλάδους δραστηριότητας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει δράσεις, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο του προγράμματος «NextGenerationEU», ώστε να καταστήσει την Ευρώπη «κλιματικώς ουδέτερη» μέχρι το 2050. Παράλληλα, οι εξελίξεις στον τομέα της ιατρικής αναμένεται να οδηγήσουν σε αύξηση του προσδόκιμου ζωής και των εξόδων των ιατρικών πράξεων, ειδικώς στα ανεπτυγμένα κράτη.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός οικονομιών και επιχειρήσεων επιταχύνεται, υποστηριζόμενος και από δράσεις όπως το πρόγραμμα «NextGenerationEU» και το πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0» και μαζί με αυτόν αυξάνεται και ο αριθμός των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Το γεγονός αυτό, πέρα από ευκαιρίες μπορεί να δημιουργήσει και κινδύνους για τις επιχειρήσεις, καθώς καλούνται να αντιμετωπίσουν αυξημένο κίνδυνο κυβερνοεγκλήματος. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη αυτών των απειλών ενδέχεται να οδηγήσει σε αυξημένη ζήτηση σχετικών ασφαλιστικών καλύψεων.

Τα παραπάνω συντελούν σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον αυξημένης αβεβαιότητας, με ευκαιρίες αλλά και σημαντικούς κινδύνους.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχώρησης Προσωπικού

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, κατά τη συνεδρίασή του στις 4 Απριλίου 2023 ενέκρινε την παροχή κινήτρων με σκοπό την οικειοθελή αποχώρηση εργαζομένων (υπαλλήλων και εμμίσθων δικηγόρων) από την Εταιρία, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 30° έτος της ηλικίας και τουλάχιστον 7 πλήρη έτη υπηρεσίας στην Εταιρία. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής ορίσθηκε την 5 Μαΐου 2023, με εκτιμώμενο κόστος στα €5,2 εκατ..

Το Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχώρησης Προσωπικού θα δημιουργήσει ευκαιρίες ανέλιξης για το υφιστάμενο προσωπικό και θα βελτιώσει περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα της Μητρικής Εταιρίας μέσω του εξορθολογισμού της βάσης κόστους της.

Έκθεση στο Διεθνή Τραπεζικό Τομέα

Η Εταιρία έχει μηδενική άμεση έκθεση σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των τραπεζών SVB και Credit Suisse, είτε πρόκειται για επενδύσεις στην αγορά χρήματος, ομόλογα ή μετοχές ενώ συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις συνέπειες από την τραπεζική κρίση στον ασφαλιστικό κλάδο και την ευρύτερη οικονομία.

Η συνολική έκθεση στον τραπεζικό τομέα ως ποσοστό του συνολικού χαρτοφυλακίου παραμένει χαμηλή. Παρόλο που η Εταιρία διατηρεί σε κάποιο βαθμό έκθεση στο διεθνή τραπεζικό τομέα, αυτή καταναίμεται σε μεγάλες συστημικές τράπεζες, οι οποίες έχουν υψηλούς δείκτες ρευστότητας και είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένες, μειώνοντας έτσι τον δυνητικό κίνδυνο αρνητικών συνεπειών.

Συνέχιση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31.12.2022 συντάχθηκαν με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνοντας υπόψη τους παρακάτω παράγοντες, ήτοι:

- ο την επαναλαμβανόμενη κερδοφορία του Ομίλου και της Μητρικής
- ο τη διατήρηση του δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας, πολύ πάνω από το 100%, ακόμα και χωρίς τη χρήση μεταβατικών μέτρων
- ο την εκτεταμένη και συνεχή δημοσιονομική και νομισματική υποστήριξη από τις ευρωπαϊκές και τις ελληνικές αρχές για την αντιμετώπιση της άνευ προηγουμένου κρίσης της πανδημίας COVID-19 κατά το 2020 και 2021
- ο την ενεργοποίηση νέων δημοσιονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του πληθωρισμού,

το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για τον Όμιλο και την Μητρική πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας ως βάση για την σύνταξη των Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2022.

Αλλαγή Μετοχικής Σύνθεσης της Εταιρίας

Την 31 Μαρτίου 2022 η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος («ΕΤΕ») ολοκλήρωσε την αποεπένδυση ποσοστού 90,01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας στο CVC Capital Partners' Fund VII ("CVC"). Η συναλλαγή περιλαμβάνει την πώληση και μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της Εταιρίας στη νεοσύστατη θυγατρική της CVC: Ethniki Holdings S.à.r.l, και την αγορά από την ΕΤΕ ποσοστού 9,99% στο μετοχικό κεφάλαιο της Ethniki Holdings S.à.r.l.

Η παραπάνω μεταβίβαση ακολούθησε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την 25 Φεβρουαρίου 2022, καθώς και των εποπτικών αρχών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρία και οι θυγατρικές της

Δίκτυο & Συνδεδεμένες Εταιρίες

Δίκτυο Μητρικής Εταιρίας

Το δίκτυο Πωλήσεων της Μητρικής Εταιρίας εκτείνεται σε όλη την Ελλάδα και αποτελείται από 134 Γραφεία Πωλήσεων με 1.693 Ασφαλιστικούς Συμβούλους και 1.264 Συνεργαζόμενα Ασφαλιστικά Πρακτορεία. Το παραγωγικό δίκτυο υποστηρίζεται από δίκτυο 11 καταστημάτων, τα οποία βρίσκονται στην Αθήνα, Αγρίνιο, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κόρινθο, Λαμία, Λάρισα, Πάτρα, Ρόδο και Χανιά. Τα προϊόντα της Εταιρίας διατίθενται και μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων της ΕΤΕ, όπως επίσης και μέσω της απευθείας πώλησης (direct selling).

Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ.

Τα αποτελέσματα προ φόρων της θυγατρικής Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου ανήλθαν σε ζημιές €6,5 εκατ., έναντι κερδών €2,2 εκατ. το 2021. Τα αποτελέσματα μειώθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο έτος λόγω μείωσης αποτίμησης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

Η Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ. στο σύνολό της δραστηριοποιείται σε όλους τους κλάδους ασφάλισης. Το δίκτυό της αποτελείται από 7 υποκαταστήματα και 2 Ασφαλιστικά Γραφεία, τα οποία βρίσκονται σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κύπρου (Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Αμμόχωστο), 127 ασφαλιστικούς συμβούλους και 49 συνεργαζόμενα ασφαλιστικά πρακτορεία.

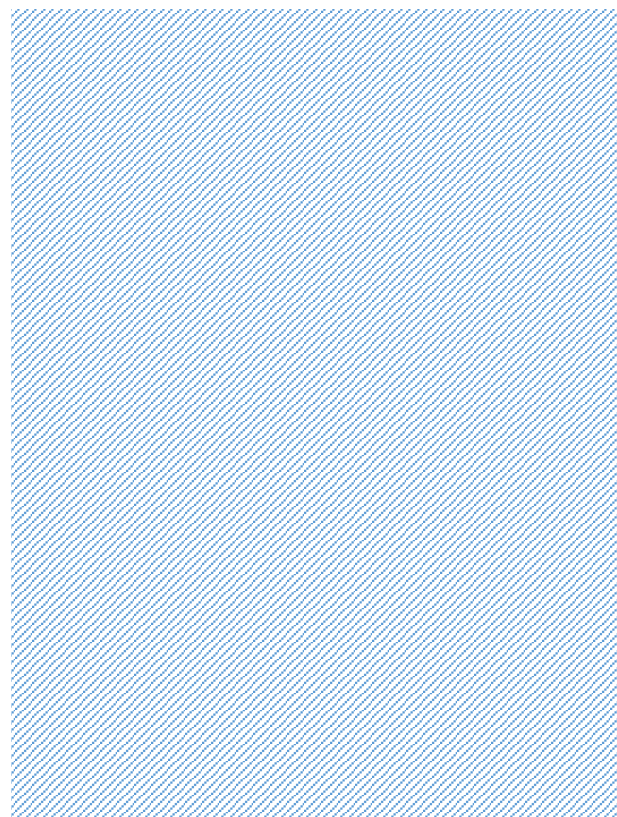
Garanta Asigurari S.A. (Ρουμανία)

Τα αποτελέσματα προ φόρων της θυγατρικής εταιρίας GARANTA S.A. ανήλθαν σε ζημιές €2,8 εκατ. έναντι ζημιών €2,3 εκατ. το 2021.

Η GARANTA S.A. (Garanta Asigurari S.A.) δραστηριοποιείται στον τομέα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εργασιών και λειτουργεί όλους τους κλάδους ασφάλισης. Διαθέτει 12 υποκαταστήματα στις ακόλουθες πόλεις: Βουκουρέστι (2), Bacau, Craiova, Constanta, Deva, Galati, Iasi, Pitesti, Ploiesti, Oradea και Timisoara. Το δίκτυό της περιλαμβάνει 140 πράκτορες, 3

ασφαλιστικούς συμβούλους, ενώ ασφαλιστικά της προϊόντα πωλούνται μέσω του τραπεζικού δικτύου της Eximbank (πρώην Banca Romaneasca), Alpha Bank Romania και First Bank Romania.

Στις 31.12.2021 η Μητρική Εταιρία συμμετείχε με ποσοστό 94,96% στην μετοχική σύνθεση της Garanta Asigurari S.A.. Εντός του έτους 2022, η Εταιρία έχει προχωρήσει σε δύο αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (Αύγουστος 2022 και Νοέμβριος 2022) στην εν λόγω θυγατρική ύψους €1,0 εκατ και €2,1 εκατ. αντίστοιχα με αποτέλεσμα στις 31.12.2022 η Μητρική Εταιρία να κατέχει το 96,7% της εν λόγω θυγατρικής. Στο τελευταίο τρίμηνο του 2022, η Εταιρία αποφάσισε να εξετάσει το ενδεχόμενο αποεπένδυσης από την συγκεκριμένη θυγατρική, και έχει ενεργοποιήσει την διαδικασία ανεύρεσης ενδιαφερομένων επενδυτών. Η εν λόγω συμμετοχή έχει πλέον συμπεριληφθεί στα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης για την κατάταξή της ως περιουσιακό στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση, αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ποσού €9,7 εκατ. σε επίπεδο Μητρικής Εταιρίας και €11,4 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, η οποία είχε ως συνεπακόλουθο τον μηδενισμό της αξίας της.

Διαχείριση Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας την έκθεσή του σε κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους, έχει αναπτύξει Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο υποστηρίζεται από την ύπαρξη κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου, προκειμένου να αποφύγει, ή/και να περιορίσει, τις ζημιές που αυτοί ενδέχεται να επιφέρουν. Το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων κατά την 31.12.2022 είναι εναρμονισμένο με τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Το σύστημα και το οργανωτικό πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων περιλαμβάνουν συνοπτικά τα ακόλουθα:

ο το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), το οποίο προσδιορίζει τη διάθεση ανάληψης και τα συνολικά επίπεδα ανοχής κινδύνων και εγκρίνει τη Στρατηγική και τις Πολιτικές Διαχείρισης Κινδύνων,

ο την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία υποστηρίζει το Δ.Σ. στη θέσπιση και λειτουργία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Επιβλέπει και παρέχει καθοδήγηση για την αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης κινδύνων,

ο τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία υποστηρίζει τη Διοίκηση στη θέσπιση ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και αξιολογεί την αποτελεσματική λειτουργία του. Παρακολουθεί τους αναλαμβανόμενους κινδύνους σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και υποβάλλει σχετικές αναφορές στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και στο Δ.Σ. μέσω αυτής,

ο τη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου, όπου καθορίζονται οι στόχοι του συστήματος, οι αρχές διαχείρισης των κινδύνων, η διάθεση ανάληψης κινδύνων, καθώς και οι ρόλοι των εμπλεκόμενων στο σύστημα,

ο τις Πολιτικές Διαχείρισης Κινδύνων, όπου εξειδικεύεται ο τρόπος διαχείρισης των επιμέρους κινδύνων και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στη διαχείρισή τους,

ο τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων & αναφορών, όπως προκύπτουν από τις σχετικές Πολιτικές

και ενσωματώνονται στις εταιρικές διαδικασίες και στη λήψη αποφάσεων,

ο τον εντοπισμό, αξιολόγηση, διαχείριση και παρακολούθηση των κινδύνων, που γίνονται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων στη διαχείριση κινδύνων Μονάδων και καταλήγουν στη δημιουργία και συστηματική ενημέρωση ενός Μητρώου κινδύνων,

ο τη Διαδικασία Αξιολόγησης Ιδίων Κινδύνων και Φερεγγυότητας («Διαδικασία ORSA»), μέσω της οποίας εντοπίζονται και αξιολογούνται οι σημαντικοί κίνδυνοι, υφιστάμενοι και αναδυόμενοι, που προκύπτουν από το επιχειρηματικό σχέδιο του Ομίλου και από το περιβάλλον λειτουργίας του, ώστε να αξιολογείται η φερεγγυότητα του Ομίλου σε συνεχή βάση.

Τέλος, το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζεται από την συνεχή καλλιέργεια κατάλληλης «Νοοτροπίας Κινδύνου».

Ασφαλιστικός Κίνδυνος

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος εντοπίζεται στην ανάληψη ασφαλιστικού κινδύνου, καθώς και στο σχηματισμό ασφαλιστικών προβλέψεων. Οι κύριες πηγές ασφαλιστικού κινδύνου θεωρούνται οι αποκλίσεις από τα αναμενόμενα επίπεδα των αποζημιώσεων, εξόδων, συγκέντρωσης (γεωγραφικής, κινδύνου, προϊόντος, κ.α.), από την ανεπαρκή τιμολόγηση, από τη μη αναμενόμενη μεταβολή σε μακροοικονομικές και μικροοικονομικές παραμέτρους, όπως είναι τα επιτόκια, ο πληθωρισμός, η ανεργία, το ύψος των εισοδημάτων (που επηρεάζουν την διατηρησιμότητα του χαρτοφυλακίου), καθώς και από τη μη αναμενόμενη μεταβολή βιομετρικών παραμέτρων θνησιμότητας, ανικανότητας και νοσηρότητας.

Η έκθεση στον ασφαλιστικό κίνδυνο μετριάζεται μέσω της εφαρμογής κατάλληλης πολιτικής ανάληψης ασφαλιστικών κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας ή δυσμενούς χρηματοοικονομικής μεταβολής, που απορρέει από διακυμάνσεις στην πιστοληπτική κατάσταση των εκδοτών των χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και την εν γένει αδυναμία αντισυμβαλλομένων και οφειλετών, έναντι των οποίων ο Όμιλος έχει απαιτήσεις, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Ο εν λόγω κίνδυνος, εκδηλώνεται είτε ως κίνδυνος μη εκπλήρωσης, ή πλημμελούς εκπλήρωσης από τον αντισυμβαλλόμενο.

Κύριοι αντισυμβαλλόμενοι στους οποίους ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι οι εκδότες χρηματοπιστωτικών μέσων, οι αντασφαλιστές, οι οποίοι μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψουν τη συμμετοχή τους επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους, οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι μπορεί να μην δύνανται να καταβάλλουν τα ποσά ασφαλιστρων που είναι απαιτητά, καθώς και οι συνεργάτες του Ομίλου.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να πραγματοποιεί συναλλαγές με τρίτους που ικανοποιούν υψηλά κριτήρια και έχουν υψηλό επίπεδο πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ο κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από την αδυναμία του Ομίλου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες, ή να τις εκπληρώσει με μη εύλογο κόστος.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοροών του. Προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και ενεργεί κατάλληλα ώστε να υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα.

Κίνδυνος Αγοράς

Ως κίνδυνος αγοράς ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας ή δυσμενούς χρηματοοικονομικής μεταβολής, που απορρέει, άμεσα ή έμμεσα, από τις διακυμάνσεις στο επίπεδο και στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς των στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως εκτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (VaR), αναλύσεις ευαισθησίας και ανάλυση βασικού επιτοκιακού κινδύνου. Παράλληλα παρακολουθείται ο κίνδυνος που μπορεί να προκύψει από την ελλιπή αντιστοίχιση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (Κίνδυνος Αναντιστοιχίας Ενεργητικού-Παθητικού).

Κίνδυνος Συγκέντρωσης

Ως κίνδυνος συγκέντρωσης ορίζεται ο κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από τη χαμηλή διασπορά, ήτοι την υψηλή συγκέντρωση, είτε των περιουσιακών στοιχείων, ή των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, σε μεμονωμένα στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού, όπως ο τομέας οικονομίας, ο κλάδος δραστηριότητας, η γεωγραφική περιοχή, ο αντισυμβαλλόμενος ή ομάδα συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων, κλπ.

Ο Όμιλος μεριμνά για τη διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης, τόσο με τη διασπορά των χαρτοφυλακίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και επενδύσεων, όσο και με τη σύναψη αντασφαλιστικών συμβάσεων.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ως λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας, είτε λόγω ανεπάρκειας και ελλείψεων στις εσωτερικές διαδικασίες, στα μηχανογραφικά και λοιπά λειτουργικά συστήματα, ή στο ανθρώπινο δυναμικό, είτε λόγω δυσμενών εξωτερικών παραγόντων.

Ως υποκατηγορίες του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, εξετάζονται οι εξής κίνδυνοι: Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Κίνδυνος Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς, Κίνδυνος Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Κίνδυνος Υποδειγμάτων, Κίνδυνος Ασφάλειας Προσωπικού και Εγκαταστάσεων, Κίνδυνος Εξωτερικής Ανάθεσης καθώς και Νομικός Κίνδυνος.

Ο Όμιλος, προκειμένου να περιορίσει τον λειτουργικό κίνδυνο, έχει δημιουργήσει διαδικασίες και μεθοδολογίες που στόχο έχουν τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την καταγραφή του. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του Ομίλου, οι συνέπειες λειτουργικού κινδύνου είναι σημαντικές, αναπτύσσονται σχέδια δράσης για τη μείωση του εκάστοτε κινδύνου και παρακολουθείται η υλοποίησή τους. Σημειώνεται ότι η βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος είναι μία συνεχής και εξελισσόμενη διαδικασία.

Λοιποί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος, πέραν των ανωτέρω αναφερόμενων κινδύνων, έχει αναγνωρίσει και έχει θεσπίσει διαδικασίες διαχείρισης και για τους ακόλουθους κινδύνους:

- ο Κίνδυνος χώρας
- ο Κίνδυνος φήμης
- ο Κίνδυνος ESG

Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση

Σύμφωνα με το Ν. 4548/2018, συμπεριλαμβάνεται στην έκθεση διαχείρισης μια μη χρηματοοικονομική κατάσταση με στόχο την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντικτύπου των δραστηριοτήτων του.

Επιπλέον, οι ασφαλιστικές και ανασφαλιστικές επιχειρήσεις δημοσιοποιούν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 όπως ορίζεται στα παραρτήματα Χ και XI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/2178 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επομένως, με τις ανωτέρω διατάξεις, το εν λόγω κεφάλαιο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- ο Στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης,
- ο Περιβαλλοντικά θέματα,
- ο Κοινωνικά και εργασιακά θέματα,
- ο Σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου,
- ο Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία,
- ο Βραβεύσεις και Διακρίσεις,
- ο Παρουσίαση Δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης κατά το 2022,
- ο Γνωστοποιήσεις βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού ταξινόμιας.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της απαίτησης για δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, η Μητρική Εταιρία έλαβε υπόψη διεθνείς πρακτικές και πρότυπα, όπως οι οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις (2011).

Η Εταιρία έχει ήδη εκδώσει τέσσερις Εκθέσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας (έτη 2018-2021) με σκοπό την ολοκληρωμένη και πλήρη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τις δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας της Εταιρίας, ενώ η επικαιροποιημένη Έκθεση για το έτος 2022 θα είναι διαθέσιμη μετά την δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων 31.12.2022 και θα βασίζεται στα πρότυπα για την έκδοση Εκθέσεων Εταιρικής Υπευθυνότητας του Global Reporting Initiative (GRI) και πιο συγκεκριμένα στην έκδοση Standards (In Accordance – Core) που θεωρούνται διεθνώς οι πιο αναγνωρισμένες και απαιτητικές.

Στόχοι Βιώσιμης ανάπτυξης

Η Μητρική Εταιρία έχει υιοθετήσει την Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για το 2030, όπως αυτή εκφράζεται από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης για το 2030 (Sustainable Development Goals). Απόφαση της Διοίκησης της Εταιρίας είναι να συμβάλει ενεργά στην επίτευξη τους, μέσω της προώθησης της ευημερίας και της ασφάλειας του πληθυσμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της φτώχειας. Προτεραιότητα αποτελεί η επίτευξη των στόχων που συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητες και προκλήσεις του ασφαλιστικού κλάδου καθώς και με τα ουσιαστικά θέματα. Παρακάτω παρατίθενται αναλυτικά η σύνδεση των προγραμμάτων και των δράσεων με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης:

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης Ηνωμένων Εθνών	Ουσιαστικά Θέματα	Δείκτες GRI Standards
Καλή υγεία και ευημερία	Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων	GRI 403-1,2,3,4,5,6,7,9
Ποιοτική εκπαίδευση	Εκπαίδευση και επιμόρφωση εργαζομένων	GRI 404-1,2,3
Ισότητα των φύλων	Διαφορετικότητα Αποφυγή διακρίσεων	GRI 405-1, 406-1
Αξιοπρεπής εργασία & οικονομική ανάπτυξη	Οικονομική επίδοση	GRI 201-1, 401-2, 402-1, 403-1,2,3,4,5,6,7,9, 404-1,2,3, 410-1
	Αποφυγή διακρίσεων	
	Εκπαίδευση και επιμόρφωση εργαζομένων	
	Πρακτικές ασφαλείας	
	Παροχές εργαζομένων	
	Επικοινωνία Διοίκησης-Εργαζομένων	
Βιώσιμες πόλεις & κοινότητες	Στήριξη τοπικών κοινωνιών	GRI 413-1
Υπεύθυνη κατανάλωση & παραγωγή	Κατανάλωση ενέργειας	GRI 302-1,4, 305-1,2,3,4,6
	Κλιματική αλλαγή	
Δράση για το κλίμα	Κατανάλωση ενέργειας	GRI 302-1,4, 305-1,2,3,4,6
	Κλιματική αλλαγή	
Ειρήνη, Δικαιοσύνη & ισχυροί θεσμοί	Προστασία προσωπικών δεδομένων	GRI 205-1,2,3, 206-1, 417-2,3, 418-1
	Καταπολέμηση διαφθοράς	
	Αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά	
	Διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνων	
	Μάρκετινγκ & σήμανση	

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει συγκεκριμένους στόχους Εταιρικής Υπευθυνότητας & Βιώσιμης Ανάπτυξης, πάνω στους οποίους η Μητρική Εταιρία έχει δεσμευτεί και εργάζεται:

Στόχος 2021-2022	Πρόοδος	Στόχοι 2023
Εργαζόμενοι		
Διατήρηση υφιστάμενων εθελοντικών δράσεων στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που διαμορφώνονται από τις συνθήκες της πανδημίας COVID-19	Διαρκής στόχος	Διατήρηση και ενίσχυση περιβαλλοντικών δράσεων
Διατήρηση και ενίσχυση online/digital εκπαιδεύσεων	Διαρκής στόχος	Διατήρηση και ενίσχυση online/digital εκπαιδεύσεων
Κοινωνία		
Συνέχιση προσφοράς σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες	Διαρκής στόχος	Συνέχιση προσφοράς σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
Συνέχιση υποστήριξης αναγκών σωματείων και οργανώσεων	Διαρκής στόχος	Συνέχιση υποστήριξης αναγκών σωματείων και οργανώσεων
Ανταπόκριση σε έκτακτες καταστάσεις	Διαρκής στόχος	Ανταπόκριση σε έκτακτες καταστάσεις
Περιβάλλον		
Επανάληψη μέτρησης ανθρακικού αποτυπώματος του κεντρικού κτηρίου	Επίτευξη και διατήρηση	Επανάληψη μέτρησης του ανθρακικού αποτυπώματος του κεντρικού κτηρίου. Επέκταση των μετρήσεων score 3. Θέσπιση στρατηγικής μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
Συνολική ψηφιοποίηση εγγράφων μέσω ειδικής μηχανογραφικής πλατφόρμας, σε κάθε σημείο πώλησης και αυτόματη δρομολόγησή τους στα κεντρικά, αποσκοπώντας στην αύξηση της παραγωγικότητας και την ταχύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη, χωρίς την ανάγκη εκτύπωσης	Διαδικασία σε εξέλιξη	Ολοκλήρωση διαδικασίας ψηφιοποίησης εγγράφων, μέσω ειδικής μηχανογραφικής πλατφόρμας, σε κάθε σημείο πώλησης και αυτόματη δρομολόγησή τους στα κεντρικά, αποσκοπώντας στην αύξηση της παραγωγικότητας και την ταχύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη, χωρίς την ανάγκη εκτύπωσης
Ολοκλήρωση της αντικατάστασης λαμπτήρων με λαμπτήρες LED στα κτήρια της εταιρίας	Διαδικασία σε εξέλιξη	Επέκταση του μέτρου και σε άλλα κτηριακά συγκροτήματα της Εθνικής

Σημαντικότερες
 Εξελίξεις

 Οικονομική &
 Χρηματοοικονομική
 επισκόπηση

Διαχείριση Κινδύνων

Μη
Χρηματοοικονομική
Κατάσταση

 Κώδικας Εταιρικής
 Διακυβέρνησης

Προοπτικές 2023

Υποστήριξη δράσεων που προάγουν την περιβαλλοντική συνείδηση	Διαρκής στόχος	Υποστήριξη δράσεων που προάγουν την περιβαλλοντική συνείδηση
Κατάργηση πλαστικών μιας χρήσης στο κεντρικό κτήριο	Υλοποιήθηκε	Επέκταση του μέτρου και σε άλλα κτηριακά συγκροτήματα της Εθνικής
Αγορά		
Υποστήριξη οργανισμών και φορέων ιδιωτικής ασφάλισης	Διαρκής στόχος	Υποστήριξη οργανισμών και φορέων ιδιωτικής ασφάλισης
Υποστήριξη ενημερωτικών δράσεων για την εταιρική υπευθυνότητα και την βιώσιμη ανάπτυξη στα παραγωγικά μας δίκτυα	Διαρκής στόχος	Υποστήριξη ενημερωτικών δράσεων για την εταιρική υπευθυνότητα και την βιώσιμη ανάπτυξη στα παραγωγικά μας δίκτυα
Εταιρική Υπευθυνότητα		
Συμμετοχή στον Εθνικό Δείκτη Εταιρικής Υπευθυνότητας (CR Index) για το έτος 2022	Επίτευξη και διατήρηση	Συμμετοχή στον Εθνικό Δείκτη Εταιρικής Υπευθυνότητας (CR Index) για το έτος 2023
Υποστήριξη ενημερωτικών δράσεων για την Εταιρική Υπευθυνότητα	Διαρκής στόχος	Υποστήριξη ενημερωτικών δράσεων για την Εταιρική Υπευθυνότητα
Έγκριση Πολιτικής Βιώσιμης Ανάπτυξης και Δημοσιοποίηση	Υλοποιήθηκε	Θέσπιση Στρατηγικής ESG

Περιβαλλοντικά Θέματα

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η Μητρική Εταιρία έχει ως στόχο και στρατηγική προτεραιότητα να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο από τη λειτουργία της, να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης ώστε να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και να επιδιώκει συστηματικά το όσο το δυνατόν μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Σύμφωνα με την Έκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας της Εταιρίας, τα κύρια επιτεύγματα για το έτος 2021 είναι τα εξής:

- ο Συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από το κεντρικό κτήριο 1.856,70 t CO₂

- ο Εκπομπές ανά τετραγωνικό μέτρο κεντρικού κτηρίου 0,030 t CO₂

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η κατανάλωση ενέργειας και καυσίμων στα κτήρια της Εταιρίας

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	2020	2021
Κεντρικό κτηριακό συγκρότημα	3.821.226 kwh	3.989.007 kwh
Λουτές εγκαταστάσεις	2.420.917 kwh	3.074.265 kwh

Κατανάλωση καυσίμων	2020	2021
Κεντρικό κτηριακό συγκρότημα	894.810 kwh	1.479.816 kwh

Τα παραπάνω στοιχεία για το έτος 2022 θα είναι διαθέσιμα μετά την δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Σημαντικότερες
 Εξελίξεις

 Οικονομική &
 Χρηματοοικονομική
 επισκόπηση

Διαχείριση Κινδύνων

**Μη
 Χρηματοοικονομική
 Κατάσταση**

 Κώδικας Εταιρικής
 Διακυβέρνησης

Προοπτικές 2023

Η Εταιρία προχώρησε στον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το κεντρικό κτήριο γραφείων της Εθνικής Ασφαλιστικής (Λεωφ. Συγγρού 103-105, Αθήνα 11745). Ο υπολογισμός των εν λόγω εκπομπών διασφαλίστηκε και επιβεβαιώθηκε εξωτερικά από το Κέντρο Αειφορίας και Αριστείας (CSE).

Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	2020	2021
Πεδίο 1 (Scope 1) – εκπομπές από εταιρικά αυτοκίνητα και από χρήση φυσικού αερίου για τις κτηριακές ανάγκες	220,33 t CO ₂	257,65 t CO ₂
Πεδίο 1 (Scope 2) – εκπομπές από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	2.186,35 t CO ₂	1.591,75 t CO ₂
Πεδίο 1 (Scope 3) – εκπομπές από επαγγελματικά ταξίδια (πτήσεις) και από την κατανάλωση χαρτιού	8,11 t CO ₂	7,30 t CO ₂
Σύνολο	2.414,79 t CO₂	1.856,70 t CO₂

Τα παραπάνω στοιχεία για το έτος 2022 θα είναι διαθέσιμα μετά την δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Παράλληλα, η Μητρική Εταιρία έχει αναλάβει συγκεκριμένες περιβαλλοντικές δράσεις που περιλαμβάνουν:

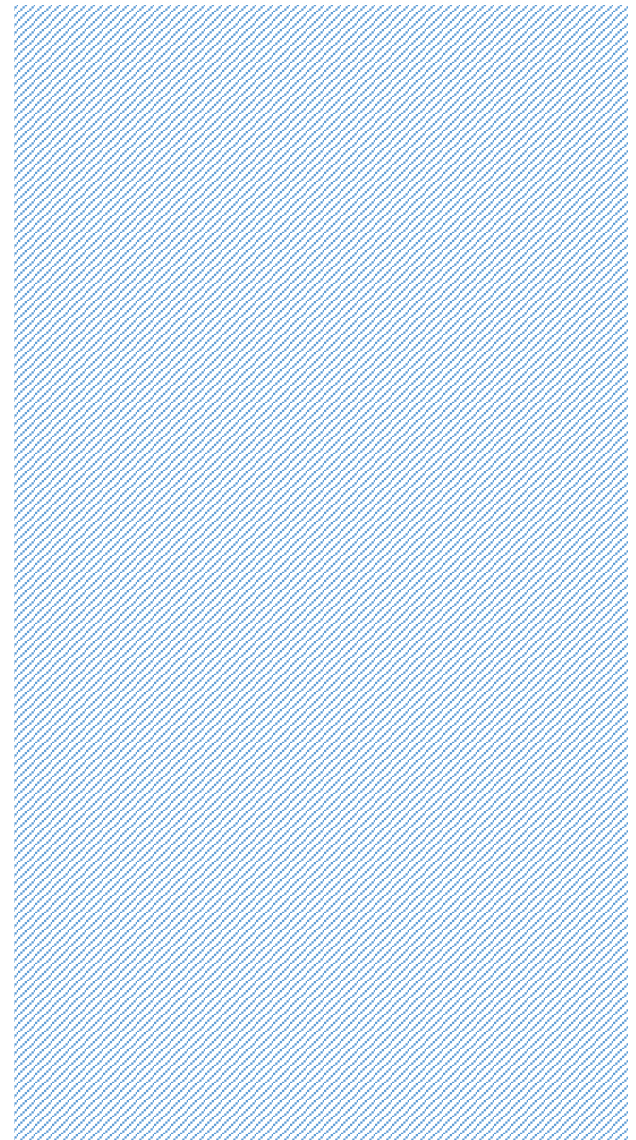
- ο Επαναχρησιμοποίηση/ ανακύκλωση αναλώσιμων εκτύπωσης
- ο Ανακύκλωση χαρτιού και πλαστικού
- ο Ανακύκλωση μπαταριών
- ο Χρήση λαμπτήρων LED
- ο Υλοποίηση έργου MPS (Managed Printing Services) και ομογενοποιημένη και αποτελεσματική διαχείριση εκτυπωτικών εργασιών
- ο Οικονομική υποστήριξη Εθελοντών Δασοπροστασίας Αττικής (Ε.ΔΑΣ.Α)
- ο Οικονομική ενίσχυση σωματίου Εθελοντικών Δυνάμεων Δασοπυρόσβεσης και Διάσωσης

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται κάποια στοιχεία σχετικά με την διαχείριση αποβλήτων.

Διαχείριση Αποβλήτων	2020	2021
Ανακύκλωση χαρτιού	5,2 τόνοι	7 τόνοι
Μπαταρίες	73 κιλά	83 κιλά
Πλαστικό	Διαχείριση μέσω μπλε κάδων	Διαχείριση μέσω μπλε κάδων

Τα παραπάνω στοιχεία για το έτος 2022 θα είναι διαθέσιμα μετά την δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Τέλος, η Εθνική Ασφαλιστική εντάσσει στην επενδυτική της πολιτική χρηματοοικονομικά προϊόντα, λαμβάνοντας υπόψη ESG (Environmental – Social – Governance) κριτήρια.

Γνωστοποιήσεις βάση του άρθρου 8 του κανονισμού ταξινόμιας

Ο κανονισμός ταξινόμιας (ΕΕ) 2020/852 είναι ένα βασικό στοιχείο του σχεδίου δράσεων που έχει καταρτίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ανακατεύθυνση ροών κεφαλαίων προς μια πιο βιώσιμη οικονομία. Αναπαριστά ένα σημαντικό βήμα προς την επίτευξη ουδετερότητας στην εκπομπή άνθρακα μέχρι το έτος 2050, σε εναρμόνιση με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ο κανονισμός ταξινόμιας αποτελεί ένα σύστημα κατάταξης για τις περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες.

Ο κανονισμός ταξινόμιας αναγνωρίζει διάφορες οικονομικές δραστηριότητες σαν «πράσινες» ή «περιβαλλοντικά βιώσιμες», εφόσον συνεισφέρουν σημαντικά σε τουλάχιστον έναν από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους.

- Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων
- Μετάβαση σε μία κυκλική οικονομία
- Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης
- Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Οι ευθυγραμμισμένες οικονομικές δραστηριότητες ως προς την ταξινόμια πληρούν συγκεκριμένες απαιτήσεις και για να προσδιοριστεί ο βαθμός της βιωσιμότητας μιας επένδυσης, θα πρέπει να ισχύουν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:

- Να συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους προαναφερθέντες στόχους.
- Να μην επιβαρύνει σημαντικά κανέναν από τους στόχους.
- Να ασκείται σύμφωνα με τις ελάχιστες διασφαλίσεις, δηλαδή να εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες προκειμένου να διασφαλίζει την ευθυγράμμιση με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, των Ηνωμένων Εθνών και των αρχών και δικαιωμάτων

της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και του Διεθνούς Χάρτη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

- Να συμμορφώνεται προς τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου βιωσιμότητας που θεσπίζει η Επιτροπή σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα του Κανονισμού

Ο κανονισμός ουσιαστικά αποτελεί ένα εργαλείο που προάγει την διαφάνεια στις υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις των εταιριών που καλύπτονται από τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής οδηγίας Non-Financial Reporting Directive 2014/95/EU (NFRD). Οι υπόχρεες εταιρίες γνωστοποιούν το ποσοστό των ευθυγραμμισμένων δραστηριοτήτων με την ταξινόμια, ωστόσο η λίστα με τις επιλέξιμες δραστηριότητες της ταξινόμιας είναι απλά ενδεικτική προς υποψήφιους επενδυτές και δεν αποτελεί απαίτηση σχετικά με την επιμέτρηση της κλιματικής απόδοσης για τις εταιρίες και τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, επομένως οι επενδυτές μπορούν να αξιολογούν μόνοι τους την βιωσιμότητα των επενδύσεων και να επιλέγουν ελεύθερα που θα επενδύουν.

Επιπλέον, οι οικονομικές δραστηριότητες που δεν αναγνωρίζονται από τον κανονισμό ταξινόμιας σαν επιλέξιμες, δεν είναι και απαραίτητα περιβαλλοντικά επιζήμιες ή μη βιώσιμες. Ο κανονισμός απλά θέτει κάποια κριτήρια για τους τομείς δραστηριότητας που είναι πιο συναφείς και επιτυγχάνουν ουδετερότητα σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τους περιβαλλοντικούς στόχους. Στην παρούσα φάση, ο κανονισμός ορίζει «τεχνικά κριτήρια ελέγχου» για τους δυο πρώτους περιβαλλοντικούς στόχους που αφορούν τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενώ οι υπόλοιποι τέσσερις στόχοι θα αναλυθούν περαιτέρω σε μελλοντική αναθεώρηση του κανονισμού.

Ο κανονισμός προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επισκοπήσει και πιθανότητα αναθεωρήσει την εφαρμογή του κανονισμού μέχρι την 30.06.2024 ώστε να εξετάσει την εισαγωγή των ανοιγμάτων σε κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες αλλά και τις επιχειρήσεις που δεν είναι υπόχρεες στην γνωστοποίηση με βάση τα άρθρα 19α η 29α του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2013/34/ΕΕ, στον υπολογισμό των δεικτών απόδοσης.

Ο κανονισμός προβλέπει μεταβατική περίοδο δυο ετών όπου οι υπόχρεες χρηματοπιστωτικές εταιρίες εφαρμόζουν μια απλοποιημένη μέθοδο ταξινόμησης

Σημαντικότερες
 Εξελίξεις

 Οικονομική &
 Χρηματοοικονομική
 επισκόπηση

Διαχείριση Κινδύνων

Μη
Χρηματοοικονομική
Κατάσταση

 Κώδικας Εταιρικής
 Διακυβέρνησης

Προοπτικές 2023

των δραστηριοτήτων, όπου μόνο η επιλεξιμότητα (eligibility) πρέπει να γνωστοποιείται, ασχέτως αν οι δραστηριότητες πληρούν μερικά ή όλα τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου (ευθυγραμμισμένες δραστηριότητες – aligned activities). Επομένως, το γεγονός ότι μια δραστηριότητα είναι επιλέξιμη δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι και «πράσινη» ή «περιβαλλοντικά βιώσιμη, ωστόσο θα αναθεωρηθεί με την επικαιροποίηση του κανονισμού μελλοντικά. Η ευθυγράμμιση (alignment) των δραστηριοτήτων με την ταξινόμια θα πρέπει να γνωστοποιείται για την οικονομική χρήση 2023.

Το άρθρο 8 του κανονισμού ορίζει τις υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις για τις ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες αφορούν την δραστηριότητα των Γενικών Ασφαλίσεων και πιο συγκεκριμένα τις εξής δραστηριότητες:

- Υγείας
- Αυτοκινήτου
- Πυρός
- Γενική Αστική Ευθύνη
- Λοιποί κλάδοι

Ο Όμιλος αξιολογεί τους κινδύνους με βάση τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά και τους διαχωρίζει με βάση την αξιολόγηση κάθε μεμονωμένου κινδύνου, ενώ παράλληλα ενσωματώνει και τον ορισμό των κλιματικών κινδύνων στα πλαίσια της διαδικασίας ανάληψης πρωτασφάλισης, τόσο για τους ατομικούς όσο και για ομαδικούς και επιχειρηματικούς κινδύνους. Ο Όμιλος επίσης αξιολογεί κλιματικούς παράγοντες που επιδρούν στην ίδια κάλυψη και ανάλογα προσαρμόζει την πρωτασφαλιστική αλλά και την αντασφαλιστική πολιτική της.

Ο πρώτος δείκτης σχετίζεται με τις δραστηριότητες ανάληψης κινδύνων και εκφράζει το ποσοστό των συνολικών δραστηριοτήτων ανάληψης κινδύνων κατά ζημιών οι οποίες συνδέονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και οι οποίες εκτελούνται σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής («κατ' εξουσιοδότηση πράξη για το κλίμα»).

Βασικός Δείκτης Επιδόσεων Ανάληψης Κινδύνων Κλάδου Ζημιών:

Βασικός Δείκτης Επιδόσεων Ανάληψης Κινδύνων Κλάδου Ζημιών - Όμιλος	Ποσοστό Ασφαλίσεων* 2022	Ασφάλιστρα* 2022	Ποσοστό Ασφαλίσεων* 2022	Ασφάλιστρα* 2022
	(σε επίπεδο συμβολαίου)	(σε επίπεδο συμβολαίου)	(σε επίπεδο κάλυψης)	(σε επίπεδο κάλυψης)
	%	εκ. €	%	εκ. €
Επιλέξιμες δραστηριότητες ανάληψης κατά ζημιών	49%	132,4	22%	59,2
Μη Επιλέξιμες δραστηριότητες ανάληψης κατά ζημιών	51%	136,5	78%	209,6
Σύνολο Παραγωγής	100%	268,9	100%	268,9

* εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα

Ο δεύτερος δείκτης σχετίζεται με την επενδυτική πολιτική του Ομίλου για τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται από τις δραστηριότητες ανάληψης κινδύνων και εκφράζει το ποσοστό των στοιχείων ενεργητικού που επενδύονται σε ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια δραστηριότητες επί του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού. Σημειώνεται ότι τα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και υπερεθνικών εκδοτών εξαιρούνται από τον υπολογισμό του αριθμητή και του παρονομαστή των βασικών δεικτών επιδόσεων για τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.

Βασικός Δείκτης Επιδόσεων Επενδυτικής Πολιτικής:

Βασικός Δείκτης Επιδόσεων Επενδυτικής Πολιτικής	Όμιλος	
	Ποσοστό έτους 2022	Στοιχεία Ενεργητικού έτος 2022
	%	εκ. €
Σύνολο Ενεργητικού		3.826
Ανοίγματα σε Κεντρικές Κυβερνήσεις και Κεντρικές Τράπεζες και Υπερεθνικούς εκδότες	46%	1.748
Ανοίγματα στο Ενεργητικό που δεν συμμετέχουν στον υπολογισμό του Δείκτη	12%	471
Σύνολο Ενεργητικού που καλύπτεται από τον Δείκτη	42%	1.607
Ανοίγματα σε χρηματοπιστωτικές & μη-χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβαίων κεφαλαίων)	81%	1.296
Λοιπά Ανοίγματα	10%	166
Μη επιλέξιμα ανοίγματα σχετικά με τον Δείκτη	91%	1.462
Ανοίγματα σε επιλέξιμες δραστηριότητες με βάση την ταξινόμια	9%	145
Λοιπά ανοίγματα	0%	-
Επιλέξιμα ανοίγματα σχετικά με τον Δείκτη	9%	145
Σύνολο Ενεργητικού που καλύπτεται από τον Δείκτη	100%	1.607

Κοινωνικά & Εργασιακά Θέματα

Στους βασικούς στόχους της Μητρικής Εταιρίας είναι η στήριξη της κοινωνίας και της οικονομίας, αναγνωρίζοντας τη σημαντική θέση που κατέχει μέσα σε αυτή.

Για το λόγο αυτό αναλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες που εστιάζονται στη στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων, στην ενίσχυση πρωτοβουλιών κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και αλληλεγγύης, στην υποστήριξη της καινοτόμου επιχειρηματικότητας με έμφαση στον άνθρωπο, το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη. Επίσης, συνδράμει συστηματικά το έργο φορέων με αναγνωρισμένη κοινωνική δράση.

Ξεχωριστή μνεία πρέπει να γίνει στον ρόλο που διαδραματίζει η Μητρική Εταιρία στην ανάδειξη του πολιτισμού και του αθλητισμού, υποστηρίζοντας φορείς που προάγουν τον πολιτισμό και ενισχύουν το αθλητικό ιδεώδες μέσω χορηγιών σε αθλητικές διοργανώσεις (π.χ. NoFinishLine 2022) και πολιτιστικά γεγονότα (Χώρος

Ιστορικής Μνήμης 1941-1944, στην οδό Κοραή 4 καθώς και ο Χώρος Τέχνης «ΣΤΟart ΚΟΡΑΗ»).

Επίσης, αναγνωρίζοντας την αξία και την σημαντικότητα της ιδιωτικής ασφάλισης υποστηρίζει οργανισμούς και φορείς, μέσω οικονομικής ενίσχυσης συνεδρίων και εκδηλώσεων με στόχο την ενδυνάμωση της ασφαλιστικής συνείδησης στη χώρα μας.

Η Μητρική Εταιρία, από την πρώτη ημέρα της ίδρυσής της υπηρετεί με συνέπεια το ανθρωποκεντρικό της όραμα που καθορίζει κάθε της δραστηριότητα. Διαρκής στόχος της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της είναι η ίση μεταχείριση κάθε μέλους του ανθρώπινου δυναμικού της και η διαρκής εξασφάλιση βέλτιστων συνθηκών εργασίας.

Για το λόγο αυτό έχει θεσπίσει τον Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας ο οποίος ορίζει το πλαίσιο βάσει του οποίου η Διοίκηση και το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού ασκούν τα καθήκοντά τους.

Προς το σκοπό αυτό, ο Όμιλος:

- ο Παρέχει ίσες ευκαιρίες για προαγωγές και επαγγελματική σταδιοδρομία ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, θρησκείας, εθνικότητας

- ο Εφαρμόζει αξιοκρατικό σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, των προαγωγών και των αμοιβών προσωπικού

- ο Σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις, συστήματα ανάπτυξης και κινήτρων με στόχο την προσέλκυση, επιλογή και περαιτέρω αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού

- ο Επενδύει στην εκπαίδευση του προσωπικού με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων καθώς και την ανάπτυξη του με τη διαμόρφωση πλάνου εκπαίδευσης ανά θέση εργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοποίηση του μέγιστου των δυνατοτήτων του, καθώς και η έγκαιρη και ομαλή προσαρμογή του στις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις για νέες γνώσεις, δεξιότητες και ειδικεύσεις σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο και ψηφιακό επιχειρησιακό περιβάλλον

- ο Εξετάζει με θετικό πρόσημο την ες' αποστάσεως εργασία, συνεργασία, συναντήσεις και εκπαίδευση.

Μια άλλη περιοχή ύψιστης προτεραιότητας για τη Μητρική Εταιρία και τις εταιρίες του Ομίλου της είναι η υγεία και η ασφάλεια στους χώρους εργασίας, με σκοπό

να καταστεί ασφαλής η εργασία, να βελτιωθεί η ποιότητα της επαγγελματικής ζωής των εργαζομένων και να προληφθούν συναφείς κίνδυνοι. Ο Όμιλος προβαίνει στη διενέργεια τακτικών ελέγχων για θέματα αφενός επάρκειας και καταλληλότητας των υπάρχοντων μέσων ασφαλείας και αφετέρου τήρησης των συνθηκών υγιεινής στους χώρους εργασίας, ενώ παράλληλα έχει αναπτύξει και σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.

Ο Όμιλος δεσμεύεται να:

- ο Συμμορφώνεται με τις κανονιστικές διατάξεις και τις οδηγίες και τις συστάσεις των Υγειονομικών Αρχών σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας
- ο Μεριμνά για τη δημιουργία ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος για το προσωπικό με την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης του εργασιακού κινδύνου
- ο Εξασφαλίζει την ύπαρξη προστατευτικής υποδομής και εξοπλισμού και τεχνικών αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών
- ο Εκπαιδεύει τους εργαζομένους για τις προβλεπόμενες ενέργειες σε περίπτωση φυσικών καταστροφών και να καταρτίζει προγράμματα προληπτικής δράσης για την πυρασφάλεια και την αντιμετώπιση κρίσεων, στα πλαίσια του BCP.
- ο Πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με το προσωπικό για ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία στην εργασία.
- ο Καταρτίζει προγράμματα και δράσεις που στοχεύουν τόσο στην πρόληψη του εργασιακού κινδύνου όσο και στην υποστήριξη των εργαζομένων σε περιπτώσεις εμφάνισης περιστατικών βίας.

Σεβασμός των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Η φιλοσοφία του Ομίλου έχει ως βασικό άξονά της το σεβασμό της προσωπικότητας κάθε εργαζομένου. Η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αποτελεί θεμελιώδη αρχή και ως εκ τούτου διαρκής επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η διαμόρφωση ενός αρμονικού εργασιακού περιβάλλοντος.

Προς το σκοπό αυτό, ο Όμιλος:

- ο Δεν χρησιμοποιεί καμία μορφή καταναγκαστικής εργασίας.
- ο Έχει θεσπίσει Πολιτική κατά της Βίας και Παρενόχλησης, η οποία εκφράζει τη δέσμευσή του Ομίλου για την αντιμετώπιση και την εξάλειψη τέτοιων φαινομένων στον χώρο εργασίας, με σκοπό τη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος όπου θα κυριαρχεί ο σεβασμός στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
- ο Ρητά και κατηγορηματικά δηλώνει ότι απαγορεύεται αυστηρά κάθε μορφής βία και παρενόχληση που εκδηλώνεται κατά τη διάρκεια της εργασίας, είτε συνδέεται με αυτή είτε προκύπτει από αυτή, συμπεριλαμβανομένης της βίας και παρενόχλησης λόγω φύλου και της σεξουαλικής παρενόχλησης.
- ο Δεν αποδέχεται οποιουδήποτε είδους άνηση μεταχείριση λόγω εθνικότητας, φυλετικής προέλευσης, φύλου, οικογενειακής κατάστασης, θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων ή φυσικών αδυναμιών και
- ο Απορρίπτει κάθε μορφή κοινωνικού αποκλεισμού.

Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Θέματα Σχετικά με τη Δωροδοκία

Ο Όμιλος επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε πράξεις διαφθοράς και δωροδοκίας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη και καταπολέμησή τους.

Με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση του Ομίλου με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο και, τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα φαινόμενα, αυτά υπονομεύουν τα συστήματα διακυβέρνησης των εταιριών, υιοθετήθηκαν και εφαρμόζονται οι παρακάτω πολιτικές και κώδικες:

Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς & Δεοντολογίας του Ομίλου

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας θέτει με σαφήνεια τις ηθικές αρχές, τις αξίες και τους κανόνες που οριοθετούν τη δράση του Προσωπικού και της Διοίκησης. Παράλληλα παρέχει τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη σωστών αποφάσεων σε συμμόρφωση με τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο ανά χώρα στην οποία ο Όμιλος διατηρεί δραστηριότητα.

Αναφορές Δυσλειτουργιών (Whistleblowing)

Η Μητρική Εταιρία έχει υιοθετήσει Πολιτική Αναφοράς Δυσλειτουργιών (Whistleblowing) για την υποβολή, επώνυμα ή ανώνυμα, εμπιστευτικών αναφορών ή παρατηρήσεων από κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με πράξεις στελεχών της Μητρικής Εταιρίας, που δημιουργούν αμφιβολίες για αντικανονικές ενέργειες και λογιστικο-ελεγκτικές πρακτικές μη συμβατές με τη διεθνή πρακτική και τις κείμενες διατάξεις. Η Πολιτική επικαιροποιήθηκε κατά το έτος 2021 σε εναρμόνιση με τις απαιτήσεις του νέου εργασιακού νόμου (Ν.4808/2021) σχετικά με τη βία και παρενόχληση στον εργασιακό χώρο.

Η ως άνω διαδικασία παρακολουθείται για την εφαρμογή της από την Επιτροπή Ελέγχου του Δ.Σ. Στην ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρίας (www.ethniki-asfalistiki.gr) έχουν αναρτηθεί στοιχεία επικοινωνίας και έχει δημιουργηθεί σχετική φόρμα για την υποβολή των

ως άνω εμπιστευτικών αναφορών από κάθε ενδιαφερόμενο.

Πολιτική της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της για την Αντιμετώπιση της Απάτης

Η Μητρική Εταιρία και οι θυγατρικές της, εκτίθενται στον κίνδυνο απάτης και παράνομων δραστηριοτήτων κάθε τύπου, όπου αν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως και με αποτελεσματικό τρόπο, θα μπορούσαν να επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην επιχειρηματική της δράση, την οικονομική της κατάσταση, τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της και των προοπτικών της για επιτυχία.

Η Μητρική Εταιρία και οι θυγατρικές της, στοχεύοντας στην καταπολέμηση του φαινομένου της απάτης, έχει υιοθετήσει Πολιτική για την Αντιμετώπιση της Απάτης, η οποία καθιερώνει τις βασικές αρχές για την πρόληψη και αντιμετώπιση της. Η Πολιτική αυτή αφορά στο σύνολο του προσωπικού της και έχει ως στόχο την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων του Ομίλου, αναφορικά με την αποτροπή και την παρεμπόδιση της απάτης.

Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων i. Κατά τη διανομή των ασφαλιστικών προϊόντων ii. για τα Μέλη του Δ.Σ., τα Ανώτατα Στελέχη και Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη της Εταιρίας

Οι ως άνω Πολιτικές προσδιορίζουν ενδεχόμενα πεδία σύγκρουσης συμφερόντων και θεσπίζουν κανόνες και διαδικασίες για την αποτελεσματική διαχείριση των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, όταν αυτές προκύπτουν.

Πολιτική του Ομίλου για την πρόληψη και καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (εφεξής «ΕΧ/ΧΤ»)

Οι ως άνω πράξεις είναι αντίθετες προς τις θεμελιώδεις αξίες και αρχές που διέπουν την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου, ενώ η επέλευσή τους θα μπορούσε να επιφέρει ανεπιθύμητες συνέπειες, με σοβαρό αντίκτυπο στη φήμη του Ομίλου, καθώς και στα συμφέροντα των πελατών, των μετόχων και των εργαζομένων σε αυτόν.

Για το λόγο αυτό, και σε συμμόρφωση με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων ΞΧ/ΧΤ, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει την ως άνω Πολιτική, στην οποία έχει ενσωματωθεί και Πολιτική Αποδοχής Νέων Πελατών.

Με την εν λόγω Πολιτική, διαμορφώνεται ένα επαρκές, αποτελεσματικό και εναρμονισμένο πλαίσιο για τη συμμόρφωση του Ομίλου με το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την καταπολέμηση του ΞΧ/ΧΤ στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος και τις σχετικές απαιτήσεις των Εποπτικών Αρχών. Σε εφαρμογή των παραπάνω Πολιτικών, έχουν καταρτισθεί και υιοθετηθεί διαδικασίες αναφορικά με την προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, την κατηγοριοποίηση πελατών και την αντίστοιχη εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας.

Επίσης, ο Όμιλος δεν εκτελεί συναλλαγές για τη νομιμότητα των οποίων υπάρχουν επιφυλάξεις ή συναλλαγές με φυσικά ή νομικά πρόσωπα / οντότητες όταν αυτό απαγορεύεται από διατάξεις διεθνών Οργανισμών, Εποπτικών ή Δικαστικών Αρχών. Τέλος, παρέχει στο Προσωπικό και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές συνεχή εκπαίδευση για τη συμμόρφωσή τους με τους σχετικούς νόμους και τις κανονιστικές αποφάσεις.

Βραβεύσεις & Διακρίσεις

Η Μητρική Εταιρία, έλαβε κατά τη διάρκεια του 2022, τις παρακάτω σημαντικές διακρίσεις:

- ο Βronze διάκριση για την αποτελεσματική εφαρμογή των πρακτικών Εταιρικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης «CR Index 2021-2022»
- ο Βράβευση ως «Προϊόν της Χρονιάς 2022», του ασφαλιστικό-επενδυτικού προγράμματος FULL [Life Plan] που διοργάνωσε η Direction Business Network
- ο Βράβευση για την προσφορά της στη διάδοση του Ολυμπισμού, ως Υποστηρικτής του Ολυμπιακού Μουσείου Θεσσαλονίκης.

Παρουσίαση Δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης κατά το 2022

Η Μητρική Εταιρία, στο πλαίσιο της παροχής πληρέστερης πληροφόρησης και διαφάνειας για τη δράση της σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης γνωστοποίησε ότι:

ο Υποστήριξε εκδηλώσεις, εκπαιδευτικές ημερίδες και συνέδρια που διοργάνωσαν Οργανισμοί, Φορείς της Ιδιωτικής Ασφάλισης, Επιμελητήρια και φορείς του Κλάδου της Οικονομίας,

ο Ανέλαβε πρωτοβουλίες που στόχο έχουν να κρατήσουν ενωμένο τον κοινωνικό ιστό, ενισχύοντας φορείς και ιδρύματα, ενώ στάθηκε πάντα με διακριτικότητα δίπλα στο κοινωνικό σύνολο,

ο Ανέλαβε πρωτοβουλίες και υλοποίησε δράσεις που προάγουν σταθερά τις Τέχνες, την Ιστορία και τον Πολιτισμό, έχοντας την ευθύνη διαχείρισης και λειτουργίας του Χώρου Ιστορικής Μνήμης 1941-1944 καθώς και του Χώρου Τέχνης «ΣΤΟart ΚΟΡΑΗ»,

ο Υποστήριξε Έλληνες αθλητές, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντός της για την πρόοδο του αθλητικού ιδεώδους και του «ευ αγωνίζεσθαι»,

ο Ενίσχυσε τη δράση φορέων και οργανισμών στον τομέα της παιδείας, της υγείας και της επιστήμης καθώς και προσπάθειες που προάγουν την περιβαλλοντική συνείδηση.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης της Μητρικής Εταιρίας ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ισχύοντος ελληνικού και ευρωπαϊκού νομικού και κανονιστικού πλαισίου και στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιγράφει την δομή και λειτουργία του σε θέματα διακυβέρνησης, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη ενίσχυση της εταιρικής αξίας για τους μετόχους, τη διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων, των εργαζομένων και γενικότερα όλων των ενδιαφερομένων μερών. Ο Κώδικας αποτελεί ένα πλαίσιο το οποίο προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής «ΔΣ») της Εταιρίας, . Το Δ.Σ. επικουρείται στη λειτουργία του από τις ακόλουθες Επιτροπές:

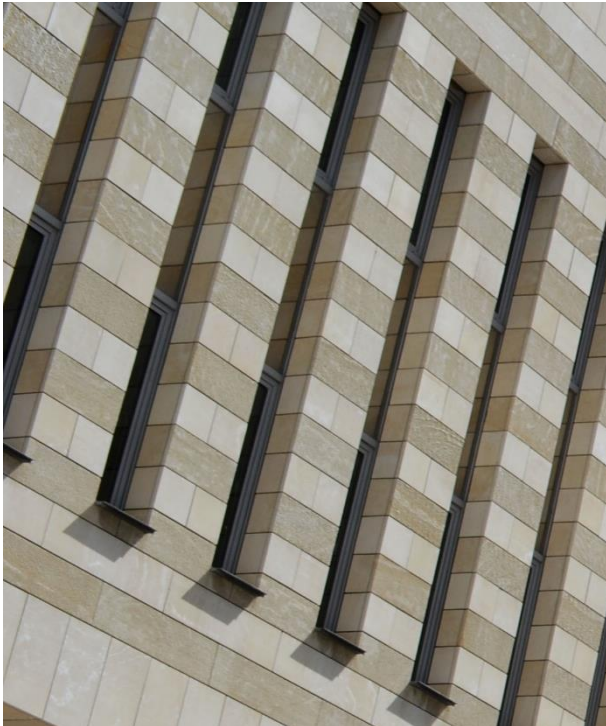
- ο την Επιτροπή Ελέγχου,
- ο την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων,
- ο την Επιτροπή Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων.

Ο Κώδικας καθώς και οι Κανονισμοί Λειτουργίας των παραπάνω Επιτροπών ορίζουν το σκοπό, τα καθήκοντα και κατανέμουν τις αρμοδιότητες των Επιτροπών του.

Η Μητρική Εταιρία έχει διαφανή οργανωτική δομή με σαφή κατανομή και κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων, καθώς και αποτελεσματικό μηχανισμό μετάδοσης των πληροφοριών εντός της Μητρικής Εταιρίας. Σε αυτό το πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης, η Μητρική Εταιρία έχει αναπτύξει ένα σύνολο πολιτικών και διαδικασιών που περιγράφουν την κατανομή καθηκόντων και ρόλων και συντελούν στην επίτευξη των εταιρικών στόχων. Επιπλέον, η Μητρική Εταιρία διαθέτει τέσσερις βασικές λειτουργίες δηλαδή μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Αναλογισμού και Εσωτερικού Ελέγχου που διασφαλίζουν την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Το παραπάνω πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης υποχρεούνται να υιοθετήσουν και οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, εναρμονισμένο στο εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο, ιδιαιτερότητες και τα συναλλακτικά ήθη της χώρας στην οποία δραστηριοποιούνται. Οι πολιτικές, οι διαδικασίες και συνολικά οι απαιτήσεις της εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται από τη Μητρική Εταιρία προσαρμόζονται προκειμένου να ανταποκρίνονται στη λειτουργική διάρθρωση, κλίμακα και πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των εταιριών του Ομίλου.

Προοπτικές 2023

Οι προοπτικές για τον ασφαλιστικό κλάδο είναι ευνοϊκές, καθώς η παραγωγή ασφαλιστρων για το έτος που πέρασε ήταν αυξητική, ακολουθώντας την αναπτυξιακή πορεία της ελληνικής οικονομίας, ενώ οι μεγαλύτερες προκλήσεις για τις ασφαλιστικές εταιρείες επικεντρώνονται στην διαχείριση των πληθωριστικών πιέσεων, στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στην διαχείριση της κλιματικής αλλαγής.

Η Εθνική Ασφαλιστική παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις της αγοράς και εναρμονιζόμενη με αυτές επανασχεδιάζει την προϊόντική της βάση στοχεύοντας πάντα στην προσιτή τιμολόγηση για όλους τους ασφαλισμένους και στην οικοδόμηση μιας σταθερής σχέσης εμπιστοσύνης.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος

Andrzej Piotr Klesyk

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ**ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ**

Προς τον Μέτοχο της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ»

Έκθεση ελέγχου επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων**Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας “Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ»” (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την ατομική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2022, τις ατομικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την ατομική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, την ατομική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ατομικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022 δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια Θέματα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κυρίων θεμάτων ελέγχου
<p>Εκτίμηση των αποθεμάτων που απορρέουν από τα Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής (ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)</p> <p>Οι υποχρεώσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διακανονισμού των παροχών και αποζημιώσεων που σχετίζονται με τα συμβόλαια ασφαλίσεων ζωής και ανέρχονται σε €550 εκατ. σε επίπεδο Εταιρείας και €570 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, αντιπροσωπεύοντας το 17% και 18% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα.</p> <p>Η εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων είναι σύνθετη, ενέχει σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας και απαιτεί από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει μια σειρά παραδοχών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας. Μικρές μεταβολές σε αυτές τις παραδοχές ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου.</p> <p>Εστιάσαμε σε αυτήν την περιοχή λόγω της σημαντικότητας των υποχρεώσεων αυτών, των σύνθετων αναλογιστικών μεθοδολογιών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση και της εκτίμησης των παραδοχών που σχετίζονται με μελλοντικά γεγονότα. Επιπλέον, οι αναλογιστικές παραδοχές που βασίζονται στα οικονομικά και δημογραφικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου της μελλοντικής συμπεριφοράς των αντισυμβαλλομένων, εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας.</p>	<p>Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε υποστηρίχθηκαν από εσωτερικούς αναλογιστές που εξειδικεύονται στις ασφάλειες ζωής και περιλάμβαναν τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελέγξαμε την πληρότητα και την ορθότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτιμήσεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών και στις μελέτες εμπειρίας, οι οποίες υποστηρίζουν τις αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν. • Εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τις σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν με βάση τη γνώση μας για την Εταιρεία και τον κλάδο και τη σχετική μας εμπειρία προκειμένου να αξιολογήσουμε τη συμμόρφωση των μεθοδολογιών αυτών με τις αναγνωρισμένες αναλογιστικές πρακτικές, αλλά και με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής αναφοράς. • Πραγματοποιήσαμε διαδικασίες ανεξάρτητης επαλήθευσης των μαθηματικών αποθεμάτων και των υποδειγμάτων πρόβλεψης χρηματοροών, σε δειγματοληπτική βάση, συμπεριλαμβάνοντας αναλυτικούς ανεξάρτητους επανυπολογισμούς σε επιλεγμένα συμβόλαια και προϊόντα, ώστε να διασφαλίσουμε το εύλογο των υποδειγμάτων πρόβλεψης. • Αξιολογήσαμε το εύλογο της μεταβολής των υποχρεώσεων που απορρέουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής σε σχέση με το προηγούμενο έτος και λάβαμε περαιτέρω διευκρινίσεις από τη Διοίκηση για τυχόν μεταβολές όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κυρίων θεμάτων ελέγχου

Συγκεκριμένα, οι σημαντικές παραδοχές, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες σε μεταβολές, είναι οι ακόλουθες:

- Η καμπύλη επιτοκίων, η οποία χρησιμοποιείται για την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, και η οποία βασίζεται στην καμπύλη επιτοκίων μηδενικού κινδύνου, όπως δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ), προσαρμοσμένη με βάση την υφιστάμενη σύνθεση και τις αναμενόμενες αποδόσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Εταιρείας.
- Ο πίνακας νοσηρότητας που χρησιμοποιείται για την πρόβλεψη των μελλοντικών χρηματοροών των προϊόντων υγείας και βασίζεται στην πραγματική εμπειρία της Εταιρείας και του Ομίλου και στην κρίση των εμπειρογνομόνων για τις ηλικίες στις οποίες δεν επαρκεί η εμπειρία. Οι πίνακες παράγονται για κάθε προϊόν κατά σε επίπεδο ανάλυσης ηλικίας και φύλου.
- Το ποσοστό ακυρώσεων, που είναι ένας από τους σημαντικότερους λόγους που οδηγεί στη σταδιακή μείωση των εν ισχύ συμβολαίων και ο οποίος θα μπορούσε ενδεχομένως να επηρεάσει θετικά ή αρνητικά τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, ανάλογα με την κερδοφορία κάθε προϊόντος.

Οι σχετικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.11, 3.1, 4.2 και 36 των ατομικών και εννοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, οι σημαντικές παραδοχές στις οποίες επικεντρωθήκαμε είναι οι ακόλουθες:

Καμπύλη επιτοκίων

Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των καμπυλών επιτοκίων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε παρούσα αξία. Εξετάσαμε επίσης την καταλληλότητα των επενδυτικών δεδομένων και αποδόσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της πριμοδότησης περιορισμένης ρευστότητας που αποτυπώθηκε στην καμπύλη επιτοκίων.

Νοσηρότητα

Εξετάσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των πινάκων νοσηρότητας που βασίζονται στην πραγματική εμπειρία και τη κρίση των εμπειρογνομόνων. Εξετάσαμε το εύλογο των προσαρμογών που εφαρμόστηκαν για αναπροσαρμογή του ασφαλιστρού, τον ιατρικό πληθωρισμό και τους συντελεστές μεγάλων ζημιών.

Ποσοστό ακυρώσεων

Εξετάσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των ποσοστών ακύρωσης για κάθε κανάλι διανομής προϊόντων και κάθε κατηγορία προϊόντος βασιζόμενοι σε γενικά αποδεκτές πρακτικές της αγοράς αλλά και σε ιδιαιτερότητες της Εταιρείας.

Από τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε προέκυψε ότι οι σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των υποχρεώσεων από συμβόλαια ασφαλίσεων ζωής είναι εύλογες. Επίσης, κρίναμε ότι οι μεθοδολογίες συνάδουν με τα πρότυπα του κλάδου και αντανακλούν το είδος και τα χαρακτηριστικά του κινδύνου των ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής της Εταιρείας και του Ομίλου. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι επαρκείς.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κυρίων θεμάτων ελέγχου

Εκτίμηση αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών (ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Οι υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιλαμβάνουν τις εκκρεμείς ζημιές γενικών ασφαλειών που ανέρχονται σε €314,6 εκατ. για την Εταιρεία και €324,4 εκατ. για τον Όμιλο, αντιπροσωπεύοντας το 10% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Η εκτίμηση των εκκρεμών ζημιών απαιτεί σημαντικές κρίσεις λόγω της υποκειμενικής φύσης της εκτίμησης των μελλοντικών αποζημιώσεων για ζημιές που έχουν συμβεί, και εξαρτάται από την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούνται καθώς και την πρόβλεψη των μελλοντικών γεγονότων, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών.

Η Διοίκηση βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία και σε εμπειρογνώμονες για την εκτίμηση του αποθέματος των αναγγελθεισών ζημιών, διαδικασία που ενέχει μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας ιδιαίτερα στις περιπτώσεις σωματικής βλάβης, θανάτου, νομικών υποθέσεων και καταστροφής περιουσίας.

Οι σχετικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.11, 3.1, 4.2 και 36 των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε υποστηρίχθηκαν από εσωτερικούς αναλογιστές που εξειδικεύονται στις γενικές ασφαλίσεις και περιλάμβαναν τα ακόλουθα:

- Κατανοήσαμε την πολιτική αποθεματοποίησης της Εταιρείας και του Ομίλου και της διαδικασίας καταγραφής των εκκρεμών ζημιών.
- Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση, το εύλογο των αποθεμάτων για εκκρεμείς ζημιές στους κλάδους αυτοκινήτου και πυρκαγιάς με βάση την πολιτική αποθεματοποίησης της Εταιρείας και του Ομίλου, τα αντίστοιχα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία ζημιών.
- Εξετάσαμε την επάρκεια της εκτίμησης του αποθέματος των ζημιών που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης εκτελώντας ανεξάρτητους υπολογισμούς του IBNR για τους κυριότερους κλάδους.
- Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση για τους κλάδους αυτοκινήτου και πυρός, το εύλογο των εκτιμήσεων των εκκρεμών ζημιών από τη Διοίκηση κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, συγκρίνοντας αυτές τις εκτιμήσεις με τις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν μετά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης.
- Αξιολογήσαμε το εύλογο της ετήσιας μεταβολής των εκκρεμών ζημιών και κατανοήσαμε τυχόν σημαντικές διαφορές.

Από τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε προέκυψε ότι οι εκτιμήσεις αναφορικά με το απόθεμα εκκρεμών ζημιών είναι εύλογες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι επαρκείς.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2022 αντιστοιχούν στις συνημμένες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Διαχείριση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150, 151, 153 και 154 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο “Αωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ»” και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των ατομικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 12 Ιουλίου 2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 6 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

ΠραΐζγουώτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 12 Μαΐου 2023

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δημήτρης Σούρμπης
ΑΜ ΣΟΕΛ 16891

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

2022

για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
		(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	610.959	587.027	564.959	543.782
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(76.619)	(71.365)	(66.743)	(62.205)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		534.340	515.662	498.216	481.577
Τόκοι, μερίσματα και λοιπά έσοδα επενδύσεων	8	36.902	38.463	35.880	37.570
Κέρδη/(Ζημιές) από πώληση επενδύσεων	9	61.251	28.574	61.461	28.574
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση επενδύσεων	10	(37.890)	12.838	(23.203)	16.150
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	11	(14.840)	(1.437)	(13.136)	(1.437)
Έσοδα επενδύσεων		45.423	78.438	61.002	80.857
Λοιπά Έσοδα	12	5.380	5.185	4.998	4.451
		585.143	599.285	564.216	566.885
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(339.655)	(317.063)	(324.085)	(302.161)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(85.191)	(79.688)	(79.442)	(74.628)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	(13.257)	(11.588)	(13.674)	(9.121)
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	16	(112.108)	(114.860)	(101.234)	(104.968)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	17	(13.271)	(6.899)	(13.050)	(6.694)
Λοιπά έξοδα		(552)	(70)	(451)	(1)
Κέρδη προ φόρων		21.109	69.117	32.280	69.312
Φόροι	18	(27.524)	(17.131)	(27.706)	(17.393)
Κέρδη μετά από φόρους		(6.415)	51.986	4.574	51.919

**Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους:
 Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν
 στα αποτελέσματα:**

Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους	(531.728)	(88.873)	(530.732)	(88.258)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους	(161)	(264)	-	-
Σύνολο	(531.889)	(89.137)	(530.732)	(88.258)

**Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να
 μεταφερθούν στα αποτελέσματα:**

Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	7.055	(1.178)	7.055	(1.178)	
Σύνολο	7.055	(1.178)	7.055	(1.178)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	19	(524.834)	(90.315)	(523.677)	(89.436)
Συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους		(531.249)	(38.329)	(519.103)	(37.517)

Κέρδη μετά από φόρους, που αναλογούν:

- στη Μητρική Εταιρία	(6.315)	52.065	4.574	51.919
- στις Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	(100)	(79)	-	-

Συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους, που αναλογούν:

- στη Μητρική Εταιρία	(531.111)	(38.206)	(519.103)	(37.517)
- στις Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	(138)	(123)	-	-

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 43 έως 131 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος Του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Γενικός Διευθυντής	Ο Αναλογιστής	Ο Διευθυντής Οικ/κων Υπηρεσιών
Andrzej Piotr Klesyk	Robert Constantin Gauci	Στ. Ε. Καραργηγόριου	Γ.Χ. Μαμουλάκης	Γ.Λ. Γεννηματάς
A.Δ.Τ. EN3616809	A.Δ.Τ. 21DE07141	A.Δ.Τ. AP032104	A.Δ.Τ. AH125609	Αρ. αδ. 91312 Α' Τάξης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
		(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	20	109.344	117.420	105.902	111.373
Επενδύσεις σε ακίνητα	21	73.739	78.408	73.739	77.959
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	22	12.559	11.266	12.333	10.221
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ)	23	44.692	44.975	42.325	41.790
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	24	-	-	5.704	12.232
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	25	134.783	15.403	134.783	14.830
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	26	2.508.258	3.204.467	2.508.258	3.194.643
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	27	639.326	640.043	583.364	577.157
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	28	40.876	41.018	40.876	41.018
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	30	102.930	111.079	96.091	99.848
Περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	20,24	39.124	7.827	8.331	7.827
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	31	75.024	91.978	68.114	73.839
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	32	75.323	88.717	62.731	75.394
Σύνολο Ενεργητικού		3.855.978	4.452.601	3.742.551	4.338.131
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο καταβλημένο	33	235.221	235.221	235.221	235.221
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		547.429	547.429	547.429	547.429
Αποθεματικά	34	(266.329)	261.160	(261.623)	264.641
Αποτελέσματα εις νέον	35	72.248	167.384	59.335	143.863
		588.569	1.211.194	580.362	1.191.154
Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές		361	569	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		588.930	1.211.763	580.362	1.191.154
Υποχρεώσεις					
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις	36	1.550.064	1.502.268	1.478.770	1.416.942
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.342.390	1.355.662	1.342.390	1.355.662
Λοιπές υποχρεώσεις	38	87.449	77.737	84.177	69.962
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	39	177.166	177.153	177.166	177.153
Φόρος εισοδήματος		10.024	4.954	9.797	4.613
Υποχρεώσεις ανασφαλιστικών δραστηριοτήτων	40	20.032	24.860	20.759	24.441
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	41	49.130	98.204	49.130	98.204
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	24	30.793	-	-	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		3.267.048	3.240.838	3.162.189	3.146.977
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		3.855.978	4.452.601	3.742.551	4.338.131

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 43 έως 131 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος Του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Γενικός Διευθυντής	Ο Αναλογιστής	Ο Διευθυντής Οικ/κων Υπηρεσιών
Andrzej Piotr Klesyk	Robert Constantin Gauci	Στ. Ε. Καραγρηγορίου	Γ.Χ. Μαμουλάκης	Γ.Λ. Γεννηματάς
A.Δ.Τ. EN3616809	A.Δ.Τ. 21DE07141	A.Δ.Τ. AP032104	A.Δ.Τ. AH125609	Αρ. αδ. 91312 Α' Τάξης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό αξιογράφων ΔΠΠ	Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά Αποθεματικά	Συναλ/κές Διαφορές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2021	490.044	547.429	331.336	(8.474)	29.330	(4.510)	(135.764)	1.249.391	692	1.250.083
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	-	52.065	52.065	(79)	51.986
Μεταφορές	(254.823)	-	-	-	3.749	-	251.074	-	-	-
Εξαγορές/πωλήσεις θυγατρικών	-	-	-	-	-	-	9	9	-	9
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	(88.842)	(1.178)	-	(251)	-	(90.271)	(44)	(90.315)
Υπόλοιπα 31/12/2021	235.221	547.429	242.494	(9.652)	33.079	(4.761)	167.384	1.211.194	569	1.211.763
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	-	(6.315)	(6.315)	(100)	(6.415)
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	(1.251)	-	(90.438)	(91.689)	-	(91.689)
Μεταφορές	-	-	-	-	(1.441)	-	1.644	202	-	202
Εξαγορές/πωλήσεις θυγατρικών	-	-	-	-	-	-	(27)	(27)	(70)	(97)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	(531.695)	7.055	-	(156)	-	(524.796)	(38)	(524.834)
Υπόλοιπα 31/12/2022	235.221	547.429	(289.201)	(2.597)	30.387	(4.917)	72.248	588.569	361	588.930

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό αξιογράφων ΔΠΠ	Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2021	490.044	547.429	330.730	(8.474)	28.011	(159.069)	1.228.671
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	51.919	51.919
Μεταφορές	(254.823)	-	-	-	3.810	251.013	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	(88.258)	(1.178)	-	-	(89.436)
Υπόλοιπα 31/12/2021	235.221	547.429	242.472	(9.652)	31.821	143.863	1.191.154
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	4.574	4.574
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	(1.251)	(90.438)	(91.689)
Μεταφορές	-	-	-	-	(1.336)	1.336	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	(530.732)	7.055	-	-	(523.677)
Υπόλοιπα 31/12/2022	235.221	547.429	(288.260)	(2.597)	29.234	59.335	580.362

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 43 έως 131 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων				
	21.109	69.117	32.280	69.312
Πλέον/(μείον) προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία				
Αποσβέσεις και απομειώσεις περ.στοιχείων, επενδ.ακινήτων και άυλων	16	9.199	10.431	8.335
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	16	(595)	(2.375)	(557)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς το προσωπικό (Κέρδη)/Ζημιές από πώληση και καταστροφή περιουσιακών στοιχείων	41	1.523	1.783	1.523
Ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	(421)	(12)	(408)
Ζημιά από απομείωση συνδεδεμένων επιχειρήσεων / υπεραξία	11	3.473	1.437	3.473
Κέρδη από Πώληση Αξιογράφων	11	11.367	-	9.663
Κέρδη από Πώληση Επενδυτικών ακινήτων	9	(55.664)	(28.574)	(55.874)
(Κέρδη)/Ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων	9	(5.587)	-	(5.587)
Καθαρά έσοδα από τόκους και μερίσματα	10	37.890	(12.838)	23.203
Έσοδα/(Έξοδα) από συναλλαγματικές διαφορές	8,17	(19.669)	(26.922)	(18.630)
	12	(435)	(273)	(450)
Σύνολο προσαρμογών για μη ταμειακά στοιχεία		(18.919)	(57.343)	(35.309)
				(60.467)
Μεταβολή στοιχείων απαιτήσεων / υποχρεώσεων				
Μεταβολή αξιογράφων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	10,27	(37.173)	(30.358)	(29.410)
Μεταβολή ΜΕΠ	23	283	(1.467)	(535)
Μεταβολή ασφαλιστικών προβλέψεων	36	47.796	13.492	61.828
Μεταβολή υποχρεώσεων από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια	37	21.952	8.384	21.952
Μεταβολή υποχρεώσεων από ατομικά επενδυτικά συμβόλαια	37	(35.224)	70.611	(35.224)
Μεταβολή χρεωστών ασφαλιστρών και λουπών απαιτήσεων		904	2.924	(3.645)
Μεταβολή καθαρών απαιτήσεων από αντισταθμιστικές δραστηριότητες	17,31,40	11.939	(7.868)	1.856
Μεταβολή υποχρεώσεων προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών	41	(969)	1.831	(969)
Μεταβολή λουπών υποχρεώσεων		9.378	981	13.865
		21.076	70.304	26.689
				71.275
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Αγορές αξιογράφων		(1.062.785)	(1.094.696)	(1.062.758)
Πωλήσεις αξιογράφων		1.139.348	873.300	1.139.348
Αγορές επενδυτικών ακινήτων	21	(9)	(15)	(9)
Πρόσοδοι από πωλήσεις επενδυτικών ακινήτων	9,20,21	9.066	-	9.066
Ταμειακές εισροές από μερίσματα	8	6.686	1.573	6.573
Ταμειακές εισροές από τόκους		34.092	32.507	33.737
Εισφορές και αποζημιώσεις σε προγράμματα καθορισμένων παροχών	41	(42.444)	21.587	(42.444)
Φόρος εισοδήματος που (καταβλήθηκε) / εισπράχθηκε		(13.945)	2.213	(13.370)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		91.085	(93.227)	96.832
				(92.295)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων, άυλων περιουσιακών στοιχείων		(7.503)	(5.815)	(6.919)
Πρόσοδοι από πωλήσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	20,12	1.339	15	1.326
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(577)	(5.800)	(5.593)
				(5.183)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	39	-	125.000	-
Ταμειακές εκροές από τόκους	40,17	(12.213)	(3.803)	(12.213)
Διανομή μερίσματος	34	(91.689)	-	(91.689)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(103.902)	121.197	(103.902)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων		(13.394)	22.170	(12.663)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		88.717	66.547	75.394
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	32	75.323	88.717	62.731
				75.394

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 43 έως 131 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ» (εφεξής «Μητρική Εταιρία») είναι η αρχαιότερη ασφαλιστική εταιρία στην Ελλάδα με συνεχή και αδιάκοπη λειτουργία για παραπάνω από 130 έτη. Ιδρύθηκε την 15 Ιουνίου του 1891 και έχει την έδρα της στην Λεωφ. Συγγρού 103-105, ΤΚ.11745, Αθήνα (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 12840/05/Β/86/20), τηλ. 210 90 99 000, www.ethniki-asfalistiki.gr. Η Μητρική Εταιρία έχει ως καταστατικό σκοπό τη διενέργεια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όλων των ασφαλιστικών, αντασφαλιστικών και γενικότερα χρηματοοικονομικών εργασιών που επιτρέπονται σε ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες από το ισχύον εκάστοτε Ελληνικό και Κοινοτικό δίκαιο και λειτουργεί στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν.4548/2018 «Αναμόρφωση του Δικαίου των Ανωνύμων Εταιριών», των διατάξεων του Ν.4364/2016 για την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II), καθώς και των διατάξεων του λοιπού κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία και τις δραστηριότητες της. Η Μητρική Εταιρία μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος»), παρέχουν ευρύ φάσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, ενώ έχει θυγατρικές που λειτουργούν στη Ρουμανία και στην Κύπρο.

Την 01/04/2022 ολοκληρώθηκε η αποεπένδυση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (μοναδικού έως τότε μετόχου της Μητρικής Εταιρείας) ποσοστού 90.01% του μετοχικού κεφαλαίου της Μητρικής στο CVC Capital Partners' Fund VII κατόπιν της λήψης των κατά νόμο απαιτούμενων εγκρίσεων των εθνικών και ενωσιακών εποπτικών Αρχών. Η συναλλαγή περιλάμβανε την πώληση και μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της Μητρικής που ανήκουν στην Τράπεζα στη νεοσύστατη θυγατρική της CVC, Ethniki Holdings S.à.r.l («Αγοραστής») και την αγορά από την Τράπεζα ποσοστού 9.99% στο μετοχικό κεφάλαιο του Αγοραστή. Η παραπάνω μεταβίβαση ακολούθησε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την 25 Φεβρουαρίου 2022, καθώς και των εποπτικών αρχών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρία και οι θυγατρικές της.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την 31.12.2022 έχει ως εξής:

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Διοικητικό Συμβούλιο
Andrzej Piotr Klesyk	Πρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σταύρος Κωνσταντάς	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Robert Constantin Gauci	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Τάσος Αναστασίου	Εκτελεστικό Μέλος
Σταύρος Καραγρηγορίου	Εκτελεστικό Μέλος
Matthew George Alfred Bryant	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Peter William James Rutland	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κωσταντίνος Ρόκας	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Φωτακίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χριστίνα Θεοφλίδη	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Stuart Jeffrey Davies	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Βασίλειος Μαστρόκαλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η υπ' αριθ. 173/14.4.2022 τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισε την εκλογή νέου Δ.Σ. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής, ήτοι μέχρι και τις 14/4/2025, η οποία παρατείνεται μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, η οποία θα συνεδριάσει μετά τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου. Από το Δ.Σ αποχώρησαν οι κ.κ. Χριστόφορος Β. Σαρδελής, Παναγιώτης Α. Δασμάνογλου, Αγγελική Ι. Σκανδαλιάρη, Νικόλαος Ε. Φράγκος, Νικόλαος Γ. Μήλιος, Πέτρος Ι. Λυριντζής και Χριστόδουλος Δ. Χριστοδούλου.

Στην υπ' αριθ. 2322/13.12.2022 συνεδρίαση του Δ.Σ. τέθηκε υπόψη του Σώματος η αποχώρηση του Διευθύνοντος Συμβούλου (CEO) και μέλους του Δ.Σ. της Εταιρίας κ. Σταύρου Κωνσταντά, η οποία έλαβε χώρα στις 31.12.2022.

Η υπ' αριθ. 2324/2.1.2023 συνεδρίαση του Δ.Σ. ενέκρινε ομόφωνα την αξιολόγηση της «Καταλληλότητας και Αξιοπιστίας» του νέου Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Robert Constantin Gauci και ανασυγκροτήθηκε σε Σώμα.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Μητρικής Εταιρίας.

Οι παρούσες ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Μητρικής Εταιρίας στις 11 Μαΐου 2023.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

2.1 Βάση παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («Ε.Ε.»).

Τα ποσά απεικονίζονται σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Τα συγκριτικά στοιχεία αναμορφώθηκαν προκειμένου να συνάδουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο, όπως αναλύεται στη Σημείωση 46.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, ενώ α) τα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ ιστορικού κόστους μείον τα έξοδα πώλησης και εύλογης αξίας και β) τα προγράμματα παροχών προς το προσωπικό τα οποία αποτιμώνται με βάση τη μέθοδο προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση κρίσης, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων, πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31.12.2022 συντάχθηκαν με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Εφαρμόζοντας την εν λόγω αρχή, το Διοικητικό Συμβούλιο έλαβε υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις καθώς και τις οικονομικές επιδόσεις του ομίλου και της εταιρίας και προέβη σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Κατά την αξιολόγηση, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε τις ακόλουθες περιοχές:

- **Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον**

Το επιχειρηματικό περιβάλλον, τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως, χαρακτηρίζεται από αυξημένη αβεβαιότητα, η οποία εντείνεται από τη γεωπολιτική αστάθεια. Η πανδημία Covid-19 βρίσκεται σε μια σχετική ύφεση το τελευταίο διάστημα.

Η αύξηση των τιμών του πετρελαίου, καθώς και άλλων προϊόντων, που παρατηρήθηκε από το 2021, έγινε εντονότερη μετά το ξέσπασμα της Ρώσο-Ουκρανικής κρίσης και οδήγησε τον πληθωρισμό σε υψηλά επίπεδα. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε λήψη περιοριστικών μέτρων νομισματικής πολιτικής, με άνοδο των επιτοκίων. Τα μέτρα συγκράτησης του πληθωρισμού φαίνεται να αποδίδουν, καθώς παρατηρείται αποκλιμάκωση το τελευταίο διάστημα, τόσο σε επίπεδο Ευρώπης όσο και Ελλάδας.

Ως απόρροια των παραπάνω, το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, που παρατηρήθηκε το προηγούμενο διάστημα, αντιστράφηκε. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προχώρησε το 2022 σε 4 αυξήσεις των βασικών επιτοκίων. Ενδεικτικά, το επιτόκιο αναχρηματοδότησης διαμορφώθηκε σε 3,5%, μετά και από μια αύξηση το Μάρτιο 2023, από 0% στην αρχή του 2022. Το μέσο επιτόκιο για τα πρώτα 30 έτη της καμπύλης επιτοκίων άνευ κινδύνου, αυξήθηκε από 0,35% στο τέλος του 2021, σε 2,9% στο τέλος του 2022, γεγονός που οδηγεί σε ελάφρυνση της πίεσης στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις από τα ασφαλιστικά χαρτοφυλάκια και ιδίως από τα χαρτοφυλάκια προϊόντων Ζωής με υψηλά εγγυημένα επιτόκια. Για την εκτίμηση της συνολικής επίπτωσης θα πρέπει να συνεκτιμηθεί η επίδραση στα υφιστάμενα χαρτοφυλάκια επενδύσεων

Ειδικώς για την Ελλάδα, η ανάπτυξη που παρατηρήθηκε το 2021 συνεχίστηκε το 2022, με βραδύτερο όμως ρυθμό. Σύμφωνα με πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ για το 2022 αναμένεται να

είναι 5,5% (Πηγή: Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Φεβρουάριος 2023). Παράλληλα, παρατηρήθηκε μείωση του δείκτη ανεργίας από 12,9% στο τέλος του 2021, σε 11,6% στο τέλος του 2022 (Πηγή: Eurostat).

Σημαντική επίδραση στη διαμόρφωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος διαδραματίζει η κλιματική αλλαγή, η ένταση και η έκτασή της. Οι συνέπειές της, σε όρους φυσικών καταστροφών (ξηρασία, πλημμύρες, πυρκαγιές, κοκ.), διαφοροποιούνται από χώρα σε χώρα και αποτελούν πρόκληση για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς ενδέχεται να κληθούν να καταβάλλουν μεγαλύτερες αποζημιώσεις, αλλά ενδέχεται να οδηγήσουν και σε αυξημένη ζήτηση για σχετικά ασφαλιστικά προϊόντα και στην ανάγκη σχεδιασμού νέων. Η ανάγκη για αντιστροφή της κλιματικής αλλαγής και η τοποθέτηση του σχετικού ζητήματος ψηλά στην ατζέντα υπερεθνικών οργάνων και κρατών, αναμένεται να οδηγήσει σε νέες καταναλωτικές συμπεριφορές, νέες επενδυτικές συμπεριφορές, αλλαγές σε ολόκληρους Κλάδους δραστηριότητας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει δράσεις, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο του προγράμματος «NextGenerationEU», ώστε να καταστήσει την Ευρώπη «κλιματικώς ουδέτερη» μέχρι το 2050. Παράλληλα, οι εξελίξεις στον τομέα της ιατρικής αναμένεται να οδηγήσουν σε αύξηση του προσδόκιμου ζωής και των εξόδων των ιατρικών πράξεων, ειδικώς στα ανεπτυγμένα κράτη.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός οικονομικών και επιχειρήσεων επιταχύνεται, υποστηριζόμενος και από δράσεις όπως το πρόγραμμα «NextGenerationEU» και το πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0» και μαζί με αυτόν αυξάνεται και ο αριθμός των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Το γεγονός αυτό, πέρα από ευκαιρίες μπορεί να δημιουργήσει και κινδύνους για τις επιχειρήσεις, καθώς καλούνται να αντιμετωπίσουν αυξημένο κίνδυνο κυβερνοεγκλήματος. Ταυτόχρονα, η ύπαρξη αυτών των απειλών ενδέχεται να οδηγήσει σε αυξημένη ζήτηση σχετικών ασφαλιστικών καλύψεων.

- **Κερδοφορία**

Το 2022 η Εθνική Ασφαλιστική πέτυχε εύρωστα παραγωγικά αποτελέσματα, επιβεβαιώνοντας για ακόμα μια φορά τον στρατηγικό της ρόλο στην ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα. Τα κέρδη προ φόρων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανήλθαν σε €21,1 εκατ. για τον Όμιλο και €32,2 εκατ. για τη Μητρική.

- **Κεφαλαιακή επάρκεια**

Ο δείκτης Κεφαλαιακής Απαιτήσης Φερεγγυότητας χωρίς και τη χρήση του μεταβατικού μέτρου των τεχνικών προβλέψεων της Εταιρίας στις 31.12.2022 ανήλθε σε 187% έναντι 184% στις 31.12.2021, αισθητά πιο πάνω από το όριο του 100%.

- **Εκτίμηση για τη συνέχεια της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας**

Με βάση τους ανωτέρω παράγοντες και λαμβάνοντας υπόψη:

α) την επαναλαμβανόμενη κερδοφορία του Ομίλου και της Μητρικής,

β) τη διατήρηση του δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας, πολύ πάνω από το 100%, ακόμα και χωρίς τη χρήση μεταβατικών μέτρων

γ) την εκτεταμένη και συνεχή δημοσιονομική και νομισματική υποστήριξη από τις ευρωπαϊκές και τις ελληνικές αρχές για την αντιμετώπιση της άνευ προηγουμένου κρίσης της πανδημίας COVID-19 στο 2020 και 2021 και

δ) την ενεργοποίηση νέων δημοσιονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του πληθωρισμού,

το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για τον Όμιλο και την Μητρική πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας ως βάση για την σύνταξη των Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2022.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

2.3.1. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες των υφιστάμενων προτύπων τα οποία υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2022

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις στα υφιστάμενα πρότυπα έχουν εφαρμογή για πρώτη φορά κατά την περίοδο αναφοράς με έναρξη ισχύος την 1 Ιανουαρίου 2022.

Ενσώματα πάγια: Εισπράξεις ποσών πριν την προοριζόμενη χρήση – Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π 16

Η εν λόγω τροποποίηση δεν επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα να αφαιρεί από το κόστος των ενσώματων παγίων τα εισπραττόμενα ποσά που προέρχονται από την πώληση των παραχθέντων στοιχείων ενόσω το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στη φάση προετοιμασίας για την προοριζόμενη χρήση του. Συνεπώς, τα προαναφερόμενα εισπραττόμενα ποσά από την πώληση των στοιχείων μαζί με το κόστος παραγωγής τους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Επιπλέον, με την τροποποίηση αυτή διευκρινίζεται ότι ο έλεγχος της εύρυθμης λειτουργίας ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου συνίσταται στην αξιολόγηση των τεχνικών και φυσικών χαρακτηριστικών του κι όχι στην αξιολόγηση της οικονομικής του επίδοσης, όπως για παράδειγμα η επίτευξη ενός συγκεκριμένου επιπέδου λειτουργικών κερδών.

Επαχθείς Συμβάσεις: Κόστη εκπλήρωσης σύμβασης – Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π 37

Η εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζει ότι το άμεσο κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης περιλαμβάνει τόσο τις άμεσες δαπάνες που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωσή της (άμεση εργασία και πρώτες ύλες), όσο και τον επιμερισμό των λοιπών δαπανών που συνδέονται άμεσα με το κόστος εκπλήρωσης της σύμβασης, όπως για παράδειγμα ο καταλογισμός αποσβέσεων για κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο το οποίο χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του έργου. Πριν τον σχηματισμό σχετικής πρόβλεψης, η οικονομική οντότητα οφείλει να αναγνωρίσει τυχόν ζημίες απομείωσης που προέκυψαν από τη χρήση του εκάστοτε περιουσιακού στοιχείου κατά το στάδιο εκπλήρωσης της σύμβασης

Παραπομπή στο Εννοιολογικό Πλαίσιο - Τροποποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α 3

Με τις μικροαλλαγές που έγιναν στο Δ.Π.Χ.Α 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» επικαιροποιήθηκαν οι παραπομπές στο υφιστάμενο εννοιολογικό πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς, το οποίο βρίσκεται σε ισχύ από το 2018, με σκοπό να ορισθεί η έννοια του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης κατά την συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε στο Δ.Π.Χ.Α 3 μια νέα εξαίρεση όσον αφορά τις υποχρεώσεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις με την οποία διευκρινίζεται ότι για ορισμένα είδη υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων, η οικονομική οντότητα κατά την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α 3 οφείλει να τις αναγνωρίζει με βάση τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία», ή με βάση τη Διερμηνεία Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 21 «Εισφορές», αντί του ισχύοντος εννοιολογικού πλαισίου. Χωρίς αυτή την εξαίρεση, η οικονομική οντότητα θα είχε αναγνωρίσει ορισμένες υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων χωρίς να εφαρμόσει τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π 37, πράγμα που θα είχε ως επακόλουθο την παύση αναγνώρισης αυτών των υποχρεώσεων στην χρηματοοικονομική της θέση και ταυτόχρονα την αναγνώριση κέρδους στα αποτελέσματα χρήσης, το οποίο στην ουσία δεν θα αντικατόπτριζε το πραγματικό οικονομικό όφελος. Οι εν λόγω τροποποιήσεις περαιτέρω επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι τα ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία δεν αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α 2018-2020

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις οριστικοποιήθηκαν τον Μάιο του 2020:

- Δ.Π.Χ.Α 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» – διευκρινίζει τις αμοιβές εκείνες που θα συμπεριληφθούν στο «τεστ του 10%» σχετικά με την αξιολόγηση της παύσης αναγνώρισης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Στην εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνονται μόνο οι αμοιβές που εισπράχθηκαν από τον δανειστή και καταβλήθηκαν από τον δανειολήπτη. Οι αμοιβές που καταβλήθηκαν σε τρίτους δεν περιλαμβάνονται στο «τεστ του 10%».
- Δ.Π.Χ.Α 16 «Μισθώσεις» – η τροποποίηση του Επεξηγηματικού Παραδείγματος 13 που συνοδεύει το Δ.Π.Χ.Α 16 αφαιρεί από το παράδειγμα την απεικόνιση της αποζημίωσης από τον εκμισθωτή των βελτιώσεων του μισθίου, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με την αντιμετώπιση των κινήτρων μίσθωσης που ενδέχεται να προκύψουν λόγω του τρόπου με τον οποίο απεικονίζονται τα κίνητρα μίσθωσης σε αυτό το παράδειγμα.
- Δ.Π.Χ.Α 1 «Πρώτη Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς» – δίνει τη δυνατότητα στις οικονομικές οντότητες οι οποίες αποτιμήσαν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις τους στη λογιστική αξία σύμφωνα με τα βιβλία της μητρικής να πράξουν το ίδιο και για τις σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές. Η εν λόγω τροποποίηση έχει εφαρμογή και στις συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που υιοθέτησαν την εξαίρεση του Δ.Π.Χ.Α 1.

Οι παραπάνω τροποποιήσεις στα υφιστάμενα πρότυπα, οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

2.3.2. Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2022

2.3.2.1. Νέα πρότυπα που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2022 όπως εκδόθηκαν από το IASB και υιοθετήθηκαν από την Ε.Ε.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α 17 και Δ.Π.Χ.Α 9 για πρώτη φορά την 1 Ιανουαρίου 2023. Αμφότερα τα πρότυπα θα επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στο λογιστικό χειρισμό των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών συμβάσεων και των χρηματοοικονομικών μέσων, με το Δ.Π.Χ.Α 17 να αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την περίοδο της πρώτης εφαρμογής του.

- Δ.Π.Χ.Α. 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 17

Το Δ.Π.Χ.Α. 17 είναι ένα ολοκληρωμένο πρότυπο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε αντίθεση με το Δ.Π.Χ.Α. 4, το οποίο εκδόθηκε ως ένα προσωρινό πρότυπο που παρείχε στις εταιρίες τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις λογιστικές τους

πρακτικές για ασφαλιστήρια συμβόλαια και επικεντρώθηκε στην ενίσχυση των γνωστοποιήσεων σχετικά με την αξία, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των μελλοντικών ταμειακών ροών από ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το Δ.Π.Χ.Α. 17 ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, αποτίμηση, παρουσίαση καθώς και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντικαθιστά το υπάρχον πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 4. Το Δ.Π.Χ.Α. 17 θα επιφέρει ριζικές αλλαγές στην λογιστικοποίηση των ασφαλιστικών συμβολαίων για όλες τις ασφαλιστικές εταιρίες, συμπεριλαμβανομένης της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της. Οι ισχύουσες λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος για τα ασφαλιστικά συμβόλαια βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 4, βασίζονται κυρίως στις λογιστικές αρχές που ακολουθούνταν με τις κατά τόπους δικαιοδοσίες, πριν από τα Δ.Π.Χ.Α. Το Δ.Π.Χ.Α. 17 παρέχει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο (General Measurement Model) για ασφαλιστήρια συμβόλαια, που συμπληρώνεται (α) από την προσέγγιση μεταβλητών αμοιβών (Variable Fee Approach – VFA) η οποία εφαρμόζεται σε χαρτοφυλάκια συμβολαίων με άμεση συμμετοχή σε περιουσιακά στοιχεία, τα οποία ουσιαστικά αποτελούν συμβόλαια που συνδέονται με επενδύσεις και (β) την προσέγγιση κατανομής ασφαλίστρου (Premium Allocation Approach – PPA) η οποία έχει εφαρμογή σε συμβόλαια βραχείας διάρκειας (συνήθως ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών).

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Δ.Π.Χ.Α. 17 είναι τα εξής: i) η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης με βάση την τρέχουσα αξία, η οποία είναι το άθροισμα της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών οι οποίες περιλαμβάνουν και μια προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου (δηλ. οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης) ii) ο επανυπολογισμός των ταμειακών ροών εκπλήρωσης σε κάθε περίοδο αναφοράς χρησιμοποιώντας τρέχουσες παραδοχές και προεξοφλητικά επιτόκια, iii) η μεταβολή του Συμβατικού Περιθωρίου Κέρδους (Contractual Service Margin – CSM), η οποία αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, ισούται με το μη δεδουλευμένο κέρδος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και στη συνέχεια αποσβένεται στα αποτελέσματα χρήσης για την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής του χαρτοφυλακίου. Οι προσαρμογές στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις σε σχέση με το CSM αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης για την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής του χαρτοφυλακίου, iv) η επίδραση των μεταβολών των προεξοφλητικών επιτοκίων αναγνωρίζεται είτε στα αποτελέσματα χρήσης είτε στα ίδια κεφάλαια (Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα – OCI). Η παρουσίαση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα τόσο των εσόδων ασφάλισης όσο και των δαπανών υπηρεσιών ασφάλισης βασίζεται στην έννοια της παροχής των ασφαλιστικών υπηρεσιών κατά την περίοδο αναφοράς. Επιπλέον, η εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 17 θα έχει σημαντική επίδραση στη γνωστοποίηση όλων των ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών συμβάσεων, θα εφαρμοστεί δε αναδρομικά με αναμόρφωση των συγκριτικών μεγεθών. Εντούτοις, μπορούν να εφαρμοστούν αρκετές απλουστεύσεις κατά την μετάβαση.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο Όμιλος επέλεξε να εφαρμόσει την εξαίρεση που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την παράγραφο 22 του προτύπου, σύμφωνα με την οποία μια οντότητα δύναται να μην συμπεριλάβει στην ίδια ομάδα συμβόλαια με διάρκεια πάνω από ένα έτος σε :

(α) ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής και ομάδες συμβολαίων επένδυσης με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής, και με ταμειακές ροές που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τις ταμειακές ροές προς αντισυμβαλλομένους άλλων συμβολαίων,

β) ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων των οποίων η διαχείριση γίνεται μεταξύ γενεών συμβολαίων και που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 77β της οδηγίας 2009/138/ΕΚ και για τα οποία έχει εγκριθεί από τις εποπτικές αρχές η εφαρμογή της προσαρμογής λόγω αντιστοιχίας.

Η Διοίκηση εξετάζει την επίδραση από τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 17 χωρίς, ωστόσο, να είναι σε θέση να την εκτιμήσει αξιόπιστα την παρούσα χρονική στιγμή.

Παρατίθενται πιο κάτω οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές, οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις που θα εφαρμοστούν από τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 17. Σημειώνεται ότι η εν λόγω αξιολόγηση υπόκειται σε αλλαγές καθώς ο Όμιλος εξακολουθεί να τροποποιεί και να βελτιώνει τις λογιστικές πολιτικές, διαδικασίες, κρίσεις, παραδοχές, τεχνικές και εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας, οι οποίες απαιτούνται για την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 17, μέχρις ότου οριστικοποιήσει τις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις για τη χρήση που λήγει την 31 Δεκεμβρίου 2023.

i. Αναγνώριση ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Α. 17

Στο πλαίσιο αναγνώρισης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 17 ο Όμιλος θα αξιολογεί κατά πόσο ένα σύνολο ή μία σειρά ασφαλιστηρίων συμβολαίων θα αντιμετωπίζεται ως ένα συμβόλαιο ή θα διαχωρίζει και θα αναγνωρίζει, σύμφωνα με κάποιο άλλο λογιστικό πρότυπο, τυχόν ενσωματωμένα παράγωγα, επενδυτικά στοιχεία καθώς και στοιχεία αγαθών και υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι η κατηγοριοποίηση των συμβολαίων DAF και συμβολαίων επιβίωσης θα παραμείνει ως έχει σύμφωνα με το υφιστάμενο πλαίσιο.

ii. Μοντέλα αποτίμησης του Δ.Π.Χ.Α 17

Τα τρία μοντέλα αποτίμησης εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του Ομίλου ως ακολούθως:

Μοντέλο	Δραστηριότητα εφαρμογής
GMM	Ασφαλιστήρια συμβόλαια ισόβιων παροχών
	Συνταξιοδοτικά προγράμματα
	Συμβόλαια Επιβίωσης εντός πλαισίου ΔΠΧΑ 17
	Επενδυτικά Συμβόλαια Unit-Linked με εγγυημένη απόδοση
	Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών μακράς διάρκειας τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας του μοντέλου PAA
VFA	Αντασφαλιστικές συμβάσεις οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας του μοντέλου PAA
	Επενδυτικά Συμβόλαια Unit-Linked χωρίς εγγυημένη απόδοση
PAA	Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών βραχείας διάρκειας
	Προγράμματα ασθενοείας και συμβόλαια ατυχημάτων βραχείας διάρκειας σε ατομική βάση
	Ομαδικά προγράμματα ζωής και ασθενοείας βραχείας διάρκειας
	Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών μακράς διάρκειας τα οποία πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας του μοντέλου PAA
	Αντασφαλιστικές συμβάσεις οι οποίες πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας του μοντέλου PAA

Ο Όμιλος ασκεί κρίση κατά τον καθορισμό των κριτηρίων καταλληλότητας σε ό,τι αφορά τα μοντέλα αποτίμησης VFA και PAA (βλ. παρακάτω στην ενότητα «επιλογή των μοντέλων αποτίμησης»)

Για κάθε μοντέλο αποτίμησης, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια υπολογίζονται ως το άθροισμα (α) της υποχρέωσης που αφορά την εναπομένουσα κάλυψη και (β) της υποχρέωσης για επισυμβάσεις απαιτήσεις, ήτοι την υποχρέωση που σχετίζεται με το άληκτο σκέλος της περιόδου κάλυψης περιλαμβανομένου του συμβατικού περιθωρίου κέρδους. Η υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις αντανακλά την υποχρέωση του Ομίλου να διερευνά και να καταβάλλει βásiμες ασφαλιστικές αποζημιώσεις για ασφαλιζόμενα συμβάντα τα οποία έχουν επισυμβεί χωρίς ωστόσο οι απαιτήσεις να έχουν αναφερθεί. Τα βασικά χαρακτηριστικά για κάθε ένα μοντέλο περιγράφονται πιο κάτω.

Γενικό Μοντέλο Αποτίμησης (General Measurement Model – GMM)

Το Γενικό Μοντέλο Αποτίμησης (GMM) είναι το βασικό μοντέλο αποτίμησης του Δ.Π.Χ.Α. 17. Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης ορίζονται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών μέσα στο χρονικό όριο του εκάστοτε συμβολαίου, εφαρμόζοντας σε αυτές το τρέχον προεξοφλητικό επιτόκιο και ενσωματώνοντας την προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Κατά την αρχική αναγνώριση, το συμβατικό περιθώριο κέρδους αναγνωρίζεται για κάθε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος το οποίο αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης του συμβολαίου. Με εξαίρεση τις αντασφαλιστικές συμβάσεις, οι ζημιές που απορρέουν από επαχθή συμβόλαια κατά την έναρξή τους αναγνωρίζονται άμεσα στα αποτελέσματα.

Μεταγενέστερα, το συμβατικό περιθώριο κέρδους επανυπολογίζεται προκειμένου να ενσωματώσει στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης τη μεταβολή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου, εφαρμόζοντας «κλειδωμένες» χρηματοοικονομικές παραδοχές. Οι τόκοι υπολογίζονται με βάση το «κλειδωμένο» προεξοφλητικό επιτόκιο, το δε συμβατικό περιθώριο κέρδους αποσβένεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης του συμβολαίου. Ο καθορισμός της περιόδου κάλυψης βασίζεται στην παροχή υπηρεσιών προς το πελάτη και περιλαμβάνει τόσο ασφαλιστικές όσο και επενδυτικές υπηρεσίες. Οι ζημιές που απορρέουν από επαχθή συμβόλαια, τα οποία κατά την έναρξή τους ήταν κερδοφόρα, αναγνωρίζονται άμεσα στα αποτελέσματα.

Σε αντίθεση με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, συμβατικό περιθώριο κέρδους των αντασφαλιστικών συμβάσεων δύναται να αναγνωριστεί είτε ως στοιχείο ενεργητικού είτε ως υποχρέωση. Αν υπάρχει αντασφαλιστική κάλυψη όταν οι ομάδες των υποκείμενων πρωτασφαλιστικών συμβάσεων μετατρέπονται σε επαχθείς, τότε το αντασφαλιστικό συμβατικό περιθώριο κέρδους αναπροσαρμόζεται προκειμένου να αντισταθμισθούν οι ζημιές που προέρχονται από τις επαχθείς συμβάσεις. Στις περιπτώσεις όπου το καθαρό κόστος απόκτησης της αντασφαλιστικής κάλυψης αφορά συμβάντα τα οποία έλαβαν χώρα πριν την απόκτηση της κάλυψης (όπως για παράδειγμα δυσμενείς εξελίξεις), τότε δεν αναγνωρίζεται

συμβατικό περιθώριο κέρδους και το καθαρό κόστος απόκτησης της κάλυψης αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Προσέγγιση Μεταβλητών Αμοιβών (Variable Fee Approach – VFA)

Η Προσέγγιση Μεταβλητών Αμοιβών (VFA), η οποία αποτελεί τροποποιημένη μορφή του γενικού μοντέλου αποτίμησης (GMM), εφαρμόζεται σε χαρτοφυλάκια συμβολαίων με άμεση συμμετοχή σε περιουσιακά στοιχεία, με χαρακτηριστικά τα οποία πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας που συνδέονται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών προς τους ασφαλιζόμενους.

Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης συμβολαίων τα οποία αποτιμώνται με βάση το μοντέλο VFA αντιπροσωπεύουν την υποχρέωση καταβολής προς τους ασφαλισμένους ενός ποσού ίσο με την εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων, μείον το ύψος της μεταβλητής αμοιβής για την παροχή μελλοντικών υπηρεσιών.

Το ποσό της μεταβλητής αμοιβής περιλαμβάνει την παρούσα αξία του μεριδίου που αναλογεί στους μετόχους από την εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων, προσαρμοσμένο με το ποσό που αντιστοιχεί στις χρηματοροές οι οποίες δεν ακολουθούν τις μεταβολές των υποκείμενων στοιχείων. Η προσαρμογή του κινδύνου αντανάκλα την αποζημίωση για τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο σε σχέση μόνο με το ύψος της μεταβλητής αμοιβής.

Μεταγενέστερα, το συμβατικό περιθώριο κέρδους επανυπολογίζεται με βάση το τρέχον προεξοφλητικό επιτόκιο, προκειμένου να ενσωματώσει τις μεταβολές της μεταβλητής αμοιβής λόγω του χρηματοοικονομικού και μη χρηματοοικονομικού κινδύνου. Όπως και στο Γενικό Μοντέλο Αποτίμησης (GMM), το συμβατικό περιθώριο κέρδους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης με βάση την παροχή των ασφαλιστικών και επενδυτικών υπηρεσιών προς τους ασφαλιζόμενους.

Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίστρου (Premium Allocation Approach – PAA)

Η Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίστρου (PAA) αποτελεί απλουστευμένο μοντέλο αποτίμησης το οποίο εφαρμόζεται σε όλα τα συμβόλαια βραχείας διάρκειας και υπό προϋποθέσεις, στα μακράς διάρκειας τα οποία πληρούν τα σχετικά κριτήρια καταλληλότητας του εν λόγω μοντέλου.

Η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης υπολογίζεται ως το ποσό των εισπραττόμενων ασφαλίστρων μείον τα εξάδα πρόσκτησης, μείον το καθαρό ποσό των ασφάλιστρων που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα που σχετίζεται με το τμήμα της περιόδου κάλυψης που έχει λήξει. Τα εισπραττόμενα ασφάλιστρα και τα έξοδα πρόσκτησης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Η προσέγγιση αυτή είναι παρόμοια με την προσέγγιση που εφαρμόζε ο Όμιλος για την αποτίμηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων Ζημιών σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά το Δ.Π.Χ.Α. 4. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι τα συμβόλαια είναι επαχθή βάσει αντικειμενικών γεγονότων και συνθήκων, η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης αποτιμάται με βάση τις αρχές του Γενικού Μοντέλου Αποτίμησης (GMM) και οι προκύπτουσες ζημιές αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για την πλειονότητα των συμβολαίων που αποτιμούνται με βάση το μοντέλο PAA, ο υπολογισμός, σε ό,τι αφορά την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης, ευθυγραμμίζεται με αυτόν του μοντέλου GMM, με την ενσωμάτωση στις αναμενόμενες χρηματοροές της προσαρμογής του χρηματοοικονομικού και μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Επιλογή του μοντέλου αποτίμησης

Καταλληλότητα της Προσέγγισης Μεταβλητών Αμοιβών (Variable Fee Approach - VFA)

Η καταλληλότητα της Προσέγγισης Μεταβλητών Αμοιβών πραγματοποιείται για όλα τα προϊόντα με συμμετοχή σε περιουσιακά στοιχεία με μακροχρόνιες ασφαλιστικές συμβάσεις. Η προσέγγιση VFA θεωρείται κατάλληλη για την αποτίμηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων Ζωής, υπό την προϋπόθεση ότι:

- Οι συμβατικοί όροι διασφαλίζουν τη συμμετοχή των ασφαλιζόμενων σε τμήμα σαφώς καθορισμένης ομάδας υποκείμενων στοιχείων.
- Οι ασφαλιζόμενοι προσδοκούν να λάβουν ένα σημαντικό μερίδιο από την απόδοση του υποκείμενου στοιχείου.
- σημαντικό ποσοστό τυχόν μεταβολής στα ποσά που πρόκειται να καταβληθούν στον ασφαλιζόμενους θα διαφέρει ανάλογα με την απόδοση των υποκείμενων στοιχείων.

Τα ασφαλιστήρια Ζωής του Ομίλου που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked) άνευ εγγυημένων παροχών λήξης έχουν αξιολογηθεί ως κατάλληλα να αποτιμηθούν με βάση το μοντέλο VFA.

Οι ανασφαλιστικές συμβάσεις δεν είναι κατάλληλες να αποτιμηθούν με βάση το μοντέλο VFA.

Καταλληλότητα της Προσέγγισης Κατανομής Ασφαλιστρού (Premium Allocation Approach - PAA)

Η πλειονότητα των συμβολαίων που αφορούν τις Γενικές ασφαλίσεις με χρονική διάρκεια μέχρι και ένα έτος θεωρούνται αυτομάτως κατάλληλα να αποτιμηθούν με βάση το μοντέλο PAA. Για τους υπόλοιπους κλάδους, ο Όμιλος αξιοποιεί συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές τεχνικές συγκρίνοντας την υποχρέωση της εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage – LRC) όπως αυτή αποτιμάται με βάση τα μοντέλα GMM και PAA. Στις περιπτώσεις όπου η αποτίμηση της εν λόγω υποχρέωσης μεταξύ των δυο μοντέλων δεν διαφέρει ουσιωδώς (τόσο κατά τη διάρκεια του συμβολαίου όσο και υπό συνθήκες ακραίων καταστάσεων), τότε αυτή αποτιμάται βάσει του μοντέλου PAA.

Ο Όμιλος καλύπτεται ένα ευρύ φάσμα αντασφαλιστικών συμβάσεων με χρονικό όριο το οποίο εκτείνεται πέραν του ενός έτους. Η αξιολόγηση των εν λόγω συμβάσεων ως προς την καταλληλότητά τους να αποτιμηθούν με βάση το μοντέλο PAA πραγματοποιείται εφαρμόζοντας την ίδια προσέγγιση που ακολουθείται για τους πρωτασφαλιστικούς κλάδους.

iii. Όρια συμβολαίων

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Το όριο ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου καθορίζει το αρχικό και τελικό σημείο που λαμβάνονται οι ταμειακές ροές για σκοπούς αποτίμησης.

Οι ταμειακές ροές εμπίπτουν στα όρια ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου όταν αυτές είναι απόρροια ουσιαστικών δικαιωμάτων και δεσμεύσεων που υπάρχουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς στην οποία ο ασφαλιζόμενος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει τα ασφάλιστρα και η Όμιλος δεσμεύεται να παράσχει στον ασφαλιζόμενο τις σχετικές υπηρεσίες.

Η ουσιαστική δέσμευση της οικονομικής οντότητας να παρέχει υπηρεσίες ασφαλιστηρίου συμβολαίου τερματίζεται όταν:

(α) η οικονομική οντότητα έχει την πρακτική δυνατότητα να επανεκτιμήσει τους κινδύνους του συγκεκριμένου ασφαλιζόμενου και, ως εκ τούτου, μπορεί να καθορίσει μια τιμή ή ένα επίπεδο παροχών που αντικατοπτρίζει πλήρως τους εν λόγω κινδύνους; ή

(β) πληρούνται αμφότερα τα ακόλουθα κριτήρια:

i. η οικονομική οντότητα έχει την πρακτική δυνατότητα να επανεκτιμήσει τους κινδύνους του χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο περιλαμβάνεται το συμβόλαιο και, ως εκ τούτου, μπορεί να καθορίσει μια τιμή ή επίπεδο παροχών που αντικατοπτρίζει πλήρως τον κίνδυνο του εν λόγω χαρτοφυλακίου, και

ii. η αποτίμηση των ασφαλιστρών έως την ημερομηνία επανεκτίμησης των κινδύνων δεν λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που σχετίζονται με περιόδους μετά την ημερομηνία επανεκτίμησης.

Ο Όμιλος αξιολόγησε τα άρια των ασφαλιστικών συμβολαίων που απαρτίζουν το χαρτοφυλάκιό του σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους αυτών.

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α 17, οι συμπληρωματικές καλύψεις που αφορούν τις ασφαλίσεις Υγείας καθώς και αυτών της Ζωής έχουν επιμεριστεί στις ίδιες ομάδες με αυτές των κυρίων συμβολαίων.

Δεδομένου ότι ο Όμιλος δεν έχει την πρακτική δυνατότητα να θέσει μια τιμή ή επίπεδο παροχών που να αντικατοπτρίζει πλήρως τους επαναξιολογηθέντες κινδύνους για το σύνολο του συμβολαίου σε κάθε περίοδο ανανέωσης, το όριό του εκτείνεται πέρα από ένα έτος. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση των συμπληρωματικών καλύψεων όλων των συμβολαίων μακράς διάρκειας θα πραγματοποιείται σε μακροχρόνιο ορίζοντα, με γνώμονα τη βασική κάλυψη.

Αντασφαλιστικές συμβάσεις

Ο Όμιλος κατά την αξιολόγηση του ορίου ως αντασφαλιζόμενος, εξετάζει δυο βασικά σημεία:

(α) το κατά πόσο έχει ουσιαστική δέσμευση να καταβάλει αντασφάλιστρα σε ανταλλαγή των υπηρεσιών που λαμβάνει. ή

(β) το κατά πόσο έχει ουσιαστικό δικαίωμα λήψης υπηρεσιών από την αντασφαλιστική εταιρεία.

Σε περίπτωση που τα χρονικά όρια μεταξύ (α) και (β) διαφέρουν τότε υπερισχύει το συμβόλαιο με τη μεγαλύτερη διάρκεια.

Κατά την αξιολόγηση των προαναφερόμενων σημείων (α) και (β), ο Όμιλος έλαβε υπόψη τυχόν επανατιμολογήσεις καθώς και ρήτρες ακυρωσιμότητας που ενσωματώνονται στις αντασφαλιστικές συμβάσεις.

iv. Επενδυτικό στοιχείο

Ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τα προϊόντα του για σκοπούς διαχωρισμού όπου το επενδυτικό στοιχείο και το ενσωματωμένο παράγωγο δύναται να εντοπισθεί. Αυτά κυρίως αφορούν σε ατομικά παραδοσιακά προϊόντα ζωής και Unit Linked.

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Α 17, έχει εντοπίσει μη διακριτά επενδυτικά στοιχεία (non-distinct investment components -NDIC) τα οποία δεν θα περιληφθούν στα έσοδα ασφάλισης ούτε στις δαπάνες υπηρεσιών ασφάλισης. Ο εντοπισμός και η αποτίμηση του NDIC ενός συμβολαίου προσδιορίζεται από το ποσό που απαιτείται να καταβληθεί από τον ασφαλισμένο σε όλες τις περιπτώσεις που έχουν εμπορική ουσία.

Τέτοια στοιχεία έχουν εντοπιστεί σε παραδοσιακά συμβόλαια ζωής και Unit Linked και προσδιορίζονται στις περισσότερες περιπτώσεις ως η αξία εξαγοράς.

Στις Γενικές Ασφαλίσεις δεν υφίσταται επενδυτικό στοιχείο.

v. Βαθμός συγκέντρωσης

Το Δ.Π.Χ.Α 17 εισάγει νέες απαιτήσεις σχετικά με τη μονάδα υπολογισμού (unit of account), η οποία στο πρότυπο αναφέρεται με τον όρο «βαθμός συγκέντρωσης» (level of aggregation). Οι απαιτήσεις του προτύπου που αφορούν την αναγνώριση και αποτίμηση εφαρμόζονται ανάλογα με το επίπεδο ανάλυσης. Οι δε απαιτήσεις σχετικά με τον βαθμό συγκέντρωσης όπως αυτές ορίζονται στο Δ.Π.Χ.Α 17 μπορούν να συνοψισθούν διαδοχικά ως εξής:

- συγκέντρωση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου το οποίο περιλαμβάνει συμβόλαια που ενέχουν παρόμοιους κινδύνους και των οποίων η διαχείριση γίνεται από κοινού,
- ομαδοποίηση συμβολαίων με χρονικό ορίζοντα μικρότερο του έτους τα οποία αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου, και
- συγκέντρωση βάσει ενός επιπλέον διαχωρισμού σε χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδονται στις ακόλουθες τουλάχιστον ομάδες:
 - μια ομάδα συμβολαίων που είναι επαχθή κατά την αρχική αναγνώριση, εάν υπάρχουν,
 - μια ομάδα συμβολαίων τα οποία, κατά την αρχική αναγνώριση, δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να καταστούν σε μεταγενέστερη περίοδο επαχθή, εάν υπάρχουν, και
 - μια ομάδα που περιλαμβάνει τα υπόλοιπα συμβόλαια του χαρτοφυλακίου, εάν υπάρχουν.

Ο παραπάνω βαθμός συγκέντρωσης εφαρμόζεται σε όλα τα μοντέλα αποτίμησης. Ωστόσο, στα συμβόλαια που αποτιμούνται με βάση το μοντέλο ΡΑΑ, το Δ.Π.Χ.Α 17 επιτρέπει μια απλοικότερη προσέγγιση, βάσει της οποίας η ομάδα θεωρείται ότι αποτελείται από επαχθή συμβόλαια, εκτός εάν τα γεγονότα και οι συνθήκες ορίζουν διαφορετικά. Ο Όμιλος έχει αναπτύξει σχετική μεθοδολογία προκειμένου να προσδιορίσει τα επαχθή συμβόλαια βάσει των γεγονότων και συνθηκών που επικρατούν κατά την περίοδο αποτίμησης.

Ο Όμιλος οριστικοποίησε την αξιολόγηση σε ό,τι αφορά τον βαθμό συγκέντρωσης και την προσέγγιση των ομάδων κερδοφορίας (profitability grouping). Σε αντίθεση με την ατομική αξιολόγηση, η τελευταία καθορίζεται βάσει μιας ομογενούς ομάδας συμβολαίων.

Ο διαχωρισμός των αντασφαλιστικών συμβάσεων γίνεται με βάση τις ομάδες κερδοφορίας και καθορίζεται σύμφωνα με τα κέρδη ή τις ζημίες κατά την αρχική αναγνώριση, περιλαμβάνοντας:

- συμβόλαια σε σχέση με τα οποία υπάρχει καθαρό κέρδος κατά την αρχική αναγνώριση;
- συμβόλαια σε σχέση με τα οποία δεν υπάρχει πιθανότητα να εμφανίσουν μεταγενέστερα καθαρό κέρδος και
- όλα τα υπόλοιπα συμβόλαια.

vi. Εκτίμηση ταμειακών ροών εκπλήρωσης (fulfillment cash flows)

Το πρότυπο ορίζει ως ταμειακές ροές εκπλήρωσης μια ρητή, αμερόληπτη και σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων εκτίμηση (δηλαδή αναμενόμενη αξία) της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών εκροών, μείον την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών εισροών που θα προκύψουν καθώς η οικονομική οντότητα εκπληρώνει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, συμπεριλαμβανομένης μιας προσαρμογής του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών πραγματοποιείται σε επίπεδο κερδοφορίας ομάδας μέσα στο χρονικό όριο του συμβολαίου. Τα δε έξοδα είναι άμεσα καταλογιστέα στη διευθέτηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων και περιλαμβάνουν τον επιμερισμό των γενικών εξόδων στο βαθμό που αυτά έχουν επιμεριστεί με συστηματικό και ορθολογικό τρόπο.

Η μοντελοποίηση των ταμειακών ροών σε ό,τι αφορά τα μεικτά συμβόλαια και τις αντασφαλιστικές συμβάσεις πραγματοποιείται χωριστά.

vii. Χρηματοοικονομικές παραδοχές – Προεξοφλητικά Επιτόκια

Το προεξοφλητικό επιτόκιο εφαρμόζεται κατά την εκτίμηση των ταμειακών ροών. Ο Όμιλος έχει αναπτύξει σχετική μεθοδολογία προκειμένου να παραχθεί η καμπύλη προεξόφλησης που θα εφαρμοστεί στο χαρτοφυλάκιο των κλάδων Ζωής και Γενικών ασφαλίσεων καθώς και στις αντασφαλιστικές συμβάσεις. Σε ό,τι αφορά τα τρία μοντέλα αποτίμησης (GMM, PAA, και VFA), θα εφαρμοστεί ξεχωριστή καμπύλη απόδοσης για κάθε ένα από αυτά. Η απαίτηση του προτύπου για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια με τη χρήση τρεχόντων επιτοκίων θα είναι μια σημαντική μεταβολή της υφιστάμενης πρακτικής του Ομίλου.

Στις ομάδες συμβολαίων που εφαρμόζεται το μοντέλο VFA, ο Όμιλος θα κάνει χρήση της άνευ ρίσκου καμπύλης προεξόφλησης που παρέχεται από την ΕΙΟΡΑ (ΕΙΟΡΑ's risk free discounting curve), η οποία ενσωματώνει υψηλά επίπεδα ρευστότητας.

Στις ομάδες συμβολαίων που εφαρμόζονται τα μοντέλα GMM και PAA, η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε αφορά μια προσέγγιση από «κάτω προς τα πάνω» (bottom up approach), η οποία επιχειρεί να υπολογίσει το ασφάλιστρο μειωμένης ρευστότητας στην άνευ ρίσκου καμπύλη προεξόφλησης της ΕΙΟΡΑ. Η μεθοδολογία για την εκτίμηση του ασφαλιστρού άνευ ρευστότητας λαμβάνει υπόψη τις αγοραίες αποδόσεις ομολόγων ενός χαρτοφυλακίου αναφοράς το οποίο περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα και έχει όμοια χαρακτηριστικά με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Το χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων αναφοράς αποτελεί ένα μείγμα χρηματοοικονομικών μέσων του Ομίλου και της αγοράς τα οποία πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και έχουν παρόμοια διάρκεια με τις προεξοφλημένες υποχρεώσεις.

Παρουσίαση αλλαγών στις χρηματοοικονομικές παραδοχές

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 μεταβολές στην λογιστική αξία μίας ομάδας συμβολαίων οι οποίες απορρέουν από την επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, των χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και τις μεταβολές των εν λόγω επιπτώσεων, απεικονίζονται ως χρηματοοικονομικά έσοδα ή δαπάνες ασφάλισης.

Οι μεταβολές στις εν λόγω παραδοχές παρουσιάζονται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων είτε σε αυτήν των λοιπών εισοδημάτων εφαρμόζοντας τη σχετική λογιστική πολιτική. Ο Όμιλος επέλεξε να αναγνωρίσει την επίδραση αυτών των μεταβολών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, ώστε να συνάδει με την προσέγγιση της παρουσίασης της μεταβολής της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, εξαλείφοντας έτσι λογιστικές αναντιστοιχίες. Για τα συμβόλαια στα οποία εφαρμόζεται η προσέγγιση VFA, η επίδραση από τις μεταβολές των χρηματοοικονομικών παραδοχών παρουσιάζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε ευθυγράμμιση με τις αντίστοιχες μεταβολές στην εύλογη αξία των συσχετιζόμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

viii. Προσαρμογή Κινδύνου

Η προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου αντικατοπτρίζει την αποζημίωση που απαιτεί ο Όμιλος για την ανάληψη του κινδύνου σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που προκύπτει από τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, όπως ο κίνδυνος ακυρωσιμότητας (lapse risk) και ο κίνδυνος εξόδων (expense risk).

Μετράει επίσης τον βαθμό μεταβλητότητας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, την τιμή του εν λόγω κινδύνου που φέρει ο Όμιλος, ενώ παράλληλα αντανακλά και τον βαθμό της αποστροφής του κινδύνου αυτού από τον Όμιλο. Η προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου καθορίζεται σε επίπεδο οντότητας και ακολούθως επιμερίζεται στις ομάδες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Η εκτίμηση της προσαρμογής κινδύνου από τον Όμιλο έγινε με βάση τη μέθοδο "Value-at-Risk", προσαρμοσμένη με τον γενικό τύπο της Οδηγίας Solvency II, επιλέγοντας κατ' αυτόν τον τρόπο να μην διαχωρίσει τη μεταβολή από την

προσαρμογή του κινδύνου σε μεταβολή από χρηματοοικονομικό και μεταβολή που προέρχεται από μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

ix. Συμβατικό περιθώριο κέρδους

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους είναι μέρος της υποχρέωσης της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που θα αναγνωρίσει ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση και το οποίο αναγνωρίζεται σταδιακά στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του συμβολαίου και την παροχή ασφαλιστικών και επενδυτικών υπηρεσιών προς τον πελάτη.

Το ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους που αποσβένεται για κάθε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη σχετική χρήση. Ο προσδιορισμός του γίνεται εξετάζοντας, για κάθε ομάδα συμβολαίων, τις μονάδες κάλυψης, οι οποίες με τη σειρά τους αντανakλούν το όφελος για κάθε χρήση και την αναμενομένη περίοδο κάλυψης. Οι μονάδες κάλυψης που περιλαμβάνονται στις σημαντικές κατηγορίες χαρτοφυλακίου του Ομίλου, βασίζονται στο ασφαλισμένο κεφάλαιο και το λογαριασμό επένδυσης, όπου υφίσταται.

x. Προσέγγιση κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α 17

Οι μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές που απορρέουν από την υλοποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 17 θα εφαρμοστούν με βάση την Αναδρομική Προσέγγιση (Fully Retrospective Approach - FRA) στον βαθμό που αυτό είναι πρακτικά εφικτό, υπολογίζοντας το συμβατικό περιθώριο κέρδους κατά την ημερομηνία μετάβασης ως εάν το πρότυπο είχε πάντοτε εφαρμοστεί. Σε περίπτωση που η εφαρμογή της αναδρομικής προσέγγισης δεν είναι πρακτικά εφικτή για συγκεκριμένη ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, υπάρχει η επιλογή της Τροποποιημένης Αναδρομικής Προσέγγισης (Modified Retrospective Approach - MRA) στον βαθμό που υπάρχουν λογικές και βάσιμες πληροφορίες, ή εναλλακτικά η Προσέγγιση της Εύλογης Αξίας (Fair Value Approach - FVA). Σύμφωνα με την προσέγγιση της Εύλογης Αξίας, το συμβατικό περιθώριο κέρδους αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία μετάβασης ως η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 13 *Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας*, και των ταμειακών ροών εκπλήρωσης. Σε αντίθεση με την αναδρομική και την τροποποιημένη προσέγγιση, ο υπολογισμός του συμβατικού περιθωρίου κέρδους σύμφωνα με την προσέγγιση της Εύλογης Αξίας δεν απαιτεί συγκεκριμένες πληροφορίες κατά τη μετάβαση.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω απαιτήσεις και την ποιότητα των πληροφοριών, ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις ακόλουθες προσεγγίσεις κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 17:

- Για τα προϊόντα των Γενικών ασφαλίσεων και αυτά που αφορούν τις ασφαλίσεις Ζωής και Υγείας τα οποία αποτιμώνται σύμφωνα με το μοντέλο PPA, θα εφαρμοστεί η αναδρομική προσέγγιση.
- Για τα ατομικά συμβόλαια Ζωής θα εφαρμοστεί η αναδρομική προσέγγιση για νέα παραγωγή ασφαλιστρών από την 1.1.2016, ενώ για την παραγωγή ασφαλιστρών πριν το 1.1.2016 θα εφαρμοστεί η προσέγγιση της Εύλογης Αξίας.

Για τα συμβόλαια εκείνα τα οποία θα αποτιμηθούν με βάση το μοντέλο VFA κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο, ο Όμιλος επέλεξε να επωφεληθεί κάνοντας χρήση της απλοποιημένης προσέγγισης η οποία επιτρέπει ξεχωριστές ομάδες συμβολαίων ετήσιας διάρκειας να παρουσιάζονται ως μια ενιαία ομάδα.

- Δ.Π.Χ.Α 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

Το Δ.Π.Χ.Α 9 αντικαθιστά το Δ.Λ.Π 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα «Αναγνώριση και Επιμέτρηση» για τις περιόδους αναφοράς με έναρξη ισχύος την 1 Ιανουάριου 2018 και μετά. Ο Όμιλος, ωστόσο, έχοντας εκπληρώσει τις σχετικές προϋποθέσεις, επέλεξε να κάνει χρήση της προσωρινής εξαίρεσης που παρέχει το πρότυπο, αναβάλλοντας την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9 έτσι ώστε αυτή να εναρμονιστεί με την αρχική ημερομηνία εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 17 κι άρα αμφότερα τα πρότυπα να εφαρμοστούν για πρώτη φορά την 1 Ιανουάριου 2023.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού – ταξινόμηση και αποτίμηση

Το Δ.Π.Χ.Α 9 καθορίζει μια νέα προσέγγιση για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σύμφωνα με την όποια η ταξινόμηση και αποτίμησή τους βασίζεται στο επιχειρηματικό μοντέλο που χρησιμοποιεί η οικονομική οντότητα για τη διαχείρισή τους και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών τους χρηματοροών (στο κατά πόσο δηλαδή οι χρηματοροές του στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων – το επονομαζόμενο “SPPI” τεστ).

Το Δ.Π.Χ.Α 9 εισάγει τρεις (3) νέες κατηγορίες ταξινόμησης βάσει των οποίων αποτιμούνται πλέον τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού – αναπόσβεστο κόστος (amortised cost), εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (Fair Value through Other Comprehensive Income – FVOCI) και εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Fair Value through Profit & Loss – FVTPL) – καταργώντας τις υφιστάμενες κατηγορίες του Δ.Λ.Π 39, ήτοι (α) τις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, (β) τα δάνεια και απαιτήσεις και (γ) τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος (AC) εφόσον (1) οι συμβατικές χρηματοροές που εισπράττονται σε προκαθορισμένες ημερομηνίες αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, ο οποίος υπολογίζεται επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (επομένως είναι συμβατές με το κριτήριο του SPPI), (β) κατέχεται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου στόχος είναι η διακράτηση των στοιχείων του ενεργητικού προκειμένου να εισπράττονται οι συμβατικές χρηματοροές και (γ) κατά την αρχική αναγνώριση, και μόνο αυτήν, δεν προσδιορίζεται αμετακλήτως ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (βλ. παρακάτω).

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) εφόσον (1) πληροί το κριτήριο του SPPI, (β) κατέχεται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου στόχος είναι τόσο η είσπραξη των χρηματοροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και (γ) κατά την αρχική αναγνώριση, και μόνο αυτήν, δεν προσδιορίζεται αμετακλήτως ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (βλ. παρακάτω).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν εντάσσονται στις δύο προαναφερόμενες κατηγορίες ταξινόμησης (δηλαδή στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων) αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL). Επιπλέον, κατά την αρχική αναγνώριση, και μόνο αυτήν, ο Όμιλος δύναται αμετακλήτως να προσδιορίσει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο παρότι πληροί τις προϋποθέσεις ταξινόμησης στην κατηγορία AC ή FVOCI, να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί αντ’ αυτού στην κατηγορία FVTPL, εφόσον η επιλογή αυτή εξαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική ανακολουθία. Η εν λόγω επιλογή γίνεται για κάθε στοιχείο ξεχωριστά.

Επιπροσθέτως, σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους (equity investments) που δεν είναι ενταγμένες στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο (held for trading purposes), αλλά κατέχονται για στρατηγικούς κυρίως σκοπούς, ο Όμιλος δύναται κατά την αρχική αναγνώριση, και μόνο αυτήν, να επιλέξει αμετακλήτως να παρουσιάσει τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία της επένδυσης στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI). Η εν λόγω επιλογή γίνεται για κάθε συμμετοχικό τίτλο ξεχωριστά.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 9, δεν ισχύει πλέον ο διαχωρισμός ενός ενσωματωμένου παραγώγου (embedded derivative asset) από το κύριο συμβόλαιό του (debt host contract) όταν το κύριο συμβόλαιο αποτελεί χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού εντός του πεδίου εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9. Αντ’ αυτού, το υβριδικό αυτό χρηματοοικονομικό μέσο θεωρείται ως ένα «ενιαίο» στοιχείο και η αξιολόγηση σε ό,τι αφορά την ταξινόμησή του σε μία από τις τρεις κατηγορίες του Δ.Π.Χ.Α 9 γίνεται στο σύνολο αυτού. Η νέα αυτή απαίτηση του προτύπου βρίσκεται σε αντιδιαστολή με την υφιστάμενη σχετική διάταξη του Δ.Λ.Π 39, σύμφωνα με την οποία ο επενδυτής καλείται να αξιολογήσει και να λογιστικοποιήσει χωριστά τόσο τον κύριο χρεωστικό τίτλο (host contract), δηλαδή τον τίτλο που φιλοξενεί το παράγωγο, όσο και το ενσωματωμένο παράγωγο.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Ο σκοπός της αξιολόγησης του επιχειρηματικού μοντέλου έγκειται στο να ταξινομήσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με βάση τον τρόπο διαχείρισής τους προκειμένου αυτά να δημιουργήσουν χρηματοροές – δηλ. είτε από την αποκλειστική είσπραξη των χρηματοροών, είτε από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού ή και από τα δύο.

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 9, το επιχειρηματικό μοντέλο δεν συνιστά απλώς μια επιλογή, αλλά τεκμαίρεται από το μοντέλο διοίκησης που υιοθετεί ο Όμιλος και τον τρόπο με τον οποίο η πληροφόρηση παρέχεται στα διοικητικά στελέχη της επιχείρησης.

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου δεν γίνεται για κάθε χρεωστικό τίτλο ξεχωριστά, ούτε και πραγματοποιείται σε επίπεδο αναφέρουσας οικονομικής οντότητας. Αντ' αυτού, το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου αντανακλά το τρόπο με τον οποίο αυτός διαχειρίζεται μια ομάδα ή ένα χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με κοινά χαρακτηριστικά για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου επιχειρηματικού στόχου. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις η αξιολόγηση λαμβάνει χώρα σε επίπεδο υπό-χαρτοφυλακίου προκειμένου να αντανακλάται καλύτερα ο τρόπος με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται τα υπό αξιολόγηση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού.

Κατά την πραγματοποίηση της αξιολόγησης που αφορά τον καθορισμό του επιχειρηματικού μοντέλου, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

- τις δηλωμένες πολιτικές και στόχους κάθε χαρτοφυλακίου,
- τον τρόπο μέτρησης και αναφοράς προς τα βασικά μέλη της διοίκησης της απόδοσης του εκάστοτε χαρτοφυλακίου,
- τους κινδύνους που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και τον τρόπο διαχείρισης αυτών, και
- τη συχνότητα, τον όγκο και χρόνο των πωλήσεων σε προγενέστερες περιόδους, τους λόγους των πωλήσεων αυτών καθώς και τις προσδοκίες για την πραγματοποίηση μελλοντικών πωλήσεων.

Αξιολόγηση συμβατικών χρηματοροών που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου κα τόκων (αξιολόγηση «SPPI»)

Οι απαιτήσεις σχετικά με τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α 9 καθιστούν αναγκαία την ενδελεχή επαναξιολόγηση του χαρτοφυλακίου των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα οποία έχει επενδύσει ο Όμιλος, αναλύοντας τα συμβατικά τους χαρακτηριστικά προκειμένου να καθοριστεί αν αυτά είναι συμβατά με το κριτήριο του SPPI.

Η αξιολόγηση του SPPI αντανακλά την επιδίωξη του Συμβουλίου για τη δημιουργία ενός μοντέλου ταξινόμησης στο οποίο θα κατατάσσονται μόνο χρεωστικά μέσα με απλούς συμβατικούς όρους ("plain vanilla" debt instruments, όπως χορηγήσεις δανείων, επενδύσεις σε ομόλογα, εμπορικές απαιτήσεις, τοποθετήσεις σε προθεσμιακές καταθέσεις) και τα οποία θα πληρούν τα σχετικά κριτήρια ώστε να αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Με άλλα λόγια, η επιδίωξη του Συμβουλίου είναι (α) ο εντοπισμός των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού των οποίων οι συμβατικές χρηματοροές συνάδουν με αυτές μιας τυπικής δανειακής συμβάσης (basic lending agreement) - άρα είναι απλές και προκαθορισμένες - και (β) η αποτίμησή τους στο αναπόσβεστο κόστος δεδομένου ότι η εν λόγω μέθοδος αποτίμησης είναι η καταλληλότερη να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τον χρόνο και το ύψος των συμβατικών χρηματοροών τους.

Σε μια τέτοια δανειακή σχέση, ο δανειστής ή ο κάτοχος του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού στοχεύει να πετύχει μια απόδοση η οποία να τον αποζημιώνει κατά κύριο λόγο για την χρονική αξία του χρήματος (time value of money) και τον πιστωτικό κίνδυνο (credit risk) που αναλαμβάνει, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα κύρια συστατικά του τόκου.

Πέραν της χρονικής αξίας του χρήματος και του πιστωτικού κινδύνου, το πρότυπο αναγνωρίζει ότι μια τέτοια δανειακή σύμβαση δύναται να περιλαμβάνει ως αντάλλαγμα και άλλα στοιχεία που αφορούν λοιπούς βασικούς δανειακούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος της ρευστότητας, το κόστος χρηματοδότησης, κόστη τα οποία συνδέονται με τη διακράτηση των στοιχείων του ενεργητικού για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όπως διαχειριστικά έξοδα, καθώς και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους (profit margin), καθότι σε διαφορετική περίπτωση όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού θα ήταν ασύμβατα με το κριτήριο του SPPI κι άρα θα αποτιμώντο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL).

Στον αντίποδα, σε ό,τι αφορά τα στοιχεία που δημιουργούν έκθεση σε κινδύνους και μεταβλητότητα στις χρηματοροές, οι οποίοι δεν σχετίζονται με μια τυπική δανειακή σύμβαση (όπως έκθεση στις μεταβολές των τιμών μιας μετοχής ή ενός μετοχικού δείκτη), η μέθοδος του αναπόσβεστου κόστους ως μηχανισμός κατανομής των εσόδων παύει να παρέχει χρήσιμη πληροφόρηση, διότι δεν αποτυπώνει πιστά την απόδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού καθώς οι συμβατικές του χρηματοροές δεν αντανακλούν μια σταθερή και προκαθορισμένη ροή εσόδων.

Συνεπώς, η αξιολόγηση του SPPI στο τέλος θα απομονώσει από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο τα σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα, χαρακτηριστικό των οποίων είναι (α) η αυξημένη μεταβλητότητα και (β) για τα οποία ο κάτοχός τους δεν αποσκοπεί αποκλειστικά στην επίτευξη μιας σταθερής απόδοσης η οποία να τον αποζημιώνει μόνο για την χρονική αξία του χρήματος και τον πιστωτικό κίνδυνο, αλλά και για πρόσθετα στοιχεία που αντανακλούν την αυξημένη αυτή μεταβλητότητα. Στην προκειμένη περίπτωση, η λογιστικοποίηση των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων με τη μέθοδο του αναπόσβεστου κόστους δεν είναι κατάλληλη λόγω της αυξημένης μεταβλητότητας που χαρακτηρίζει τις

χρηματοροές, τόσο ως προς το ύψος όσο και ως προς τη χρονική στιγμή που λαμβάνονται. Αντ' αυτού, η καταλληλότερη μέθοδος για τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα είναι η λογιστική της εύλογης αξίας, η οποία αποτυπώνει πισιότερα την απόδοση των σύνθετων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχοντας έτσι χρήσιμη και σχετική πληροφόρηση για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Αξιολόγηση μεταβολών από την ταξινόμηση και αποτίμηση κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α 9

Για σκοπούς μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α 9, ο Όμιλος διενεργεί αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου στο επενδυτικό του χαρτοφυλάκιο και προβαίνει σε λεπτομερή αξιολόγηση των συμβατικών όρων στο χαρτοφυλάκιο των χρεωστικών τίτλων, με σκοπό τον εντοπισμό πιθανών μεταβολών στην ταξινόμηση και αποτίμηση αυτών (αξιολόγηση SPPI). Η εν λόγω αξιολόγηση διενεργείται με βάση τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, δηλαδή την 1 Ιανουαρίου 2023. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 αναμένεται να επηρεάσει την ταξινόμηση και αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού ως ακολούθως:

- Επενδυτικοί τίτλοι οι οποίοι ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39, ανάλογα με τη φύση του επιχειρηματικού τους μοντέλου κατά το Δ.Π.Χ.Α. 9, θα ταξινομηθούν είτε στην εύλογη αξία μέσω λοιπών εισοδημάτων (FVOCI), είτε στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), ή στο αναπόσβεστο κόστος.
- Ομόλογα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη, τα οποία σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39 κατατάσσονται στην κατηγορία "δάνεια και απαιτήσεις" και αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, θα καταταχθούν στην κατηγορία ταξινόμησης του Δ.Π.Χ.Α 9 "εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)" και ως εκ τούτου θα αποτιμηθούν στην εύλογη αξία.
- Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη, οι οποίοι σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39 αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, θα εξακολουθούν να αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος.
- Αξιογράφα για εμπορικούς σκοπούς, παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αμοιβαία κεφάλαια και αξιογράφα unit-linked συμβολαίων, τα οποία σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39 αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) θα εξακολουθούν να αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα και με το Δ.Π.Χ.Α 9.
- Αμοιβαία κεφάλαια, τα οποία σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39 αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών εισοδημάτων (FVOCI), θα αναταξινομηθούν και θα αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 9.
- Μετοχές οι οποίες σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39 ταξινομούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, θα αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 9. Ωστόσο, μετοχικοί τίτλοι οι οποίοι διακρατούνται για μακροπρόθεσμους στρατηγικούς σκοπούς θα εντάσσονται στην κατηγορία FVOCI, έχοντας ως επακόλουθο (α) την αναγνώριση των μεταγενέστερων μεταβολών στην εύλογη αξία της επένδυσης στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI), (β) την μη αναγνώριση στα αποτελέσματα των ζημιών απομείωσης, (γ) την μη μεταφορά στα αποτελέσματα των μεταβολών στην εύλογη αξία κατά την πώλησή τους και (δ) την αναγνώριση εσόδων από μερίσματα.

Απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Το Δ.Π.Χ.Α 9 εισάγει ένα αναθεωρημένο μοντέλο απομείωσης το οποίο αλλάζει ριζικά τη βάση υπολογισμού των ζημιών σε αναμενόμενες ζημιές, ενσωματώνοντας σ' αυτό μελλοντική πληροφόρηση, σε αντιδιαστολή με το υφιστάμενο μοντέλο του Δ.Λ.Π 39 όπου ο υπολογισμός των προβλέψεων απομείωσης γίνονταν με βάση της ζημιές που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί.

Το μοντέλο απομείωσης του Δ.Π.Χ.Α 9 αποσκοπεί αφενός στο να προσαρμόζεται εγκαίρως στις μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου και τις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες κι αφετέρου να διαχωρίσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε εκείνα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά στο χρονικό διάστημα από την αρχική τους αναγνώριση μέχρι την περίοδο αναφοράς, και σ' εκείνα για τα οποία παρέμεινε αμετάβλητος.

Το μοντέλο απαιτεί την αναγνώριση των ζημιών από την ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου (Expected Credit Losses – ECLs) από την 1^η ημέρα εκταμίευσης του δανείου ή έκδοσης του χρεωστικού τίτλου και την επικαιροποίησή τους σε κάθε περίοδο αναφοράς προκειμένου να απεικονιστούν εγκαίρως οι μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου.

Το νέο μοντέλο απομείωσης θα εφαρμόζεται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία υπόκεινται σε λογιστική απομείωση και αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος (amortised cost), τους χρεωστικούς τίτλους (debt instruments) που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) καθώς και τις εμπορικές απαιτήσεις και προθεσμιακές καταθέσεις. Κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου αναγνωρίζεται πρόβλεψη για αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο (ΑΖΠΚ), οι οποίες απορρέουν από γεγονότα αθέτησης που ενδέχεται να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα (12) μήνες (12M ΑΖΠΚ). Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος που φέρει το

χρηματοοικονομικό μέσο έχει αυξηθεί σημαντικά, η πρόβλεψη για αναμενόμενες ζημιές αναγνωρίζεται με βάση όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια της ζωής του μέσου.

Σε ό,τι αφορά τη διαβάθμιση του πιστωτικού κινδύνου, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία αναγνωρίζονται 12M ΑΖΠΚ κατατάσσονται στο «στάδιο 1», τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία παρουσίασαν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση θα εισέρχονται στο «στάδιο 2», ενώ τα απομειωμένα στοιχεία θα μεταβαίνουν στο «στάδιο 3».

Το μοντέλο είναι δυναμικό και η μετάβαση από το ένα στάδιο στο άλλο λαμβάνει χώρα κάθε φορά που η ποιότητα της πίστωσης μεταβάλλεται σημαντικά έχοντας ως συνεπακόλουθο και την αναπροσαρμογή της σχηματισμένης πρόβλεψης απομείωσης. Επομένως, αν για παράδειγμα ο πιστωτικός κίνδυνος που φέρει ένα χρηματοοικονομικό μέσο καταταγμένο στο «στάδιο 2» έχει βελτιωθεί σημαντικά, τότε αυτό θα αναταξινομηθεί και θα μεταβεί στο «στάδιο 1». Ομοίως, αν διαπιστωθεί, στα πλαίσια αξιολόγησης της μεταβολής του πιστωτικού κινδύνου που φέρει ένα χρηματοοικονομικό μέσο, ότι παύει να είναι απομειωμένο, τότε αυτό θα μεταφερθεί στο «στάδιο 2» με συνεπακόλουθη αναπροσαρμογή της σχηματισμένης πρόβλεψης.

Η αξιολόγηση και εκτίμηση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κινδύνου σύμφωνα με το πρότυπο πρέπει να αντικατοπτρίζει ένα ποσοτικό μέγεθος το οποίο έχει καθοριστεί αμερόληπτα και σταθμιστεί βάσει πιθανοτήτων. Θα πρέπει επίσης κατά την περίοδο αναφοράς να ενσωματώνει ιστορική πληροφόρηση καθώς και λογικές και βασικές πληροφορίες οι οποίες ενσωματώνουν τις επιδράσεις τόσο των τρεχουσών συνθηκών όσο και τις προβλέψεις για τις μελλοντικές συνθήκες των αγορών. Επιπλέον, η εκτίμηση των αναμενόμενων ζημιών πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη χρονική αξία του χρήματος έτσι ώστε η ζημιές από πιστώσεις να εκφράζονται με βάση την παρούσα αξία των «ταμειακών υστερήσεων» (cash shortfalls), δηλαδή τη διαφορά ανάμεσα (α) στις ταμειακές ροές σύμφωνα με το συμβατικό χρονοδιάγραμμα και (β) τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος προσδοκά ότι θα εισπράξει.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων ζημιών από την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν τις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default), τη ζημιά ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος (Loss Given Default – LGD) και την έκθεση κατά την αθέτηση (exposure at default – EAD). Σε ό,τι αφορά τα στοιχεία των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν μεταβλήθηκε σημαντικά, οι αναμενόμενες ζημιές υπολογίζονται ως το γινόμενο της πιθανότητας που υπάρχει το πιστωτικό γεγονός της αθέτησης να συμβεί μέσα στους επομένους δώδεκα (12) μήνες, της ζημιάς ως ποσοστό του ανοίγματος, και του ποσού που είναι εκτεθειμένο στον κίνδυνο ($ECL = PD \times LGD \times EAD$).

Οι απαιτήσεις του προτύπου σε ό,τι αφορά τον πυλώνα της απομείωσης ενέχουν υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας και απαιτούν εκτιμήσεις και υποκειμενική κρίση από τα διοικητικά στελέχη. Ως εκ τούτου, η αναγνώριση και επιμέτρηση των ζημιών απομείωσης ενσωματώνει περισσότερη μελλοντική πληροφόρηση συγκριτικά με το Δ.Λ.Π. 39, οι δε ζημιές απομείωσης σύμφωνα με το νέο μοντέλο αναμένεται να υπόκεινται σε μεγαλύτερη μεταβλητότητα.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 διατηρεί το σύνολο σχεδόν των υφιστάμενων απαιτήσεων σε ό,τι αφορά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ωστόσο, σε σύγκριση με το Δ.Λ.Π. 39 όπου όλες οι μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε FVTPL αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το νέο πρότυπο αναγνωρίζει τις μεταβολές αυτές ως εξής:

- Τα κέρδη ή η ζημιές που αποδίδονται στις μεταβολές του ιδίου πιστωτικού κινδύνου (own credit risk) που φέρουν οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις θα αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI).
- Το υπόλοιπο ποσό της μεταβολής στην εύλογη αξία θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Λογιστική αντιστάθμιση

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 εισάγει ένα αναθεωρημένο μοντέλο λογιστικής γενικής αντιστάθμισης το οποίο αποσκοπεί στο να απλοποιήσει τη λογιστική αντιστάθμιση, συνδέοντάς την με τις στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων και παράλληλα δίνοντας τη δυνατότητα να εφαρμοστεί σε μια ευρύτερη γκάμα μέσων αντιστάθμισης κινδύνων.

Κατά την πρώτη εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9, ο Όμιλος προτίθεται να κάνει χρήση της σχετικής επιλογής που παρέχει το πρότυπο ορίζοντας ως λογιστική του πολιτική τη συνέχιση της εφαρμογής των υφιστάμενων απαιτήσεων του Δ.Λ.Π. 39.

Μετάβαση από το Δ.Λ.Π. 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9

Βάσει των διατάξεων του νέου προτύπου, ο Όμιλος δεν προτίθεται να αναμορφώσει τις συγκριτικές περιόδους αναφοράς. Κατά συνέπεια, οι απαιτήσεις του προτύπου αναφορικά με τους πυλώνες της ταξινόμησης και επιμέτρησης και αυτόν της απομείωσης θα εφαρμοστούν αναδρομικά με αναπροσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του.

Πρόγραμμα εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9

Ο Όμιλος επί του παρόντος συνεχίζει την εκπόνηση του Προγράμματος εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9.

Η υλοποίηση του Προγράμματος προχωρά περαιτέρω το 2023 προς την επίτευξη κομβικής σημασίας οροσήμων σε όλους τους βασικούς άξονες εργασίας. Ειδικότερα, ο Όμιλος έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση του ενός από τους δύο βασικούς πυλώνες του προτύπου, τις απαιτήσεις που αφορούν την ταξινόμηση κι επιμέτρηση του επενδυτικού του χαρτοφυλακίου, έχοντας προβεί σε αξιολόγηση του επιχειρηματικού του μοντέλου κι επαναξιολόγηση των συμβατικών χαρακτηριστικών των χρηματοοικονομικών μέσων που απαρτίζουν το χαρτοφυλάκιο, προκειμένου να καθοριστεί αν αυτά είναι συμβατά με το κριτήριο του SPPI.

Σε ό,τι αφορά τον δεύτερο πυλώνα του προτύπου, τις νέες απαιτήσεις δηλαδή που αφορούν την απομείωση των χρηματοοικονομικών μέσων, ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης λογιστικών πολιτικών, βασικών διαδικασιών και ροών καθώς και στην ανάπτυξη μεθοδολογιών σχετικά με τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών από την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου.

Εκτιμώμενη επίδραση κατά τη μετάβαση από το Δ.Λ.Π. 39 στο Δ.Π.Χ.Α. 9

Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση επί του παρόντος να εκτιμήσει με αξιοπιστία την αναμενόμενη επίδραση, διότι ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης μοντέλων, συγκέντρωσης δεδομένων και διαμόρφωσης των κριτηρίων που καθορίζουν τα στάδια μετάβασης του μοντέλου απομείωσης (impairment stage transfer criteria). Ως εκ τούτου, ο Όμιλος θα δημοσιεύσει την επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις για τη χρήση που λήγει την 31 Δεκέμβριου 2023.

2.3.2.2 Τροποποιήσεις και διερμηνείες όπως εκδόθηκαν από το IASB αλλά δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από τον Όμιλο

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις στα υφιστάμενα πρότυπα όπως εκδόθηκαν από το IASB δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ και δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων» και Δ.Π.Χ.Α. Δήλωση Πρακτικής Νο 2: Γνωστοποιήσεις Λογιστικών Πολιτικών

Εκδόθηκε από το IASB το 2021. Οι τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε, τίθενται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023.

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι Εισοδήματος»: Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία Ενιαία Συναλλαγή

Εκδόθηκε από το IASB τον Μάιο του 2021. Οι τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε, τίθενται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023.

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη»: Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων

Εκδόθηκε από το IASB τον Φεβρουάριο του 2021. Οι τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε, τίθενται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023.

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων»: Διευκρινήσεις αναφορικά με την κατηγοριοποίηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες.

Εκδόθηκε από το IASB τον Ιανουάριο του 2020. Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από την Ε.Ε, τίθενται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024.

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων»: Διευκρινήσεις αναφορικά με την αναγνώριση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων οι οποίες περιλαμβάνουν συμβατικές χρηματοοικονομικές ρήτρες

Εκδόθηκε από το IASB τον Οκτώβριο του 2022. Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από την Ε.Ε, τίθενται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024.

Τροποποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις»: Υποχρεώσεις που απορρέουν από μισθώσεις σε μια συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης

Εκδόθηκε από το IASB τον Σεπτέμβριο του 2022. Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από την Ε.Ε, τίθενται σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024.

2.4 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

2.4.1 Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της, οι οποίες ελέγχονται από την Μητρική Εταιρία. Ο έλεγχος υφίσταται όταν και μόνο όταν, η Μητρική Εταιρία α) ασκεί εξουσία επί των θυγατρικών της β) διαθέτει τοποθετήσεις ή δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή της στις θυγατρικές και γ) έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία της επί των θυγατρικών για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της.

Τα έσοδα και οι δαπάνες των θυγατρικών μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος, από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών έως την ημερομηνία πώλησής τους. Τα καθαρά κέρδη / (ζημίες) της περιόδου και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (δαπάνες) των θυγατρικών επιμερίζονται μεταξύ των μετόχων της Μητρικής Εταιρίας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει αρνητικό υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές των εταιριών του Ομίλου.

Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

2.4.2 Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης θυγατρικής. Η επιλογή της βάσης επιμέτρησης γίνεται ανά συναλλαγή. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συνολικά εισοδήματα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει αρνητικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3 Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής θυγατρικών οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν επιφέρουν απώλεια του ελέγχου της καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Οι λογιστικές αξίες των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Μητρικής Εταιρίας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστούν οι μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ του ποσού αναπροσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρίας.

2.4.4 Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση απώλειας του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν από την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λουπά συνολικά εισοδήματα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Μητρική Εταιρία είχε πωλήσει απευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (δηλαδή αναταξινομούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος ή απ' ευθείας μεταφέρονται στα κέρδη εις νέον, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η τυχόν εύλογη αξία συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα «Αναγνώριση και Επιμέτρηση» ή, όπου αυτό έχει εφαρμογή, ως το κόστος κατά την αρχική αναγνώριση μιας επένδυσης σε συγγενή εταιρία ή ελεγχόμενη από κοινού οικονομική οντότητα.

2.4.5 Εισφορά περιουσιακών στοιχείων σε θυγατρική με ανταλλαγή μετοχών έκδοσης της θυγατρικής

Στην περίπτωση που η Μητρική Εταιρία εισφέρει ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή επενδυτικά ακίνητα σε ήδη υπάρχουσα ή νέα θυγατρική εταιρία με αντάλλαγμα μετοχές έκδοσης της θυγατρικής, η Μητρική Εταιρία καταχωρεί στις ατομικές της χρηματοοικονομικές καταστάσεις τη λογιστική αξία των περιουσιακών

στοιχείων που εισφέρονται ως συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις. Αυτού του είδους οι συναλλαγές δεν έχουν καμία επίδραση στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.4.6 Συγγενείς εταιρίες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρίες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ασκεί έλεγχο επί αυτών. Εάν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα 20% ή περισσότερο των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας στην οποία έχει επενδύσει, θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή, εκτός εάν υπάρχει σαφής απόδειξη περί του αντιθέτου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες ενσωματώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρίας συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία της επένδυσης (μετά από οποιεσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης). Η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρίας μετά την εξαγορά (και αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (και αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία απόκτησής τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιριών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρίες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, οι οποίες επίσης απαλείφονται με όμοιο τρόπο, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.7 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι ένα επιχειρηματικό σχήμα στο οποίο δύο ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) Τα μέρη δεσμεύονται από μια συμβατική ρύθμιση και
- β) Η συμβατική ρύθμιση παρέχει σε δύο ή περισσότερα από τα εν λόγω μέρη κοινό έλεγχο του σχήματος.

Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι είτε μια από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα είτε μια κοινοπραξία.

Μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που απόκτησαν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα και ευθύνες επί των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων αντιστοίχως, που συνθέτουν το επιχειρηματικό σχήμα. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται συμμετέχοντες σε από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα.

Κοινοπραξία είναι ένα επιχειρηματικό σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που απόκτησαν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται κοινοπρακτούντες.

Ο προσδιορισμός από τη συμμετέχουσα Μητρική Εταιρία της μορφής του επιχειρηματικού σχήματος, το οποίο τελεί υπό κοινό έλεγχο, ως από κοινού ελεγχόμενης δραστηριότητας ή ως κοινοπραξίας, εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Μητρικής Εταιρίας σε από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα, η Μητρική Εταιρία αναγνωρίζει:

- α) τα περιουσιακά της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία της ανήκουν από κοινού β) τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιεσδήποτε υποχρεώσεις την βαρύνουν από κοινού γ) τα έσοδά της από την πώληση του μεριδίου της παραγωγής που προκύπτει από την από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα δ) το μερίδιο της στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής που προκύπτει από την από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα και ε) τις δαπάνες της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιεσδήποτε δαπάνες που την βαρύνουν από κοινού.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Μητρικής Εταιρίας σε κοινοπραξία, η Μητρική Εταιρία αναγνωρίζει τη συμμετοχή της ως επένδυση και λογιστικοποιεί την εν λόγω επένδυση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. (βλέπε Σημείωση 2.4.6).

2.4.8 Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας, οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.4.9 Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας επιχειρήσεων και των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Όταν η λογιστική αξία μίας επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται άμεσα στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1 Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν πραγματοποιούνται.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους με ημερομηνία την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις καθώς και τις υποχρεώσεις ή τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν παροχές σε εργαζομένους, οι οποίες καταχωρούνται και αποτιμώνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και το Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- τις υποχρεώσεις ή τους μετοχικούς τίτλους που αφορούν προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης συνδεδεμένα με την αξία των μετοχών ή τα προγράμματα παροχών του Ομίλου συνδεδεμένα με την αξία των μετοχών που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση αντίστοιχων προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης, αμφότερα τα οποία καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 «Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών κατά την ημερομηνία της εξαγοράς», και
- τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενα προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Προορίζονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες», τα οποία καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2 Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα (i) του τιμήματος που καταβλήθηκε, (ii) τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, και (iii) της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3 Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το συμφωνηθέν τίμημα κατά την συνένωση επιχειρήσεων περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις να χαρακτηρισθούν ως αποτιμησιακές προσαρμογές κατά την περίοδο της αποτίμησης, αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι εν λόγω αποτιμησιακές προσαρμογές προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την «περίοδο της αποτίμησης» (η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις να χαρακτηρισθούν ως αποτιμησιακές προσαρμογές κατά την περίοδο της αποτίμησης, λογιστικοποιούνται μεταγενέστερα με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν αποτιμάται εκ νέου σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί είτε ως χρηματοοικονομικό μέσο του Δ.Λ.Π. 39, είτε ως μη χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μη χρηματοοικονομική υποχρέωση, τότε, σε κάθε μεταγενέστερη περίοδο αναφοράς, αποτιμάται εκ νέου και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4 Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.5.5 Προσωρινή λογιστικοποίηση

Εάν τα λογιστικά υπόλοιπα που αφορούν την αρχική καταχώρηση μίας επιχειρηματικής συνένωσης δεν έχουν οριστικοποιηθεί έως την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η επιχειρηματική συνένωση, τότε ο Όμιλος καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά είτε αναπροσαρμόζονται κατά την περίοδο της αποτίμησης (βλέπε Σημείωση 2.5.3 ανωτέρω), είτε αναγνωρίζονται πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, εάν ήταν γνωστές, θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιριών του Ομίλου καταχωρούνται στο νόμισμα εκείνο που αποδίδει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα των υποκείμενων γεγονότων και συνθηκών που αφορούν την κάθε εταιρία, ("λειτουργικό νόμισμα"). Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρίας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός εάν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ως κέρδη ή ζημιές από αποτελεσματική αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή καθαρής επένδυσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των χρεωστικών τίτλων και άλλων νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα κονδύλια «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού αποτελούν συστατικό στοιχείο της μεταβολής της εύλογης αξίας τους και καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (π.χ. μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου) είτε στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα (π.χ. μετοχές σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων). Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των οικονομικών μονάδων της αλλοδαπής μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση τις μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες της περιόδου. Οι προκύπτουσες διαφορές από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής οντότητας με την ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα στο κονδύλι «Συναλλαγματικές διαφορές». Οι δε συναλλαγματικές διαφορές από τις θυγατρικές του Ομίλου στο εξωτερικό μεταφέρονται στα αποτελέσματα κατά την πώληση της θυγατρικής.

Στην περίπτωση που ένα νομισματικό στοιχείο, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της Μητρικής Εταιρίας στο εξωτερικό και είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου ή της οικονομικής οντότητας στο εξωτερικό, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των δύο εταιριών, αναγνωρίζονται κατά την ενοποίηση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μιας τέτοιας

αλλοδαπής οικονομικής οντότητας, οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η τυχόν υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν κατά την εξαγορά μιας αλλοδαπής οικονομικής οντότητας αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της αλλοδαπής οντότητας και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.7 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει δύο υποκατηγορίες:

- Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

2.7.1 Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται είτε για τη δημιουργία κέρδους από τη βραχυπρόθεσμη μεταβολή στην τιμή ή το περιθώριο του διαπραγματευτή ή είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ανήκουν επίσης στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο εκτός εάν είναι αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης και έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοια.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που υπόκεινται σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (βλέπε Σημείωση 2.13 παρακάτω).

2.7.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος προσδιορίζει οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση, ως χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων όταν:

α) Απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην αποτίμηση ή την αναγνώριση (μερικές φορές αναφέρεται ως «λογιστική ασυμμετρία») που θα προέκυπτε εάν τα σχετιζόμενα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αντιμετωπίζονταν λογιστικά ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος, όπως είναι δάνεια και απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων ή χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.

β) Μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοση της αξιολογείται σε βάση εύλογης αξίας, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση του Ομίλου, για παράδειγμα στο Δ.Σ. και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

γ) Τα χρηματοοικονομικά μέσα περιέχουν ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, η ύπαρξη των οποίων τροποποιεί ουσιαστικά τις ταμειακές ροές και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να απεικονίζονται σε διακεκριμένη βάση εάν δεν είχαν ταξινομηθεί σε αυτή την κατηγορία.

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως αποτιμώμενο σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

2.7.3 Αποτίμηση

Τα ταξινομημένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (εμπορικό χαρτοφυλάκιο και προσδιορισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρισμένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων) τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση όσο και μεταγενέστερα αναγνωρίζονται κι αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και συγκεκριμένα στα κονδύλια «Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση επενδύσεων» και «Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση επενδύσεων».

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Το ποσό της μεταβολής κατά την περίοδο αναφοράς και σωρευτικά, στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς και των δανείων και απαιτήσεων, το οποίο αποδίδεται σε μεταβολές στον πιστωτικό τους κίνδυνο, υπολογίζεται ως το ποσό της μεταβολής στην εύλογη αξία του υπό εξέταση στοιχείου το οποίο δεν οφείλεται σε αλλαγές στις συνθήκες που προκαλούν αύξηση του κινδύνου αγοράς.

2.8 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

2.8.1 Αρχική αναγνώριση

Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων αρχικά αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής) και περιλαμβάνει τίτλους που ταξινομούνται ως:

- διαθέσιμοι προς πώληση
- διακρατούμενοι ως τη λήξη
- ή δάνεια και απαιτήσεις

βάσει των χαρακτηριστικών των τίτλων και της πρόθεσης της διοίκησης του Ομίλου κατά την ημερομηνία αγοράς των τίτλων. Οι αγορές και πωλήσεις των τίτλων αυτών καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο. Όλες οι υπόλοιπες αγορές ή πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων οι οποίες δεν εντάσσονται στις πρακτικές της αγοράς, καταχωρούνται, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού τους, ως προθεσμιακές συναλλαγές παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

2.8.2 Μεταγενέστερη αναγνώριση

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι καταχωρούνται μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των μη εισηγμένων συμμετοχικών τίτλων δεν δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία κτήσης τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις τιμές χρεογράφων. Στη περίπτωση όπου ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, τα σωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες, που περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μεταφέρονται από τα ίδια κεφάλαια στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο κονδύλι «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν κατά τη πώληση των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων προσδιορίζονται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού κόστους.

Οι διακρατούμενοι ως τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και έχουν καθορισμένη λήξη, και για τους οποίους υπάρχει, από τη διοίκηση του Ομίλου, πρόθεση και ικανότητα διαρκούς κατοχής τους μέχρι την ημερομηνία λήξης τους.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως **δάνεια και απαιτήσεις** περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενοι ως τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται στην αναπόσβεστη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός του αναπόσβεστου κόστους περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησης, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών και μονάδων βάσης (μ.β.) πληρωθέντων ή εισπραχθέντων.

Απομείωση: Ο Όμιλος εκτιμά σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένας επενδυτικός τίτλος ή ομάδα αυτών έχει υποστεί απομείωση της αξίας του.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης αν τα στοιχεία αυτά έχουν απομειωθεί.

Αν υπάρχουν κάποιες αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης για τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, η σωρευμένη ζημία (που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μειούμενη από τυχόν πρόβλεψη απομείωσης στο στοιχείο αυτό, η οποία είχε αναγνωρισθεί στο παρελθόν στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα Λοιπά συνολικά εισοδήματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Πρόβλεψη απομείωσης καταχωρημένη στα αποτελέσματα που αφορά μετοχικούς τίτλους δεν αντिलογίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός διαθεσίμου προς πώληση χρεωστικού μέσου αυξηθεί, και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την καταχώρηση στα αποτελέσματα της πρόβλεψης απομείωσης, η πρόβλεψη απομείωσης αντिलογίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τους τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις κατηγορίες διακρατούμενα ως τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις, τα οποία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού μέσου.

Τα **έσοδα από τόκους** που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους.

Τα **έσοδα από μερίσματα** αναγνωρίζονται όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων. Αυτή είναι η ημερομηνία κατοχύρωσης των μερισμάτων, τα οποία απεικονίζονται ξεχωριστά στον λογαριασμό «Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)».

2.9 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος μεταφέρει μη παράγωγα χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων, εφόσον σωρευτικά τα χρεόγραφα ικανοποιούν τον ορισμό της κατηγορίας αυτής κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει τα χρεόγραφα για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους.

Σε περίπτωση που σπανίζουσες περιστάσεις προκαλούν σημαντική επιδείνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας ή επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αγοραίες τιμές μη παραγώνων στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος μεταφέρει τα μέσα αυτά από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων ως τη λήξη ή διαθεσίμων προς πώληση, εφόσον τα στοιχεία ικανοποιούν τον ορισμό της αντίστοιχης κατηγορίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα πωλήσει σύντομα. Τέτοιες μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο μία φορά για κάθε μία σπανίζουσα περίπτωση.

Εάν υπάρχει μεταβολή στην πρόθεση ή την δυνατότητα διακράτησης ενός χρεογράφου μέχρι την λήξη, ο Όμιλος μεταφέρει τα χρεόγραφα αυτά από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία διακρατούμενα ως τη λήξη, εφόσον τα μέσα ικανοποιούν τον ορισμό της τελευταίας κατά την ημερομηνία μεταφοράς.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω, η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αναπόσβεστο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή.

Όταν μέσα που μεταφέρονται από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά την ημερομηνία μεταφοράς εάν τα ενσωματωμένα παράγωγα χρειάζεται να διαχωριστούν από το κύριο σύμβολο βάσει των συνθηκών που ίσχυαν όταν ο Όμιλος απέκτησε το στοιχείο.

Ο Όμιλος μεταφέρει χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων προς το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων, εάν τα χρεόγραφα μεταγενέστερα διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και ο Όμιλος δεν σκοπεύει να τα κρατήσει για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους. Η εύλογη αξία των χρεογράφων την ημέρα της μεταφοράς θεωρείται το νέο αναπόσβεστο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Η διαφορά μεταξύ του αναπόσβεστου κόστους αμέσως πριν την μεταφορά και της εύλογης αξίας την ημερομηνία της μεταφοράς αναγνωρίζεται στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων και αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος διαθέσει ένα σημαντικό ποσό χρεογράφων από το χαρτοφυλάκιο Διακρατούμενων ως τη λήξη, τότε σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 συμπαρασύρεται όλο το χαρτοφυλάκιο και μεταφέρονται όλα τα χρεόγραφα στο χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς πώληση Αξιογράφων, χωρίς τη δυνατότητα αναγνώρισης ενός χρεογράφου στο χαρτοφυλάκιο Διακρατούμενων ως τη λήξη για δύο έτη (“tainting rule”). Τα μεταφερόμενα χρεόγραφα αποτιμώνται στην εύλογη αξία και η διαφορά με το αναπόσβεστο κόστος αναγνωρίζεται στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου.

2.10 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας το οποίο κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Μη προσαρμοσμένες χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε η πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεωστικοί τίτλοι για τους οποίους υπάρχουν προσφερόμενες τιμές, όμως παρουσιάζουν μικρότερη συχνότητα αγοραπωλησιών σε σχέση με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές, χρεωστικοί τίτλοι χωρίς προσφερόμενες τιμές, καθώς και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί σημαντική κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία της εύλογης αξίας, εντός του οποίου ο υπολογισμός της εύλογης αξίας κατηγοριοποιείται στο σύνολό της, προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.11 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. 4: Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία υιοθέτησαν το Δ.Π.Χ.Α. 4 από την 1 Ιανουαρίου 2005, οπότε και έγινε ταξινόμηση του χαρτοφυλακίου σε ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια.

2.11.1 Κατηγοριοποίηση συμβολαίων

2.11.1.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες, ήτοι ασφαλίσεων Ζωής και ασφαλίσεων Ζημιών, ανάλογα με τη φύση του ασφαλισμένου κινδύνου. Σημειώνεται ότι στα ασφαλιστικά προϊόντα κατατάχθηκαν και τα συμβόλαια που φέρουν ταυτόχρονα ασφαλιστικό και χρηματοοικονομικό κίνδυνο, καθώς ο Όμιλος έκρινε ότι αυτά περιέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο.

2.11.1.1.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής ασφαλίζουν κατά μεγάλο ποσοστό γεγονότα κατά τη διάρκεια μιας μακράς περιόδου. Τα ασφάλιστρα (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων) αναγνωρίζονται αναλογικά της περιόδου ασφάλισης και εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμήθειας.

Στα υφιστάμενα συμβόλαια δεν υπάρχουν ενσωματωμένα παράγωγα.

2.11.1.1.1.1 Παραδοσιακά συμβόλαια

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος για την κάλυψη του κινδύνου θανάτου, ισόβιων παροχών, συντάξεων, ανικανότητας, ατυχημάτων, προγραμμάτων ασθενείας τόσο σε ατομική όσο και σε ομαδική βάση.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής με συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων (συμμετοχή στα κέρδη):

Ο κύριος όγκος των παραδοσιακών ασφαλιστηρίων συμβολαίων Ζωής φέρει το χαρακτηριστικό της συμμετοχής στα κέρδη οπότε και ο ασφαλισμένος δύναται να λάβει πρόσθετα οφέλη πέραν αυτών που εγγυώνται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής χωρίς συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων (συμμετοχή στα κέρδη):

Υφίστανται ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής χωρίς το χαρακτηριστικό της συμμετοχής στα κέρδη το ύψος των οποίων δεν κρίνεται σημαντικό στο χαρτοφυλάκιο.

2.11.1.1.1.2 Ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked)

Οι ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked) μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο του συμβολαίου στον ασφαλισμένο, ενώ ταυτόχρονα ο Όμιλος αναλαμβάνει την κάλυψη με την εγγύηση μέρους του χρηματοοικονομικού κινδύνου στη λήξη των συμβολαίων, τα οποία εμπεριέχουν ασφαλιστικούς κινδύνους (θνησιμότητα, ανικανότητα).

2.11.1.1.2 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών

Τα ασφάλιστρα των συμβολαίων ζημιών αναγνωρίζονται ως έσοδα (δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα) αναλογικά με την περίοδο διάρκειας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων το ποσό των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που αναλογεί στο επόμενο ή στα επόμενα έτη μεταφέρεται στο απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών. Τα ασφάλιστρα απεικονίζονται πριν την μείωση των αναλογουσών προμηθειών.

Στα υφιστάμενα συμβόλαια δεν υπάρχουν ενσωματωμένα παράγωγα.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Αστικής ευθύνης Αυτοκινήτου: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της αστικής ευθύνης αυτοκινήτων.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Πυρός: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, σεισμού και κλοπής.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Λοιπών κλάδων: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο χερσαίων οχημάτων, μεταφορών, γενικής αστικής ευθύνης, πιστώσεων, εγγυήσεων, βοήθειας, σκαφών, πληρωμάτων και λοιπά.

2.11.1.2 Επενδυτικά συμβόλαια

Ως επενδυτικά συμβόλαια ορίζονται εκείνα που δεν κατηγοριοποιούνται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Ομαδικά Επενδυτικά Συμβόλαια (Deposit Administration Funds): Είναι η ομαδική ασφάλιση με την οποία συμφωνείται επενδυτική διαχειριστική ασφάλιση (λογαριασμός διαχείρισης κεφαλαίου), όπου η παροχή του ασφαλιστή καταβάλλεται είτε με την, για οποιαδήποτε λόγο, αποχώρηση του ασφαλισμένου-μέλους της ομάδας από την εργασία του, είτε με τη συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας. Ο Όμιλος καταβάλλει την παροχή στο μέτρο της επάρκειας του λογαριασμού διαχείρισης κεφαλαίου. Σε περίπτωση μη επάρκειας του λογαριασμού, ο δικαιούχος δεν έχει αξίωση κατά του Ομίλου. Η διαχείριση του λογαριασμού γίνεται είτε από τον Όμιλο κατά την ελεύθερη βούλησή του ή με υπόδειξη του λήπτη της ασφάλισης, είτε από το λήπτη της ασφάλισης. Η ευθύνη του Ομίλου λήγει με την εξάντληση του λογαριασμού έστω και αν η σύμβαση με τη μορφή επενδυτικής διαχειριστικής ασφάλισης έχει λήξει νωρίτερα.

Συμβόλαια Επιβίωσης με επιστροφή ασφαλιστρού σε περίπτωση θανάτου: Είναι ατομικά συμβόλαια, οι ασφαλισμένοι των οποίων λαμβάνουν ένα εφάπαξ ποσό στη λήξη της ασφάλισης, το οποίο προκύπτει από τον ανατοκισμό των καταβληθέντων ασφαλιστρών με εγγυημένο επιτόκιο. Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου, η παροχή του συμβολαίου είναι ίση με τα καταβληθέντα ασφάλιστρα. Τα συμβόλαια επιβίωσης τα οποία κατηγοριοποιούνται ως επενδυτικά συμβόλαια είναι τα συμβόλαια εκείνα τα οποία δεν περιέχουν συμπληρωματικές καλύψεις.

Επενδυτικά Συμβόλαια Unit-Linked: Είναι συμβόλαια χωρίς εγγυημένη απόδοση και συμπληρωματικές καλύψεις, στα οποία ο ασφαλιζόμενος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο.

Οι υποχρεώσεις από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια και συμβόλαια επιβίωσης με επιστροφή ασφαλιστρού σε περίπτωση θανάτου αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, ενώ οι υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια Unit-Linked επιμετρώνται στην εύλογη αξία των συνδεδεμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και καταχωρούνται στις «Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια», ενώ οι εγγυημένες αποδόσεις στις «Αποδόσεις προς κατόχους

επενδυτικών συμβολαίων». Οι υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια εμφανίζονται καθαρές από έξοδα πρόσκτησης επομένων χρήσεων (ΜΕΠ).

2.11.1.3 Διαχωρισμός στοιχείων κατάθεσης

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία διαχωρίζουν το στοιχείο κατάθεσης από τα συμβόλαια Unit-Linked χωρίς εγγύηση τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια λόγω συμπληρωματικής κάλυψης που περιλαμβάνουν. Το στοιχείο κατάθεσης αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος και καταχωρείται στις «Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια» και οι εγγυημένες αποδόσεις στις «Αποδόσεις προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων».

2.11.2 Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης Συμβολαίων (ΜΕΠ)

Οι προμήθειες και τα άλλα έξοδα πρόσκτησης που αναλογούν στην επόμενη χρήση τόσο των νέων ασφαλιστικών συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων των υφιστάμενων ασφαλιστικών συμβολαίων απεικονίζονται στο λογαριασμό του Ενεργητικού «Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επομένων χρήσεων» και κατανέμονται στις χρήσεις ανάλογα με τη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης επομένων χρήσεων των επενδυτικών συμβολαίων καταχωρούνται αφαιρετικά στις υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια.

Ασφαλίσεις Ζωής:

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κεφαλαιοποιούνται ως στοιχείο του ενεργητικού. Όλα τα άλλα κόστη αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν προκύπτουν. Τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ως εξής:

- Για τις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας, τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται σύμφωνα με το έσοδο των ασφαλιστρών με τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης για μελλοντικές παροχές του συμβολαίου.
- Για τις ασφαλίσεις ζωής βραχείας διάρκειας τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

Γενικές Ασφαλίσεις:

Οι μεταφερόμενες προμήθειες και έξοδα πρόσκτησης που σχετίζονται με την εξασφάλιση νέων συμβολαίων και τις ανανεώσεις των υφιστάμενων συμβολαίων περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης». Όλα τα άλλα κόστη ως έξοδα όταν προκύπτουν. Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

2.11.3 Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν την εκτίμηση της Διοίκησης του Ομίλου για υποχρεώσεις που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Η εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων διενεργείται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αρχές και κανόνες αποτίμησης ανά κατηγορία ασφαλιστικής πρόβλεψης. Τα ασφαλιστικά αποθέματα υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια».

Η διαφορά των ασφαλιστικών προβλέψεων (αύξηση / μείωση) σε σχέση με προηγούμενη αποτίμησή τους, μεταφέρεται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσης όσον αφορά τις αναλογούσες προβλέψεις επί ιδίας κράτησης του Ομίλου, το δε υπόλοιπο ποσό μεταφέρεται σε χρέωση των αντασφαλιστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αναλύονται στις ακόλουθες κυριότερες κατηγορίες:

Μαθηματικά αποθέματα: Περιλαμβάνουν το μαθηματικό απόθεμα των καλύψεων ζωής και είναι η διαφορά που προκύπτει την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των χρηματικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική Εταιρία για κάθε συμβόλαιο ασφαλίσεως ζωής και της αναλογιστικής παρούσας αξίας των καθαρών ασφαλιστρών που οφείλονται από τον ασφαλισμένο και είναι καταβλητέα στην ασφαλιστική Εταιρία μέσα στα επόμενα έτη. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται με αναλογιστικές μεθόδους και σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία. Στα συμβόλαια μακροχρόνιας διάρκειας ενιαίου ασφαλιστρού σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη για τα μελλοντικά έξοδα διαχείρισης των συμβολαίων αυτών.

Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη : Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνει ποσά τα οποία προορίζονται για τους ασφαλισμένους ή τους αντισυμβαλλόμενους ή τους δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπό την μορφή συμμετοχής στα τεχνικά κέρδη, στις αποδόσεις καθώς και στις επιστροφές με βάση του όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφαλίστρα: Αντιπροσωπεύουν το μέρος των καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλίστρων που καλύπτει κατ' αναλογία την περίοδο από την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφαλίστρα στα μητρώα του Ομίλου.

Προβλέψεις για Κινδύνους σε Ισχύ: αφορά την πρόσθετη πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων όταν εκτιμάται ότι το απόθεμα των μη δεδουλευμένων ασφαλίστρων και δικαιωμάτων μετά την αφαίρεση των αναλογούντων εξόδων πρόσκτησης δεν επαρκεί για την κάλυψη των προβλεπόμενων ζημιών και εξόδων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ την ημερομηνία αυτή.

Απόθεμα Εκκρεμών Αποζημιώσεων: τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών περιλαμβάνουν τις κατά φάκελο προβλέψεις για το κόστος των ζημιών, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των ζημιών που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών ζημιών υπολογίζεται με τη χρήση ενός φάσματος τυποποιημένων αναλογιστικών τεχνικών, όπως η Chain Ladder και η Bornheutter-Ferguson μέθοδοι. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι τεχνικές είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει ο Όμιλος από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Ανακτήσιμες & Αναγωγικές Ζημιές: αφορά την πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων για το μέρος της ζημίας που θα ανακτηθεί. Ο υπολογισμός της πρόβλεψης ελέγχεται με τη χρήση αναλογιστικής μεθόδου, βάσει ιστορικών στοιχείων.

Πληρωτέες παροχές: είναι οι ασφαλιστικές παροχές που οφείλονται στους ασφαλισμένους και για διάφορους λόγους δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Προβλέψεις για ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις: είναι οι προβλέψεις που προορίζονται για να καλύψουν υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια που οι παροχές τους είναι συνδεδεμένες με την αξία μεριδίων χρηματοοικονομικών μέσων .

Έλεγχος επάρκειας ασφαλιστικών αποθεμάτων (Liability Adequacy Test – «LAT»): ο Όμιλος αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων εφαρμόζοντας τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις του Ομίλου υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια», η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθέματα των κλάδων τους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

2.11.4 Αντασφαλιστικές Συμβάσεις

Τα οφέλη που λαμβάνει ο Όμιλος από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις που έχει συνάψει αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από Αντασφαλιστές». Οι υποχρεώσεις προς τους αντασφαλιστές αφορούν κυρίως τα οφειλόμενα αντασφάλιστρα.

Ο Όμιλος εξετάζει αν οι απαιτήσεις από αντασφαλιστές έχουν υποστεί απομείωση κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μειώνει τη λογιστική αξία τους αναλόγως και αναγνωρίζει τη ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα. Μία απαίτηση από αντασφαλιστή είναι απομειωμένη όταν και μόνον όταν:

- (i) υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις, ως αποτέλεσμα γεγονότος που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση της απαίτησης, ότι ο Όμιλος ενδέχεται να μην εισπράξει ολόκληρο το ποσό που του αναλογεί σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου και
- (ii) το γεγονός αυτό έχει αξιόπιστα μετρήσιμη επίδραση στα ποσά τα οποία ο Όμιλος θα εισπράξει από τον αντασφαλιστή.

Τα ποσά που καταβάλλονται για αναδρομική αντασφάλιση αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις από αντασφαλιστές, αυξανόμενα κατά το ποσό των αποθεμάτων που σχετίζονται με τα αντασφαλιζόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τυχόν κέρδος μεταφέρεται σε επόμενες χρήσεις και αποσβένεται μέχρι την εκκαθάριση των εκκρεμών ζημιών. Σε περίπτωση που τα καταβαλλόμενα ή προς καταβολή ποσά υπερβαίνουν τα αποθέματα που έχουν αναγνωρισθεί, το επιπλέον ποσό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.12 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλίστρων

Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλίστρων περιλαμβάνουν ασφαλίστρα από ασφαλισμένους, συνεργάτες με δικαίωμα είσπραξης και επίδικες υποθέσεις. Ο Όμιλος έχει καταρτίσει συμβάσεις για την παροχή πίστωσης χρόνου στους συνεργάτες για την είσπραξη των ασφαλίστρων. Οι εισπράξεις των ασφαλίστρων γενικά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πολιτική Διαχείρισης Παραγωγής και Είσπραξης Ασφαλίστρων (ΠΟΔΙΠΕΑ). Οι απαιτήσεις κατά

χρεωστών ασφαλιστρών καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία έκδοσης των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων.

2.12.1 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χρεωστών ασφαλιστρών

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των απαιτήσεων που είναι απαιτητά στα πλαίσια της σύμβασης και σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της.

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πιθανές ζημιές στο χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων κατά ασφαλισμένων. Μία απαίτηση υπόκειται σε απομείωση της αξίας της όταν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, παρουσιάζει καθυστέρηση και / ή όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις, κατά την ημερομηνία εκτίμησης, οι οποίες καταδεικνύουν ότι οι χρεώστες ασφαλιστρών δεν θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές πρακτικές και νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

2.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων

Χρεόγραφα τα οποία πωλούνται στα πλαίσια μιας σύμβασης πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων σε μια προσυμφωνημένη τιμή («Repos») εξακολουθούν να καταχωρούνται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, ενώ η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται κατά περίπτωση ως υποχρέωση προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρέωση προς πελάτες ή λοιπές καταθέσεις.

2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται μαζί με τα Ενσώματα πάγια στοιχεία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια (Ίδιο-χρησιμοποιούμενα)	έως 50 έτη
Κτήρια (Μη ίδιο-χρησιμοποιούμενα)	έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	έως 5 έτη
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	Σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο ή περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματου παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματου παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια που είναι ιδιόκτητα, τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχει ένδειξη απομείωσης ή τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

2.16 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.16.1 Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλέπε Σημείωση 2.5.2) μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες τις ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον των εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.16.2 Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 5 έτη.

Ειδικότερα, τα **εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού** αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωρισθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,

- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.16.3 Απομείωση Άυλων περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.17 Μισθώσεις

Ο Όμιλος εξετάζει κατά την έναρξη της σύμβασης εάν μια σύμβαση αποτελεί ή περιλαμβάνει μίσθωση εξετάζοντας εάν έχει το δικαίωμα να ελέγχει τη χρήση ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου για μία χρονική περίοδο λαμβάνοντας όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, με αντάλλαγμα μία αμοιβή.

2.17.1 Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος εφαρμόζει ενιαίο λογιστικό χειρισμό για την αναγνώριση και επιμέτρηση όλων των συμβάσεων μίσθωσης, με εξαίρεση τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις χαμηλής αξίας, των οποίων οι πληρωμές μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως λειτουργικά έξοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης ο Όμιλος:

1. Αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύει το δικαίωμα του Ομίλου να χρησιμοποιήσει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.
2. Αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση που αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία των μισθωμάτων που θα καταβληθούν κατά τη χρονική διάρκεια της μισθωτικής περιόδου στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.
3. Αναγνωρίζει αποσβέσεις του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης.
4. Εξετάζει εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
5. Αναγνωρίζει έξοδα τόκων στις υποχρεώσεις από μίσθωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
6. Παρουσιάζει τις ταμειακές εκροές που αφορούν αποπληρωμή κεφαλαίου στις ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και τις ταμειακές εκροές που αφορούν πληρωμή τόκων στις ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων.

2.17.2 Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο Όμιλος αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου (δηλ. την ημέρα που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο καθίσταται διαθέσιμο προς χρήση). Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποτιμάται στο κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης, προσαρμοσμένο κατά τον τυχόν επανυπολογισμό της υποχρέωσης από τη μίσθωση. Το κόστος του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης αποτελείται από το ποσό της αρχικής αποτίμησης της υποχρέωσης από τη μίσθωση, τις αρχικές άμεσες δαπάνες, το κόστος αποκατάστασης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου σε συγκεκριμένη κατάσταση και από τα μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης ή προγενέστερα, μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης. Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με

τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται στα «Ενσώματα πάγια στοιχεία».

2.17.3 Υποχρεώσεις μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση οι οποίες αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων που θα καταβληθούν κατά τη χρονική διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, χρησιμοποιώντας το τεκμαρτό προεξοφλητικό επιτόκιο της σύμβασης ή στην περίπτωση που το επιτόκιο αυτό δεν μπορεί να προσδιοριστεί, χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (Incremental Borrowing Rate - IBR) του μισθωτή. Το IBR είναι το επιτόκιο που θα κατέβαλλε ο Όμιλος προκειμένου να δανειστεί το ποσό που θα χρειαζόταν να καταβάλει ώστε να αποκτήσει περιουσιακό στοιχείο αντίστοιχο με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, με αντίστοιχες εξασφαλίσεις, σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον.

Τα μισθώματα αποτελούνται από τα σταθερά μισθώματα (μειωμένα κατά τα τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης), τα κυμαινόμενα μισθώματα που εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο και από τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας. Τα μισθώματα επίσης περιλαμβάνουν την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι θα ασκηθεί από τον Όμιλο, καθώς και τις τυχόν καταβολές ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος καταγγελίας από τον Όμιλο. Τα κυμαινόμενα μισθώματα που δεν εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο αναγνωρίζονται ως έξοδα στη χρονική περίοδο κατά την οποία προέκυψε το γεγονός ή η κατάσταση που οδήγησε στην πληρωμή. Η υποχρέωση μίσθωσης επανυπολογίζεται όταν υπάρχει μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτει από μεταβολή σε δείκτη ή επιτόκιο, εάν υπάρχει μεταβολή στην εκτίμηση του Ομίλου για τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν ως εγγύηση υπολειμματικής αξίας ή εάν υπάρξει αλλαγή στην εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με το αν θα ασκήσει ένα δικαίωμα αγοράς, παράτασης ή τερματισμού της μίσθωσης. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης επανυπολογίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης ή καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων εάν η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης έχει μειωθεί στο μηδέν.

2.17.4 Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ή μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις μίσθωσης για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις με διάρκεια ίση ή μικρότερη των 12 μηνών καθώς και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας (μικρότερης των 5.000 Ευρώ). Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις πληρωμές μισθωμάτων που σχετίζονται με τις εν λόγω μισθώσεις ως έξοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο.

2.17.5 Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν εκμισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων καταβαλλόμενων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται τον μισθωτή) αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο», «μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες», «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» και τα υψηλής ρευστότητας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους όπως, έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα, αξιόγραφα του επενδυτικού και του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του.

2.19 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της δέσμευσης.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη θα είναι η βέλτιστη εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς. Η δε βέλτιστη εκτίμηση της δαπάνης είναι το ποσό που ο Όμιλος λογικά θα πλήρωνε για να διακανονίσει την απαίτηση κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς ή να μεταβιβάσει αυτή σε ένα τρίτο μέρος κατά τον χρόνο αυτό.

2.20 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου ο εκδότης δεσμεύεται να πραγματοποιήσει καθορισμένες πληρωμές προκειμένου να αποζημιώσει τον κάτοχο, για ζημιές λόγω εκπροθέσμων πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει των αρχικών ή των τροποποιημένων όρων ενός χρεωστικού μέσου.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, εκτός αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην υψηλότερη από (α) την αξία του αναπόσβεστου υπολοίπου των εισπραχθέντων αμοιβών και των αμοιβών επομένων περιόδων και (β) την καλύτερη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της αναληφθείσας δέσμευσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.21 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρίες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.21.1 Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, είναι το επιτόκιο προεξόφλησης, ο πληθωρισμός, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και η αναμενόμενη διάρκεια ζωής. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως κατά την ημερομηνία σύνταξης των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το καθαρό επιτόκιο υπολογίζεται εφαρμόζοντας το επιτόκιο προεξόφλησης στην αρχή της περιόδου στην καθαρή υποχρέωση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Η κατανομή των παροχών εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία πραγματοποιείται κατ' έτος παροχής υπηρεσιών των εργαζομένων κατά την περίοδο των 16 τελευταίων ετών προ της εξόδου αυτών από την υπηρεσία, περιορίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αναγνώριση του σχετικού εξόδου στα αποτελέσματα μόνο για τα τελευταία 16 έτη απασχόλησης. Ομοίως, ο σχηματισμός της σχετικής πρόβλεψής για αποζημίωση προσωπικού πραγματοποιείται κατά την περίοδο των τελευταίων 16 ετών, αρχής γενομένης από την περίοδο κατά την οποία προκύπτει η εν λόγω υποχρέωση, και όχι σταδιακά καθ' όλη τη διάρκεια της απασχόλησης των εργαζομένων.

Το κόστος υπηρεσίας (τρέχον κόστος υπηρεσίας, κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, συμπεριλαμβανομένων των περικοπών), τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από τον επανυπολογισμό (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών εξαιρουμένου του επιτοκίου), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά εισοδήματα μετά φόρων, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η «ανακύκλωση» (μεταφορά) τους στα αποτελέσματα, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείμματος ή πλεονάσματος του προγράμματος.

2.21.2 Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν την τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού.

2.21.3 Παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Ως παροχές εξόδου από την υπηρεσία θεωρούνται τα γεγονότα που αφορούν τον τερματισμό της απασχόλησης ενός εργαζομένου πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης καθώς και όταν ένας εργαζόμενος δέχεται προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησής του (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δίνονται στα πλαίσια του προγραμμάτων οικειοθελούς αποχώρησης του προσωπικού από τον Όμιλο).

Ο Όμιλος σε ό,τι αφορά τις παροχές εξόδου από την υπηρεσία δημιουργεί μία υποχρέωση και αναγνωρίζει αντίστοιχο έξοδο το συντομότερο μεταξύ των παρακάτω ημερομηνιών:

- (α) όταν δεν έχει πλέον τη δυνατότητα να αποσύρει την προσφορά αυτών των παροχών, και
- (β) όταν αναγνωρίζει το κόστος μίας αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει την πληρωμή των παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

Σε περίπτωση που μία προσφορά γίνεται για να ενθαρρύνει την οικειοθελή αποχώρηση, οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία αποτιμώνται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές εξόδου από την υπηρεσία που καθίστανται καταβλητέες σε περισσότερο από 12 μήνες από το τέλος της περιόδου αναφοράς προεξοφλούνται στην παρούσα αξία.

2.22 Φόροι

Η υποχρέωση της καταβολής φόρου εισοδήματος επί των κερδών προσδιορίζεται με βάση την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται τα κέρδη.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου γίνεται με τη μέθοδο του ισολογισμού και προσδιορίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων χρεογράφων και παραγώγων, από τα ασφαλιστικά αποθέματα και τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία και πάγια περιουσιακά στοιχεία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύναται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης: των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες.

2.23 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται, μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρισης, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος (εκτός εάν έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την έκδοση των πιστωτικών τίτλων και τις λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.24 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρητικά των ιδίων κεφαλαίων μετά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Μητρικής Εταιρίας.

2.25 Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος παρουσιάζει πληροφορίες κατά κλάδο δραστηριότητας με βάση τις σημαντικότερες ασφαλιστικές δραστηριότητες.

Οι τομείς ασφαλιστικής δραστηριότητας στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται με τρόπο αντίστοιχο με τους τομείς ασφαλιστικής δραστηριότητας στις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τη Διοίκηση της Μητρικής και του Ομίλου, για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων σχετικά με τη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής, τον καταμερισμό των πόρων ανά τομέα δραστηριότητας και την αξιολόγηση της απόδοσής του.

2.26 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ή ομάδες στοιχείων) των οποίων η λογιστική αξία πρόκειται να ανακτηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσω πώλησης παρά μέσω συνεχόμενης χρήσης τους, καταχωρούνται ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Για να ταξινομηθούν ως τέτοια, τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες στοιχείων) πρέπει να είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή τους και η πώλησή τους πρέπει να είναι πολύ πιθανή.

Η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων (ή ομάδων στοιχείων) ως στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση, υπό τις εξαιρέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5 και οι ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της πώλησης θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανό να γίνουν σημαντικές μεταβολές στο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να ανακληθεί.

Η αξία των μη κυκλοφορούντων στοιχείων που ταξινομούνται ως προοριζόμενα προς πώληση, προσδιορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ξεχωριστά από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την αρχική καταχώριση των προοριζόμενων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ακόμα και στην περίπτωση της αναπροσαρμογής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από μεταγενέστερους επανυπολογισμούς.

Αν ο Όμιλος έχει κατατάξει περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση, αλλά δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια για την ταξινόμηση ως τέτοιο, ο Όμιλος παύει να ταξινομεί το περιουσιακό στοιχείο (ή την ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση.

Ο Όμιλος αποτιμά το μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που παύει να ταξινομείται ως προοριζόμενο προς πώληση (ή που παύει να συμπεριλαμβάνεται σε ομάδα στοιχείων που προορίζεται προς πώληση) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ:

α) της λογιστικής αξίας πριν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση, προσαρμοσμένη με τυχόν αποσβέσεις ή αναπροσαρμογές που θα είχαν αναγνωρισθεί αν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) δεν είχε ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση και

β) του ανακτήσιμου ποσού του κατά την ημερομηνία της μεταγενέστερης απόφασης να μην πωληθεί.

2.27 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο, έχει από κοινού έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της Διοίκησης καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου της Μητρικής Εταιρίας, τα στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρίες που ελέγχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται και οι συναλλαγές της Μητρικής με τη Ανώτερη Μητρική εταιρία καθώς και με τις θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες αυτής.

2.28 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και ανάλογα με τη φύση τους αναγνωρίζονται ως ακολούθως.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια - Η αναγνώριση των εσόδων από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιγράφεται στη σημείωση 2.11.

Τόκοι - Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου.

Μερίσματα - Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

Έσοδα από ενοίκια - Τα έσοδα ενοικίων από επενδύσεις σε ακίνητα λογίζονται σε συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.29 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού όσο και της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.30 Παύση αναγνώρισης

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να αναγνωρίζεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον. Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υποχρέωσης που παύει να υφίσταται ή μεταφέρεται και του ποσού που έχει καταβληθεί, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταφερθεί ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: α) αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά χρεογράφων, β) υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, γ) ασφαλιστικά αποθέματα, δ) απομείωση αξίας απαιτήσεων, ε) ανοιχτές φορολογικές χρήσεις και στ) εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις, ενώ οι αποκλίσεις ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων και ατομικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και σχετική αβεβαιότητα: Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

3.1 Αποτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων

Ασφαλίσεις Ζωής

Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζωής (μακροπρόθεσμα συμβόλαια) γίνεται με τη χρήση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων που βασίζονται μεταξύ άλλων σε παραδοχές για τη μελλοντική απόδοση επενδύσεων, θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, διαχειριστικά έξοδα, επιλογές και εγγυήσεις, ατυχήματα και εξαγορές. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια αποτιμούνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους. Τυχόν αποκλίσεις των εκτιμήσεων προβλέπονται με ένα περιθώριο ασφαλείας. Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων για να αποφασιστεί αν η επάρκεια είναι εξασφαλισμένη κάτω από το πρίσμα των τρεχουσών εκτιμήσεων. Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις εκτιμήσεις των εκκρεμών ζημιών, ώστε τα αποθέματα σε κάθε περίοδο να βρίσκονται στο επιθυμητό επίπεδο, βάσει των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών.

Γενικές Ασφαλίσεις

Πέραν από την κατά περίπτωση εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Οι τεχνικές αυτές βασίζονται στη μελέτη των ιστορικών δεδομένων για τον προσδιορισμό του τελικού κόστους και σε υποθέσεις σχετικά με το μέσο κόστος αποζημίωσης, τον μελλοντικό πληθωρισμό και τις μεταβολές των κανόνων του νομικού πλαισίου που εφαρμόζονται. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις εταιρίες του Ομίλου μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

3.2 Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το Δ.Λ.Π. 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

3.3 Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν σε αποτιμητικές ζημιές ομολόγων, μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων, μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό.

Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας θεωρεί ότι η ανάκτηση του υπολοίπου των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2022 είναι περισσότερο πιθανή από τη μη ανάκτηση του, βασιζόμενη σε

εκτιμήσεις ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη που είναι δυνατόν να συμψηφισθούν με κάθε κατηγορία ζημιών επί των οποίων σχηματίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, όπως προκύπτει, από το εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, επιχειρηματικό σχέδιο. Η αξιολόγηση έγινε σύμφωνα με την υφιστάμενη φορολογική νομοθεσία κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

3.4 Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό ώστε να προσδιορισθεί αν έχει λάβει χώρα σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης και υπολείπεται της λογιστικής της αξίας. Κατά την εν λόγω άσκηση, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, τη φυσιολογική διακύμανση της τιμής του χρεογράφου στην αγορά, την οικονομική κατάσταση και βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη παράγοντες όπως η απόδοση του κλάδου στον οποίο ανήκει, τυχόν αλλαγές στη τεχνολογία, καθώς και λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

3.5 Απομείωση αξίας χρεωστών ασφαλιστρών

Η πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ασφαλιστρών υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών εισπράξεων ως αποτέλεσμα αξιολόγησης των ανεισπρακτων ασφαλιστρών και των πιθανών ζημιών που δύνανται να προκύψουν. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: την ατομική αξιολόγηση και την αξιολόγηση σε συλλογικό επίπεδο.

Σε ατομικό επίπεδο, το ποσό της απαίτησης που η Διοίκηση εκτιμά ότι θα ανακτήσει από τον υπόχρεο προσδιορίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι οικονομικές δυνατότητες του αντισυμβαλλομένου, τυχόν εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, η δυνατότητα συμψηφισμού με υποχρεώσεις της Μητρικής Εταιρίας, τρέχουσες ή μελλοντικές, το εύρος της συνεργασίας καθώς και το ιστορικό συμπεριφοράς στις συναλλαγές με την Μητρική Εταιρία και τον Όμιλο.

Για την εκτίμηση του ποσού που θα ανακτηθεί σε συλλογικό επίπεδο, η Διοίκηση βασίζεται στην εμπειρία των τελευταίων ετών την οποία και προεκτείνει στο μέλλον λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή της ποιότητας και του μεγέθους του χαρτοφυλακίου.

3.6 Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία, εξετάζουν στη λήξη κάθε περιόδου αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ακινήτων τους, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία τους με την εύλογη αξία τους, όπως αυτή εκτιμάται από πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές. Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία παρόμοιων ακινήτων στην ίδια περιοχή, καθώς και τα μελλοντικά έσοδα από μισθωτικές συμβάσεις εν ισχύ για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Εφόσον η εύλογη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας, αυτό θεωρείται ένδειξη απομείωσης, και εφόσον πρόκειται για επενδυτικό ή κενό ακίνητο, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην εύλογη αξία, η οποία θεωρείται και ως ανακτήσιμη αξία για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Σε ότι αφορά τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τον Όμιλο, για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, λαμβάνεται υπόψη η αξία χρήσης για την Μητρική Εταιρία και διενεργείται απομείωση μόνο αν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας.

3.7 Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά μέσα δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης χρηματοροών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (observable parameters) και σε μικρό βαθμό σε μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (non-observable parameters).

Τα μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC). Όλα τα μοντέλα αποτίμησης πριν χρησιμοποιηθούν, ελέγχονται ως προς την εγκυρότητά τους ενώ μεταγενέστερα υπόκεινται σε περιοδική αξιολόγηση από εξειδικευμένο προσωπικό, που είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που δημιούργησε το μοντέλο. Όπου είναι εφικτό, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα μοντέλα αποτίμησης τόσο με τις τιμές χρηματιστηριακών αγορών για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα, όσο και με πραγματικές τιμές, με σκοπό τον περαιτέρω έλεγχο για την εγκυρότητα και αξιοπιστία των μοντέλων. Μεταξύ των μεταβλητών που ενσωματώνονται στα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον Όμιλο,

περιλαμβάνονται πραγματικές και προβλεπόμενες τιμές και δείκτες αγοράς, όπως δείκτες διακύμανσης και χρονικές αξίες, δείκτες βάθους αγοράς και ρευστότητας και ο ίδιος πιστωτικός κίνδυνος.

Τα μοντέλα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι τη συγκρισιμότητα και τη συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης. Για το λόγο αυτό, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω μοντέλα, προκειμένου να καλύψει τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με τα μοντέλα αποτίμησης (π.χ. παράμετροι, παραδοχές).

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών προϋποθέτει σε αρκετά σημαντικό βαθμό τη διενέργεια κρίσης, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης καθώς και οι αλλαγές στις εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, έγιναν σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας και αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, βάσει των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών διασφάλισης που εφαρμόζονται.

3.8 Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Το καθαρό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης, την αύξηση αποδοχών, την κινητικότητα του προσωπικού και την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Η αύξηση των αποδοχών διαμορφώνεται ουσιαστικά βάσει της ετήσιας μισθολογικής πολιτικής του Ομίλου. Η αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων αντιπροσωπεύει τις εκτιμήσεις της Διοίκησης ως προς τη μέση απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων των προγραμμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος της Εθνικής Ασφαλιστικής θεωρεί την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων βασικό παράγοντα περιορισμού της έκθεσης του σε κινδύνους και προστασίας τόσο των μετόχων όσο και των ασφαλισμένων.

Ο Όμιλος για τον σκοπό αυτό, υιοθετεί πρακτικές και μεθοδολογίες διαχείρισης κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και απαιτήσεις της Εποπτικής Αρχής - Τράπεζα της Ελλάδος - και των Εποπτικών Αρχών που εποπτεύουν τις εταιρίες του Ομίλου.

Για τον σκοπό αυτό έχουν συσταθεί: Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού («ALCO») και Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, σε επίπεδο Μητρικής και αντίστοιχο πλαίσιο στις θυγατρικές της Κύπρου και Ρουμανίας.

Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων κατ' ελάχιστον είναι:

- Κίνδυνος Αναντιστοιχίας Ενεργητικού - Παθητικού
- Ασφαλιστικός κίνδυνος
- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Ρευστότητας
- Κίνδυνος Αγοράς
- Κίνδυνος Συγκέντρωσης
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Χώρας
- Κίνδυνος Φήμης
- Κίνδυνος Βιωσιμότητας - ESG

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει διαδικασίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης, ελέγχου και αναφοράς των κινδύνων.

Με τη μετάβαση στο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, ο Όμιλος επιμετρά τους κινδύνους στους οποίους υπόκειται λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του εν λόγω πλαισίου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων συμπληρώνουν η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία έχει την ευθύνη για τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και εποπτικούς κανόνες και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και ελέγχει την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

4.1.1 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων καθώς και τις πολιτικές που διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και παρακολουθεί την εφαρμογή και τα αποτελέσματα τους.

Η Επιτροπή, αποτελείται από τρία μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων δύο είναι ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Εταιρίας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων.

Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την αποτελεσματική εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και για την αξιολόγηση της συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο της Εταιρίας και του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίου και το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Εταιρίας και του Ομίλου. Στην Επιτροπή εισηγείται ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων (Chief Risk Officer – CRO).

4.1.2 Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζει τη Διοίκηση, την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και μέσω αυτής το Διοικητικό Συμβούλιο, στη διαμόρφωση και αποτελεσματική λειτουργία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Συγκεκριμένα αποσκοπεί:

- Στην παρακολούθηση, στον έλεγχο, στην αξιολόγηση και αναφορά όλων των σημαντικών κινδύνων.
- Στην υποστήριξη των μονάδων ανάληψης κινδύνων παρέχοντάς τους κατάλληλες μεθοδολογίες και εργαλεία διαχείρισης κινδύνων.
- Στην εισήγηση πολιτικών διαχείρισης κινδύνου σχετικά με σημαντικούς κινδύνους που αναλαμβάνει η Εταιρία και ο Όμιλος.
- Στην υποβολή, σε συνεργασία με άλλες Μονάδες, σχεδίων δράσης για την προσαρμογή των αναλαμβανόμενων κινδύνων σε αποδεκτά επίπεδα.

4.1.3 Διαχείριση Ενεργητικού – Παθητικού

Η Διαχείριση Ενεργητικού - Παθητικού αποσκοπεί στη σύνθεση του ισολογισμού με τρόπο που να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση στον επιτοκιακό και τους λοιπούς κινδύνους της αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού («ALCO»), εξουσιοδοτούμενη από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής και της πολιτικής του Ομίλου σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες εκάστοτε χρηματοοικονομικές συνθήκες στις αγορές, τα όρια κινδύνου που έχουν οριστεί καθώς και το κανονιστικό πλαίσιο.

Η Επιτροπή αποτελείται από τουλάχιστον 6 μέλη και συνεδριάζει μία φορά το δίμηνο ή εκτάκτως οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο από τον Πρόεδρό της.

Η παρακολούθηση της Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Επενδύσεων.

4.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά την πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε τυχαία γεγονότα και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα και/ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι ανασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

4.2.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά προϊόντα, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit-Linked) και συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

4.2.1.1 Παραδοσιακά προϊόντα ασφάλισης ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής ασφαλίζουν γεγονότα τα οποία σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή (π.χ. θάνατο ή επιβίωση).

Οι παροχές συνίστανται είτε στην καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού εφάπαξ ή σε περιοδικές προσόδους είτε στην αποκατάσταση της συγκεκριμένης οικονομικής ζημιάς που προήλθε από την επέλευση του γεγονότος.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- *Κίνδυνος θνησιμότητας:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης μεταξύ του πραγματικού αριθμού των θανάτων και του αναμενόμενου αριθμού τους.
- *Κίνδυνος επιβίωσης:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω μεγαλύτερης της εκτιμηθείσας, διάρκειας ζωής των ασφαλισμένων.
- *Κίνδυνος εξόδων:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.
- *Κίνδυνος ακυρωσιμότητας:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Ο Όμιλος έχει επίσης σημαντική έκθεση σε συμβόλαια με εγγυημένες αποδόσεις.

Βασικές παραδοχές

Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται βασίζονται στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου και στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Οι ασφαλιστικές προβλέψεις κατά την ανάληψη των κινδύνων εκτιμώνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους (επικείμενοι θάνατοι, ακυρώσεις συμβολαίων, αποδόσεις επενδύσεων, διαχειριστικά έξοδα κ.α.). Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για την επάρκεια των ασφαλιστικών αποθεμάτων κάτω από το πρίσμα της τρέχουσας εμπειρίας.

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- *Θνησιμότητα:* Για τη θνησιμότητα η ανάλυση βασίστηκε σε εμπειρικά δεδομένα δέκα ετών βάσει των οποίων αναπροσαρμόζονται οι πιο αναθεωρημένοι πίνακες θνησιμότητας της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος (διαφορετικοί πίνακες ανά φύλο και τύπο ασφαλιστικού προγράμματος).
- *Έξοδα:* Οι παραδοχές σχετικά με τα λειτουργικά έξοδα της Εταιρίας αντανakλούν τις εκτιμώμενες δαπάνες για τη διατήρηση/ανανέωση και εξυπηρέτηση του εν ισχύ χαρτοφυλακίου. Το επίπεδο των εξόδων όπως έχει διαμορφωθεί την 31 Δεκεμβρίου 2022 έχει θεωρηθεί αποδεκτό, προσαρμοσμένο με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό όπου χρειάζεται.
- *Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών:* Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλιστρών. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Για τη μελέτη της ακυρωσιμότητας η ανάλυση βασίστηκε στα ιστορικά δεδομένα με κατάλληλη κατηγοριοποίηση των προϊόντων, ούτως ώστε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων να αντικατοπτρίζονται στις μελλοντικές εκτιμήσεις.
- *Συντελεστής προεξόφλησης:* Η εκτίμηση της επάρκειας των υποχρεώσεων στηρίζεται στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας την καμπύλη επιτοκίων άνευ κινδύνου, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων ("ΕΙΟΡΑ") προσαυξημένη κατά το περιθώριο ρευστότητας ("illiquidity premium"). Το περιθώριο ρευστότητας προσδιορίζεται ως η παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης άνευ κινδύνου που επιτυγχάνει την αντιστοίχιση του παθητικού και του ενεργητικού, μειωμένη κατά το βασικό πιστωτικό περιθώριο ("fundamental spread") όπως δημοσιεύεται από την ΕΙΟΡΑ.
- *Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης:* Το ποσοστό των ασφαλισμένων ατομικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων που επιλέγουν την καταβολή εφάπαξ ποσού (αξία εξαγοράς) αντί της καταβολής μηνιαίας σύνταξης, το οποίο εκτιμάται με βάση την εμπειρία της Εταιρίας.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε τέσσερις κύριες κατηγορίες:

- Ατομικά παραδοσιακά προγράμματα (απλή ασφάλεια θανάτου, μικτή, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα κ.α.):

Ο έλεγχος βασίσθηκε στην προβολή των μελλοντικών ταμειακών ρών χρησιμοποιώντας τρέχουσες υποθέσεις θνησιμότητας, ακυρωσιμότητας, αναλογίας ασφαλισμένων που λαμβάνουν εφάπαξ παροχή έναντι μηνιαίας κατά τη έναρξη της συνταξιοδότησης, επιτοκίου και εξόδων, για την προσδοκώμενη υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προκύπτει η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked) με εγγυημένες παροχές λήξης:

Αναλύθηκαν τόσο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις παραμέτρους (θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, έξοδα, επιτόκιο) όσο και αυτοί που σχετίζονται με την εγγυημένη παροχή στη λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Παρά την αύξηση που σημείωσαν οι τιμές των μεριδίων των συνδεδεμένων κεφαλαίων το τελευταίο έτος, εξακολουθεί να είναι αναγκαίος ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη των εγγυήσεων προς τους ασφαλισμένους.

iii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked) με εγγυημένη παροχή θανάτου:

Η εταιρία μετά την παύση διάθεσης προγραμμάτων αποταμειωτικού χαρακτήρα με εγγυημένες παροχές, έχει προβεί στην ανάπτυξη προγραμμάτων χωρίς επενδυτικές εγγυήσεις. Για τα συγκεκριμένα προγράμματα αναλύθηκαν οι υποκείμενοι κίνδυνοι (θνησιμότητα, έξοδα) και δεν προκύπτει ανάγκη σχηματισμού αποθέματος πέραν της αξίας των υποκείμενων κεφαλαίων.

iv. Συνταξιούχοι που προέρχονται από ομαδικά συμβόλαια της μορφής DAF:

Από την εφαρμογή ανάλογης μεθοδολογίας με τα ατομικά ασφαλιστήρια προέκυψε η ανάγκη επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη του κινδύνου μακροβιότητας.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας που απεικονίζεται παρακάτω πραγματοποιείται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί (επιτόκιο προεξόφλησης και ποσοστά ακυρώσεων) αναφορικά με την επίπτωση που επιφέρει η μεταβολή τους στο σύνολο των προβλέψεων που έχουν καταχωρηθεί.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο των παραδοσιακών ασφαλίσεων ζωής, τις παροχές προς τους συνταξιούχους που προέρχονται από ομαδικά προγράμματα DAF, καθώς και το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Unit Linked με εγγυημένες παροχές της Μητρικής.

2022	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,50%	(9.430)
	-0,50%	10.091
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	(553)
	Μείωση κατά -10%	560
Ρυθμός Θνησιμότητας	Αύξηση κατά +10%	(1.521)
	Μείωση κατά -10%	1.666
Έξοδα Διαχείρισης	Αύξηση κατά +10%	111

2021	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,50%	(10.538)
	-0,50%	45.964
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	(888)
	Μείωση κατά -10%	1.676
Ρυθμός Θνησιμότητας	Αύξηση κατά +10%	(1.456)
	Μείωση κατά -10%	1.585
Έξοδα Διαχείρισης	Αύξηση κατά +10%	281

4.2.1.2 Συμπληρωματικές καλύψεις σε συμβόλαια ασφάλισης ζωής

Τα συμβόλαια Ζωής μπορεί να περιλαμβάνουν και συμπληρωματικές καλύψεις ασφάλισης ατυχημάτων και ασθενειών, καλύπτοντας τις συνέπειες της ανικανότητας ή την ανάγκη νοσηλείας εξαιτίας ατυχήματος ή και ασθένειας του ασφαλισμένου ή των εξαρτημένων μελών του.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τις συμπληρωματικές καλύψεις των συμβολαίων Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- *Κίνδυνος νοσηρότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης του κόστους αποζημιώσεων που σχετίζονται με νοσοκομειακές καλύψεις έναντι του εκτιμηθέντος κόστους.*
- *Κίνδυνος εξόδων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.*
- *Κίνδυνος ακυρωσιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.*

Βασικές παραδοχές

Οι θεμελιώδεις παραδοχές (πέραν αυτών που αφορούν την ακυρωσιμότητα, τα έξοδα και τα επιτόκια προεξόφλησης), στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- *Νοσηρότητα:* Η συχνότητα και σφοδρότητα νοσηλείας καθώς και η εξέλιξή τους ανά ηλικία, φύλο και τύπο κάλυψης που προέρχονται από την ιστορική εμπειρία.
- *Ανικανότητα:* Τα ποσοστά ανικανότητας για τις συμπληρωματικές καλύψεις ζωής με παροχές σε περίπτωση ανικανότητας του ασφαλισμένου, βασίζονται κυρίως στα αντίστοιχα ποσοστά των εν ενεργεία αντασφαλιστικών συμβάσεων.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε δύο κύριες κατηγορίες:

i. Συμπληρωματικές καλύψεις εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης:

Για τη διενέργεια του ελέγχου λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες νοσηρότητας, τον ιατρικό πληθωρισμό των αποζημιώσεων, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων, τα έξοδα και την ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Λοιπές συμπληρωματικές καλύψεις:

Για τον έλεγχο επάρκειας λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες ανικανότητας, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων και τα έξοδα. Από τον έλεγχο προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

Για τα ατομικά προγράμματα νοσοκομειακής περίθαλψης ο έλεγχος επάρκειας βασίζεται στην εκτίμηση της παρούσας αξίας των χρηματορρών του χαρτοφυλακίου. Για την ημερομηνία αναφοράς η εκτίμηση αυτή δεν υπερβαίνει το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών που έχει καταχωρηθεί και δεν σχηματίζεται επιπλέον τεχνική πρόβλεψη.

Ανάλυση ευαισθησίας

Στον επόμενο πίνακα απεικονίζεται η επίπτωση που θα είχε στο τελικό αποτέλεσμα η μεταβολή των κύριων παραμέτρων που επηρεάζουν το ύψος των τεχνικών αποθεμάτων, του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας.

Ανάλυση ευαισθησίας		
2022	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Ποσοστά Ανικανότητας	Αύξηση κατά +10%	1.810
	Μείωση κατά -10%	(1.873)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	-
	Μείωση κατά -5%	-

2021	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Ποσοστά Ανικανότητας	Αύξηση κατά +10%	2.245
	Μείωση κατά -10%	(2.252)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	42.373
	Μείωση κατά -5%	-

4.2.2 Γενικές Ασφαλίσεις

Τα προσφερόμενα προϊόντα καλύπτουν όλο το εύρος των γενικών ασφαλίσεων για κάλυψη προσωπικών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων που σχετίζονται με την απώλεια περιουσίας και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής αποδοχής των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολόγηση των προγραμμάτων βασίζεται σε εμπειρία του παρελθόντος, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με πλήθος ζημιών και αντίστοιχων καταβολών αποζημιώσεων πέραν των αναμενόμενων μεγεθών, εφαρμόζονται κατάλληλες πρακτικές πρόληψης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου:

Διαδικασία ανάληψης κινδύνων («underwriting»): Τα κριτήρια αποδοχής για όλους τους κλάδους ασφάλισης είναι τέτοια που εξασφαλίζουν τη γεωγραφική διασπορά των κινδύνων και την κατανομή τους σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Επιπλέον, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, επιβάλλονται ανώτατα όρια κάλυψης και εκπιπτόμενα, που μειώνουν την ευθύνη του Ομίλου. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν εξαιρέσεις κάλυψης κινδύνων των οποίων, τόσο ο χρόνος επέλευσης, όσο και οι οικονομικές συνέπειες, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν (οι κίνδυνοι αυτοί είναι κυρίως αστικής ευθύνης ή περιβαλλοντικοί κίνδυνοι με δυσδιάκριτα αιτιογόνα γεγονότα και προσαγωγή ευθυνών).

Διαχείριση αποζημιώσεων: Η πολιτική διαχείρισης των ζημιών αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη καταβολή της αποζημίωσης και την αποφυγή φαινομένων εξαπάτησης του Ομίλου με ατυχήματα προκαλούμενα από δόλο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων, αξιόπιστων διαδικασιών πραγματογνωμοσύνης και την επάνδρωση των αρμοδίων τμημάτων με ανθρώπινο δυναμικό με τις τεχνικές γνώσεις και την ηθική ακεραιότητα που απαιτούνται.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων: Πέραν από την κατά περίπτωση εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται αναλογιστικές και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό επαρκών αποθεμάτων. Οι τεχνικές αυτές βασίζονται στη μελέτη των ιστορικών δεδομένων για τον προσδιορισμό του τελικού κόστους και σε υποθέσεις σχετικά με το μέσο κόστος αποζημίωσης, τον μελλοντικό πληθωρισμό, τις μεταβολές των κανόνων του νομικού πλαισίου που εφαρμόζονται καθώς και στην κρίση των εμπειρογνομόνων. Η διαδικασία αυτή ενέχει σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας, ειδικότερα κατά την εκτίμηση του αποθέματος των αναγγελλθεισών ζημιών στις περιπτώσεις σωματικών βλαβών, απώλειας ζωής, νομικών υποθέσεων και καταστροφής περιουσίας. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο σχηματισμός αποθεμάτων για ζημιές που δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις εταιρίες του Ομίλου μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

Αντασφαλιστική πολιτική: Η επιλογή κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης ποικίλλει ανάλογα με τη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για κάλυψη δυσμενών γεγονότων, συνυπολογίζοντας και το αντίστοιχο απαιτούμενο κόστος. Η δομή του τελικά επιλεγόμενου προγράμματος είναι τέτοια που να εξασφαλίζει κάλυψη για ασυνήθιστα μεγάλο πλήθος ζημιών ή μεμονωμένων αποζημιώσεων που αποκλίνουν σημαντικά από τα προσδοκώμενα μέσα μεγέθη. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στην κάλυψη καταστροφικών φυσικών φαινομένων, κυρίως σεισμού, επιλέγοντας προγράμματα κάλυψης γεγονότων με πολύ μικρή πιθανότητα να συμβούν.

Έλεγχος επάρκειας

Έλεγχος επάρκειας των τεχνικών προβλέψεων διενεργείται σε όλους τους Κλάδους. Ειδικά για τον Κλάδο Αυτοκινήτων (τον μεγαλύτερο κλάδο βάσει ασφαλιστικών αποθεμάτων), επεξεργάστηκαν ιστορικά δεδομένα βάσει των αναλυτικών κινήσεων ανά περίπτωση ζημιάς, για κάθε έτος ατυχήματος μετά το 2000 και εφαρμόστηκαν οι κλασσικές μέθοδοι προβολής των συσσωρευμένων πληρωμών, των επισυμβασών ζημιών, του μέσου κόστους ζημιών, καθώς και οι μεθοδολογίες Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod και Benktander. Τελικά τα αποτελέσματα της μεθόδου προβολής των επισυμβασών ζημιών καθώς και του μέσου κόστους ζημιών για τα τελευταία έτη επιλέχθηκαν για την εκτίμηση του τελικού κόστους για κάθε έτος ατυχήματος.

Πίνακες εξέλιξης κόστους αποζημιώσεων

Στους παρακάτω πίνακες απεικονίζεται η εξέλιξη του συνολικού κόστους αποζημιώσεων της Μητρικής Εταιρίας για καθένα έτος ζημιάς από το 2016 έως το 2022. Επιπρόσθετα εμφανίζονται τα σωρευτικά ποσά πληρωμών, ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτος ο επιμερισμός του εκάστοτε συνολικού κόστους σε πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και σε προβλέψεις μελλοντικών πληρωμών για τις ζημιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τα έτη πριν το 2016 απεικονίζεται, για λόγους συμφωνίας, το ποσό της τρέχουσας εκτίμησης για τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών. Σημειώνεται ότι για την κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτων καθώς και για τις ασφαλίσσεις πυρός (που αποτελούν τους δύο μεγαλύτερους κλάδους) το επιπλέον απόθεμα που σχηματίζεται, πέραν των κατά περίπτωση προβλέψεων, ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιείται, συμπεριλαμβάνεται στις εκτιμήσεις που απεικονίζονται.

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για τους δύο μεγαλύτερους κλάδους υπερβαίνει το 80% του συνολικού αποθέματος εκκρεμών ζημιών για τις γενικές ασφαλίσσεις.

Εξέλιξη ζημιών κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτου		(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Έτος ζημιάς	Απόθεμα προ του 2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Σύνολο
	Έτος ζημιάς	-	47.832	40.213	45.080	43.006	34.886	39.351	42.956
Μετά ένα έτος	-	45.799	50.398	52.258	46.747	37.951	41.389		
Μετά δύο έτη	-	47.687	50.701	53.165	49.598	36.863			
Μετά τρία έτη	-	48.298	50.860	52.336	49.414				
Μετά τέσσερα έτη	-	47.011	50.888	50.455					
Μετά πέντε έτη	-	46.119	47.422						
Μετά έξι έτη	-	35.118							
Τρέχουσα εκτίμηση σωρευμένων ζημιών		35.118	47.422	50.455	49.414	36.863	41.389	42.956	
Έτος ζημιάς	-	(10.832)	(10.198)	(9.994)	(9.353)	(8.318)	(8.482)	(10.378)	
Μετά ένα έτος	-	(19.605)	(17.048)	(17.093)	(14.975)	(12.954)	(15.127)		
Μετά δύο έτη	-	(21.950)	(19.772)	(19.795)	(16.500)	(14.641)			
Μετά τρία έτη	-	(23.585)	(20.944)	(22.354)	(18.011)				
Μετά τέσσερα έτη	-	(25.550)	(23.586)	(23.931)					
Μετά πέντε έτη	-	(26.838)	(25.971)						
Μετά έξι έτη	-	(27.676)							
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(27.676)	(25.971)	(23.931)	(18.011)	(14.641)	(15.127)	(10.378)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	43.737	7.442	21.451	26.524	31.403	22.222	26.262	32.579	211.620

Εξέλιξη ζημιών κλάδου πυρός		(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Έτος ζημιάς	Απόθεμα	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Σύνολο
	προ του 2016								
Έτος ζημιάς	-	17.467	14.246	14.086	9.852	7.669	11.783	5.365	
Μετά ένα έτος	-	21.241	22.263	18.618	8.786	7.992	10.662		
Μετά δύο έτη	-	21.629	22.112	18.511	8.441	7.806			
Μετά τρία έτη	-	22.230	20.821	18.379	8.223				
Μετά τέσσερα έτη	-	21.098	19.718	17.641					
Μετά πέντε έτη	-	21.026	16.568						
Μετά έξι έτη	-	21.360							
Τρέχουσα εκτίμηση σωρευμένων ζημιών		21.360	16.568	17.641	8.223	7.806	10.662	5.365	
Έτος ζημιάς	-	(12.306)	(2.759)	(8.651)	(3.259)	(1.805)	(2.921)	(1.365)	
Μετά ένα έτος	-	(15.386)	(7.231)	(11.773)	(5.949)	(5.856)	(8.248)		
Μετά δύο έτη	-	(17.786)	(8.152)	(12.049)	(6.385)	(6.295)			
Μετά τρία έτη	-	(19.308)	(10.429)	(12.229)	(6.771)				
Μετά τέσσερα έτη	-	(20.784)	(10.557)	(12.300)					
Μετά πέντε έτη	-	(20.796)	(10.559)						
Μετά έξι έτη	-	(20.802)							
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(20.802)	(10.559)	(12.300)	(6.771)	(6.295)	(8.248)	(1.365)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	4.454	558	6.009	5.340	1.452	1.511	2.414	4.000	25.739

4.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, από τα συμβαλλόμενα, με αυτόν, μέρη. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο αντανακλάται από το ύψος του κάθε στοιχείου του ενεργητικού. Κύριοι αντισυμβαλλόμενοι στους οποίους ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι οι αντασφαλιστές, οι οποίοι μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψουν την αναλογία τους επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους, οι ασφαλιζόμενοι και οι συνεργαζόμενοι με τον Όμιλο (πράκτορες και λοιποί συνεργάτες), οι οποίοι μπορεί να μην δύνανται να καταβάλλουν τα ποσά ασφαλίσεων που είναι απαιτητά, οι εκδότες χρεογράφων στα οποία ο Όμιλος έχει επενδύσει καθώς και οι τράπεζες στις οποίες κατέχει καταθέσεις. Με τη μετάβαση στο νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, ο Όμιλος πλέον επιμετρά κίνδυνο αθέτησης αντισυμβαλλόμενου σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω πλαισίου, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη και τη συγκέντρωση του εν λόγω κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας για τον κίνδυνο αθέτησης αντισυμβαλλόμενου κατά 31.12.2022 ανήλθαν σε ποσό μικρότερο κατά 5,2% ως προς τη συνολική κεφαλαιακή απαίτηση μετά τον επιμερισμό του οφέλους της διαφοροποίησης κινδύνων (2021: 3,6%).

Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνάπτει συναλλαγές με αντασφαλιστές και λοιπούς τρίτους που ικανοποιούν υψηλά χρηματοοικονομικά κριτήρια και έχουν υψηλό επίπεδο πιστοληπτικής αξιοπιστίας.

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο ανά στοιχείο του ενεργητικού (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν εγγυήσεις η/και εξασφαλίσεις) όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Από τα κρατικά ομόλογα ημεδαπής, η Μητρική εταιρία έχει τοποθετήσεις σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) ύψους €78.745 χιλ. και €604.119 χιλ., για το 2022 και 2021 αντίστοιχα και βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ) ύψους €122.522 χιλ. και €433.263 χιλ., για το 2022 και 2021 αντίστοιχα.

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση					
- Ομόλογα					
- Κρατικά ημεδαπής	26	201.267	1.037.382	201.267	1.037.382
- Κρατικά αλλοδαπής	26	1.390.619	1.201.663	1.390.619	1.191.839
- Εταιρικά εισηγμένα ημεδαπής	26	206.568	214.531	206.568	214.531
- Εταιρικά εισηγμένα αλλοδαπής	26	232.528	287.535	232.528	287.535
- Αμοιβαία κεφάλαια					
- Εσωτερικού	26	195.761	219.131	195.761	219.131
- Κρατών εντός Ε.Ε.	26	239.607	203.048	239.607	203.048
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (ΑΣΕΑΜΑ)					
- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					
Ομόλογα					
- Κρατικά αλλοδαπής	27	16.506	19.111	-	-
- Εταιρικά εισηγμένα ημεδαπής	27	546	637	-	-
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου					
Αμοιβαία κεφάλαια					
- Εξωτερικού	27	6.411	7.367	-	-
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	27	239	119	239	119
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις					
- Εταιρικά εισηγμένα ημεδαπής	28	-	-	-	-
- Κρατικά ημεδαπής	28	40.876	41.018	40.876	41.018
Χρεώστες ασφαλίσεων και λοιπές απαιτήσεις	30	102.930	111.079	96.091	99.848
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες					
	31	75.024	91.978	68.114	73.839
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα					
- Καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ημεδαπής	32	64.709	79.723	62.727	75.390
- Καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αλλοδαπής	32	10.513	8.793	-	-
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος		2.784.104	3.523.115	2.734.397	3.443.680

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει ανάλυση των αξιογράφων στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2021 ανά πιστοληπτική διαβάθμιση, σύμφωνα με τις αξιολογήσεις του οίκου αξιολόγησης Standard and Poors (S&P) ή κάποιου αντίστοιχου οίκου αξιολόγησης σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας αξιολόγησης από την S&P. Η κατηγορία AAA αποτελεί τον μεγαλύτερο συντελεστή διαβάθμισης. Η κατηγορία με τα "Χωρίς βαθμολογία" αξιόγραφα περιλαμβάνει κυρίως έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Πιστοληπτική διαβάθμιση

31 Δεκεμβρίου 2022

	ΟΜΙΛΟΣ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	320.774	441.663	76.229	482.436	132.188	28.354	22.141	-	-	527.197	2.030.982
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.908	41.908
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	435.368	435.368
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	466	2.633	-	13.244	-	709	-	-	-	-	17.052
Μετοχές	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	7
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	5.273	-	583	-	555	-	-	-	-	6.411
- Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	420	4.948	5.481	12.749	66.807	333.033	-	-	-	192.179	615.617
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	239	-	-	-	-	-	239
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	-	-	40.876	-	-	-	-	-	40.876
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.851	53.851
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.237	13.237
Απαιτήσεις από αντισταθμιστικές δραστηριότητες	-	36.649	34.358	578	-	-	-	-	-	3.439	75.024
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	2.341	-	2.761	64.735	2.721	-	-	2.664	75.222
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	321.660	491.165	118.409	509.590	242.871	427.393	24.862	-	-	1.269.843	3.405.793

Πιστοληπτική διαβάθμιση

31 Δεκεμβρίου 2021

	ΟΜΙΛΟΣ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	74.783	312.581	150.469	701.810	659.450	42.541	21.779	-	-	777.698	2.741.111
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.177	41.177
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	422.179	422.179
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	-	18.899	-	849	-	-	-	-	19.748
Μετοχές	-	-	-	-	-	4	-	-	-	6	10
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	5.162	-	1.579	-	626	-	-	-	-	7.367
- Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	-	3.124	24.492	80.252	337.970	-	-	-	166.961	612.799
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	119	-	-	-	-	-	119
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	-	-	41.018	-	-	-	-	-	41.018
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45.576	45.576
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.854	14.854
Απαιτήσεις από αντισταθμιστικές δραστηριότητες	-	43.605	36.363	7.964	-	-	614	-	-	3.432	91.978
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	2.759	50	-	50.508	31.052	-	-	4.147	88.516
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	74.783	361.348	192.715	754.794	780.839	432.497	53.445	-	-	1.476.030	4.126.451

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
31 Δεκεμβρίου 2022	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	320.774	441.663	76.229	482.436	132.188	28.354	22.141	-	-	527.197	2.030.982
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.908	41.908
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	435.368	435.368
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	-	3.416	-	64.628	326.897	-	-	-	188.184	583.125
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	239	-	-	-	-	-	239
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	-	-	40.876	-	-	-	-	-	40.876
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47.440	47.440
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.237	13.237
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	-	31.011	33.415	578	-	-	-	-	-	3.110	68.114
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	-	-	-	58.960	2.721	-	-	1.046	62.727
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	320.774	472.674	113.060	483.014	237.931	414.211	24.862	-	-	1.257.490	3.324.016

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
31 Δεκεμβρίου 2021	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	74.783	312.581	150.469	691.986	659.450	42.541	21.779	-	-	777.698	2.731.287
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.177	41.177
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	422.179	422.179
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	-	-	5.458	79.702	333.478	-	-	-	158.400	577.038
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	119	-	-	-	-	-	119
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	-	-	-	41.018	-	-	-	-	-	41.018
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.581	35.581
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.854	14.854
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	-	33.636	28.763	7.964	-	-	614	-	-	2.862	73.839
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	737	-	-	42.557	31.052	-	-	1.044	75.390
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	74.783	346.217	179.969	705.408	780.289	418.576	53.445	-	-	1.453.795	4.012.482

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έκθεση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο και βασίζεται στην χρονοανάλυση των ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων.

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2022				31/12/2021			
	<180 ημέρες	181 - 360 ημέρες	>360 ημέρες	Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων	<180 ημέρες	181 - 360 ημέρες	>360 ημέρες	Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων
Χρεώστες ασφαλιστρων	45.665	5.776	2.410	53.851	43.512	737	1.327	45.576
Δάνεια	150	104	12.983	13.237	508	117	14.229	14.854
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	5.879	8.690	60.455	75.024	20.103	1.208	70.667	91.978
Σύνολο	51.694	14.570	75.848	142.112	64.123	2.062	86.223	152.408

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2022				31/12/2021			
	<180 ημέρες	181 - 360 ημέρες	>360 ημέρες	Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων	<180 ημέρες	181 - 360 ημέρες	>360 ημέρες	Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων
Χρεώστες ασφαλιστρων	43.291	5.301	(1.151)	47.440	34.992	(297)	886	35.581
Δάνεια	150	104	12.983	13.237	508	117	14.229	14.854
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	3.320	8.178	56.616	68.114	9.923	(1.623)	65.539	73.839
Σύνολο	46.761	13.583	68.448	128.791	45.423	(1.803)	80.654	124.274

Στα ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα «Χρεώστες ασφαλιστρων», «Δάνεια» και «Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες» που αναλύονται ανωτέρω, δεν εμφανίζονται τα υπόλοιπα, για τα οποία έχει διενεργηθεί η αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης (βλέπε Σημείωση 30 και 31). Για τον υπολογισμό της παραπάνω πρόβλεψης, έχουν ληφθεί υπόψη οι εγγυήσεις και δεσμεύσεις ακινήτων υπέρ της Μητρικής Εταιρίας. Τα χρηματοοικονομικά και μη, στοιχεία του ενεργητικού, ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου, όπως αναλύονται στη σημείωση 2. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αφορούν σε δάνεια έχουν ληφθεί από τη Μητρική Εταιρία εμπράγματα εξασφαλίσεις επί της ακίνητης περιουσίας, χρηματοοικονομικές καθώς και λοιπές εξασφαλίσεις.

4.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά τη χρονική αντιστοίχιση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων ώστε τα εκάστοτε ταμειακά ισοδύναμα και οι ταμειακές εισροές που προκύπτουν από τα ασφάλιστρα και τη ρευστοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού να επαρκούν για την πληρωμή των αποζημιώσεων προς τους ασφαλισμένους και των λοιπών υποχρεώσεων του Ομίλου.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία διαχειρίζονται τον κίνδυνο ρευστότητας με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοροών τους (εισροών και εκροών). Προϋπολογίζουν και παρακολουθούν τις χρηματοροές τους και ενεργούν κατάλληλα ώστε να υπάρχουν επαρκή χρηματικά διαθέσιμα για την κάλυψη των ταμειακών αναγκών. Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται η ωρίμανση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

ΟΜΙΛΟΣ	Μέχρι ένα		Πάνω από 8		Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	έτη	
31 Δεκεμβρίου 2022	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	594.550	322.233	930.270	1.045.401	2.892.454
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	85.008	(300)	178.350	-	263.058
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	19.462	631	(75)	14	20.032
Σύνολο	699.020	322.564	1.108.545	1.045.415	3.175.544

	Μέχρι ένα		Πάνω από 8		Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	έτη	
31 Δεκεμβρίου 2021	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	443.111	443.987	783.508	1.187.324	2.857.930
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	83.064	(371)	170.699	-	253.392
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	24.813	9	38	-	24.860
Σύνολο	550.988	443.625	954.245	1.187.324	3.136.182

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα		Πάνω από 8		Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	8 έτη	
31 Δεκεμβρίου 2022	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	575.596	317.168	882.995	1.045.401	2.821.160
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	84.228	(508)	176.405	-	260.125
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	20.728	5	12	14	20.759
Σύνολο	680.552	316.665	1.059.412	1.045.415	3.102.044

	Μέχρι ένα		Πάνω από 8		Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	8 έτη	
31 Δεκεμβρίου 2021	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	420.071	438.077	771.984	1.142.472	2.772.604
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	71.676	(389)	174.863	-	246.150
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	24.397	6	38	-	24.441
Σύνολο	516.144	437.694	946.885	1.142.472	3.043.195

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την ωρίμανση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας. Οι χρηματοροές αυτές έχουν βασιστεί είτε στην υπολειπόμενη περίοδο είσπραξης ασφαλίσεων (ΜΕΠ), είτε στην αναμενόμενη συμβατική είσπραξη των απαιτήσεων. Τα αξιόγραφα που αφορούν σε συμβόλαια Unit Linked δεν ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες απαιτήσεις καθώς η ρευστοποίηση των υποκείμενων τίτλων τελεί υπό την διακριτική ευχέρεια του ασφαλισμένου που φέρει και τον επενδυτικό κίνδυνο.

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις *	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2022	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	14.576	30.116	-	44.692
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	186.423	2.321.835	-	2.508.258
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	4.792	18.917	615.617	639.326
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	40.876	-	40.876
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	77.503	25.427	-	102.930
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	16.107	58.917	-	75.024
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	75.323	-	-	75.323
Σύνολο	374.724	2.496.088	615.617	3.486.429

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις *	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2021	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	15.011	29.964	-	44.975
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	446.386	2.758.081	-	3.204.467
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.543	21.701	612.799	640.043
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	41.018	-	41.018
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	86.538	24.541	-	111.079
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	21.312	70.666	-	91.978
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	88.717	-	-	88.717
Σύνολο	663.507	2.945.971	612.799	4.222.277

* Αναμενόμενη ανάκτηση ή λήξη εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται κυρίως με τους Κλάδους Ζωής, τους Κλάδους Ζημιών και τα επενδυτικά συμβόλαια.

Τα αξιόγραφα που αφορούν σε συμβόλαια Unit Linked έχουν ταξινομηθεί σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων καθώς η ρευστοποίηση των υποκείμενων τίτλων τελεί υπό την διακριτική ευχέρεια του ασφαλισμένου που φέρει και τον επενδυτικό κίνδυνο.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις *	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2022	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	12.997	29.328	-	42.325
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	186.423	2.321.835	-	2.508.258
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	239	583.125	583.364
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	40.876	-	40.876
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	73.225	22.866	-	96.091
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	11.299	56.815	-	68.114
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	62.731	-	-	62.731
Σύνολο	346.675	2.471.959	583.125	3.401.759

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	Unit-Linked	Συνολικές
	απαιτήσεις *	απαιτήσεις		
31 Δεκεμβρίου 2021	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	11.826	29.964	-	41.790
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	446.386	2.748.257	-	3.194.643
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	119	577.038	577.157
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	41.018	-	41.018
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	76.299	23.549	-	99.848
Απαιτήσεις από αντισταθμιστικές δραστηριότητες	8.300	65.539	-	73.839
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	75.394	-	-	75.394
Σύνολο	618.205	2.908.446	577.038	4.103.689

*Αναμενόμενη ανάκτηση ή λήξη εντός 12 μηνών από την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται κυρίως με τους Κλάδους Ζωής, τους Κλάδους Ζημιών και τα επενδυτικά συμβόλαια.

4.5 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές των μετοχών, επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών, που επηρεάζουν άμεσα τον κίνδυνο εύλογης αξίας. Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως η ανάλυση ευαισθησίας και η ανάλυση βασικού επιτοκιακού κινδύνου.

4.5.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Ο Όμιλος έχει περιορισμένη έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δεν διενεργεί εμπορικές συναλλαγές σε διάφορα νομίσματα σε μεγάλη έκταση. Ωστόσο, εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από αντισταθμιστικές υποχρεώσεις που έχουν συναφθεί με ρήτρα ξένου νομίσματος, από καταθέσεις όψεως και από τις λειτουργικές δραστηριότητες των θυγατρικών εταιριών, έκθεση η οποία σε επίπεδο Ομίλου δεν είναι σημαντική, δεδομένης της ελάχιστης επίδρασης των υπολοίπων σε ξένο νόμισμα, στο σύνολο των στοιχείων που διαμορφώνουν το ενεργητικό και το παθητικό αντίστοιχα. Οι απαιτήσεις της Μητρικής Εταιρίας σε ξένο νόμισμα αποτελούν το 0,13% του συνόλου του ενεργητικού της (2021: 0,3%). Το αντίστοιχο ποσοστό για τον Όμιλο ανήλθε σε 0,15% (2021: 0,7%).

Ο Όμιλος για να περιορίζει το συναλλαγματικό κίνδυνο σε στοιχεία παθητικού συσχετίζει υποχρεώσεις και απαιτήσεις ενεργητικού ίδιου νομίσματος που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια, καθώς και επενδυτικά προϊόντα.

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, η Διοίκηση παρακολουθεί διαρκώς την έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους.

4.5.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τις επιπτώσεις του επιτοκιακού κινδύνου. Πολιτική του Ομίλου είναι η επένδυση σημαντικού τμήματος του χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε ομόλογα αντίστοιχης διάρκειας και απόδοσης με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που καλύπτουν.

Η Διοίκηση παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τις χρηματοδοτικές ανάγκες του Ομίλου με διαρκή στόχο την αντιστοίχιση Απαιτήσεων-Υποχρεώσεων της Εταιρίας.

Ανάλυση ευαισθησίας ομολόγων και ομολογιών σε παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων:

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη
-----------------	----------------	---------	---------	----------------

31 Δεκεμβρίου 2022

(Ποσά σε χιλιάδες €)

+ 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση (176) (467) (3.014) (34.148)

- 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση 183 487 3.153 36.608

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη
-----------------	----------------	---------	---------	----------------

31 Δεκεμβρίου 2021

(Ποσά σε χιλιάδες €)

+ 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση (530) (331) (3.031) (52.150)

- 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)

Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση 596 346 3.108 55.239

Η μείωση της επίδρασης της μεταβολής επιτοκίων από ομόλογα, οφείλεται κυρίως στη μείωση του ομολογιακού χαρτοφυλακίου της εταιρίας, λόγω της πτώσης των τιμών των ομολόγων κατά τη διάρκεια του έτους. Αφορά κατά κύριο λόγο τα ομόλογα λήξης άνω των 5 ετών, καθώς αυτά είναι πιο ευαίσθητα στη μεταβολή των επιτοκίων, σε σχέση με τις μικρότερες διάρκειες που αναφέρονται στον πίνακα.

Οι παραπάνω εκτιμήσεις αφορούν τα ομόλογα και τις ομολογίες του χαρτοφυλακίου Διαθεσίμων Προς Πώληση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, η μεταβολή της αξίας του οποίου θα επηρέαζε την Καθαρή Θέση.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση ευαισθησίας του ομολογιακού δανείου κυμαινομένου επιτοκίου που έχει εκδώσει η Εταιρία, στα Έσοδα από παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων +/- 25 μ.β:

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	2022	2021
-----------------	------	------

(Ποσά σε χιλιάδες €)

+25 μ.β. - Επίδραση επί Εσόδων προ φόρων: αύξηση / (μείωση) (125) (125)

-25 μ.β. - Επίδραση επί Εσόδων προ φόρων: αύξηση / (μείωση) 125 125

4.5.3 Μετοχικός κίνδυνος

Ο μετοχικός κίνδυνος αφορά την μείωση της αξίας μιας επένδυσης εξαιτίας μιας ενδεχόμενης μείωσης στη τιμή της μετοχής της. Ο Όμιλος περιορίζει την έκθεσή του στο μετοχικό κίνδυνο με βάση τα όρια που τίθενται από την επενδυτική του πολιτική.

Ανάλυση ευαισθησίας χαρτοφυλακίου μετοχών σε διακυμάνσεις τιμών:

Δείκτης τιμών 31.12.2022	Αλλαγή μεταβλητών	Επίδραση στην Καθαρή Θέση	Δείκτης τιμών 31.12.2021	Αλλαγή μεταβλητών	Επίδραση στην Καθαρή Θέση
-----------------------------	----------------------	---------------------------------	-----------------------------	----------------------	---------------------------------

ΓΔ ΧΑ +5% 1.211 ΓΔ ΧΑ +5% 1.058

ΓΔ ΧΑ -5% (1.211) ΓΔ ΧΑ -5% (1.058)

Η μέθοδος υπολογισμού της ανάλυσης ευαισθησίας δεν έχει αλλάξει σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

4.5.4 Κίνδυνος εγγυήσεων

Τα παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια καθώς και ορισμένα συμβόλαια που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked) παρέχουν εγγυημένη απόδοση βάσει τεχνικού επιτοκίου. Η αρνητική απόκλιση μεταξύ της εγγυημένης παροχής / τεχνικού επιτοκίου και της επιτευχθείσας απόδοσης, δημιουργεί κίνδυνο εγγυήσεων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού - Παθητικού, παρακολουθεί συστηματικά την παραπάνω απόκλιση ώστε να περιορίζει μακροπρόθεσμα τον κίνδυνο.

4.6 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης για τον Όμιλο αφορά κυρίως σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (συγκέντρωση κινδύνου αγοράς) καθώς και σε συγκέντρωση απαιτήσεων από ασφαλιστικές δραστηριότητες, αντασφαλιστικές δραστηριότητες, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις (συγκέντρωση κινδύνου αντισυμβαλλομένου). Ο Όμιλος μεριμνά για την διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης με την εφαρμογή των ορίων και κατευθύνσεων που προσδιορίζονται στις πολιτικές του και αφορούν κυρίως τη διαφοροποίηση του επενδυτικού του χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Με τη μετάβαση στο νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, ο Όμιλος πλέον επιμετρά τον κίνδυνο συγκέντρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω πλαισίου. Δεν υπάρχουν κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας για τον κίνδυνο συγκέντρωσης κατά την 31.12.2022 ως προς τη συνολική κεφαλαιακή απαίτηση (2021: 0,0%).

4.7 Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αφορά τις περιπτώσεις που οι εσωτερικές διαδικασίες καθώς και τα συστήματα της Μητρικής Εταιρίας δεν λειτουργούν αποτελεσματικά, με συνέπεια την πρόκληση τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών ζημιών. Η Μητρική Εταιρία, προκειμένου να περιορίσει τον λειτουργικό κίνδυνο έχει δημιουργήσει επαρκείς μηχανισμούς ελέγχου και αναφοράς που έχουν στόχο τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την καταγραφή του λειτουργικού κινδύνου. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν την αναλυτική καταγραφή των εσωτερικών διαδικασιών και ελέγχων, τον διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων, την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού, τις διαδικασίες εγκρίσεων και συμφωνιών καθώς και την εποπτεία του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Στις περιπτώσεις όπου οι συνέπειες του λειτουργικού κινδύνου είναι σημαντικές, η Μητρική Εταιρία έχει αναπτύξει σχέδιο ελαχιστοποίησης του λειτουργικού κινδύνου στα επιτρεπτά για την Μητρική Εταιρία όρια, τα οποία συνάδουν με τη διάθεσή της σχετικά με το βαθμό κινδύνου που επιθυμεί να αναλάβει. Σημειώνεται ότι η βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργεί η Μητρική Εταιρία είναι συνεχής και εξελισσόμενη διαδικασία.

4.8 Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας αφορά σε γεγονότα που συμβαίνουν σε συγκεκριμένη χώρα και ενδέχεται να έχουν επίπτωση στα κέρδη ή το κεφάλαιο και την εν γένει απρόσκοπτη λειτουργία του Ομίλου. Τα γεγονότα αυτά είναι υπό τον ολικό ή μερικό έλεγχο της κεντρικής κυβέρνησης, αλλά επ' ουδενί υπό τον έλεγχο ιδιωτών ή ιδιωτικών επιχειρήσεων, όπως επιδείνωση οικονομικών συνθηκών, πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές, κρατικοποιήσεις και απαλλοτριώσεις, διολισθήσεις ή υποτιμήσεις νομίσματος, κοκ. Ο Όμιλος παρακολουθεί τους κινδύνους που απορρέουν από τη δραστηριοποίησή του στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. Έχει θετική αλλά συγκρατημένη διάθεση για ανάληψη κινδύνου χώρας και είναι πρόθυμος να δραστηριοποιείται ή να επενδύει σε άλλες, πλην της Ελλάδας, χώρες, στο βαθμό που μια τέτοια επιλογή συνάδει με το στρατηγικό προσανατολισμό του.

4.9 Κίνδυνος φήμης

Ο κίνδυνος φήμης αφορά στη διαμόρφωση αρνητικής αντίληψης για την εικόνα του Ομίλου εκ μέρους των πελατών, αντισυμβαλλομένων, μετόχων, επενδυτών, εποπτικών αρχών και άλλων που έχουν εύλογο ενδιαφέρον σχετικά με τη λειτουργία του. Ο Όμιλος προκειμένου να διαχειριστεί τον κίνδυνο φήμης αποτελεσματικά, αλλά και να διατηρήσει και να ενισχύσει τη φήμη του ως αξιόπιστος και κοινωνικά υπεύθυνος πάροχος ασφαλιστικών υπηρεσιών, ασκεί πληθώρα εσωτερικών διεργασιών που συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Εξετάζει εξατομικευμένα τον κίνδυνο φήμης στο εφαρμοζόμενο πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού και κανονιστικού κινδύνου.
- Αναπτύσσει ασφαλιστικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται από σαφήνεια και διαφάνεια και εξασφαλίζει τη προώθησή τους με ακρίβεια και επαγγελματισμό υιοθετώντας δέουσες επιχειρηματικές πρακτικές.
- Εφαρμόζει ευρύ και σύγχρονο σύστημα διαχείρισης αιτιάσεων, παραπόνων και αιτημάτων, τόσο πελατών όσο και συνεργατών.
- Διατηρεί ένα σύνολο κανονισμών δεοντολογίας και συμπεριφοράς που διασφαλίζουν τη γνωστοποίηση/αποδοχή τόσο των απαιτούμενων προτύπων, όσο και των επιπτώσεων τυχόν αποκλίσεων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

4.10 Διαχείριση κεφαλαίων

Το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και του συνόλου των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιριών του Ομίλου ορίζονται από τις Εποπτικές Αρχές και τους Εμπορικούς Νόμους κάθε χώρας όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο Όμιλος παρακολουθεί τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, το ύψος των Ιδίων Κεφαλαίων σε σχέση με τα απαιτούμενα ελάχιστα όρια και τις εξελίξεις στο εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον κάθε εταιρίας του Ομίλου, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τα διαθέσιμα κεφάλαια.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, την κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, εξετάζοντας τόσο το δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας, όσο και το δείκτη ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης, έναντι των ορίων που τίθενται από το ευρωπαϊκό και τα εθνικά κανονιστικά πλαίσια, αλλά και έναντι των ορίων που έχουν τεθεί εσωτερικά από την Εταιρία.

Επιπλέον, ο Όμιλος προβαίνει στην κατηγοριοποίηση των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις των ως άνω κανονιστικών πλαισίων, εξετάζοντας κατά πόσο πληρούνται τα κριτήρια ένταξης κάθε τύπου κεφαλαίου σε συγκεκριμένες κατηγορίες, και εφαρμόζει τα ποσοτικά όρια για την επιλεξιμότητα των ιδίων κεφαλαίων.

4.11 Κίνδυνοι βιωσιμότητας - ESG

Η Μητρική Εταιρία αναγνωρίζει ότι διατρέχει κινδύνους βιωσιμότητας (sustainability risks) και ταυτόχρονα δεσμεύεται να λειτουργεί με τρόπο κοινωνικά υπεύθυνο. Οι κίνδυνοι βιωσιμότητας για την Μητρική Εταιρία αφορούν κυρίως σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα ή γεγονότα, τα οποία μπορεί να επιδράσουν σημαντικά στη λειτουργία της. Κατά συνέπεια, οι κίνδυνοι βιωσιμότητας συνδέονται με περιβαλλοντικούς παράγοντες, κοινωνικά ζητήματα καθώς και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης (Environmental, Social & Governance – ESG).

Τα τελευταία χρόνια γίνονται όλο και περισσότερο αισθητές οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους ανθρώπους και στην οικονομία. Η αλλαγή αυτή είναι αποτέλεσμα κυρίως των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, λόγω της καύσης ορυκτών καυσίμων.

Η Μητρική Εταιρία αναγνωρίζει και αξιολογεί τους κινδύνους βιωσιμότητας στις ασφαλιστικές και επενδυτικές δραστηριότητές της και στη λειτουργία της. Παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις σε κανονιστικό επίπεδο, αναπτύσσει ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης «ΠΚΔ» κινδύνων (Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών, Διακυβέρνησης) και αναλαμβάνει δράσεις όπως, ενδεικτικά, μείωσης του ενεργειακού της αποτυπώματος, στήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων, παροχής πολιτιστικών και αθλητικών χορηγιών, και επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε πράξεις διαφθοράς.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος παρουσιάζει πληροφορίες για τους εξής τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας (πρωτογενούς πληροφόρησης), οι οποίοι προσδιορίστηκαν σύμφωνα με τον τρόπο που η Διοίκηση αντιλαμβάνεται και αξιολογεί την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Ασφαλίσεις Ζωής: Αφορά κυρίως συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο και περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit Linked), συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής και επενδυτικά συμβόλαια.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Κλάδος Αυτοκινήτων: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, χερσαίων οχημάτων, νομικής προστασίας και οδικής βοήθειας.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Κλάδος Πυρός: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, σεισμού, κλοπής και απώλειας κερδών.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Λοιποί Κλάδοι: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο μεταφορών, γενικής αστικής ευθύνης, πιστώσεων, εγγυήσεων, βοήθειας, σκαφών, πληρωμάτων και λοιπά.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στις αγορές της Ελλάδας, της Ρουμανίας και της Κύπρου.

Κανένα από τα ασφαλιζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε επίπεδο ομίλου εταιριών) δεν συμβάλλει με ποσοστό άνω του 10% στα συνολικά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου.

ΟΜΙΛΟΣ		31/12/2022				ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
		Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ		
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>							
Δεδοουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	409.307	79.855	74.457	47.340	610.959	
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(8.462)	(5.358)	(41.129)	(21.670)	(76.619)	
Καθαρά δεδοουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		400.845	74.497	33.328	25.670	534.340	
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	53.647	4.405	1.903	308	60.263	
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	11	(2.839)	(476)	(98)	(60)	(3.473)	
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		50.808	3.929	1.805	248	56.790	
Λοιπά έσοδα	12	4.026	844	306	204	5.380	
		455.679	79.270	35.439	26.122	596.510	
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(292.580)	(35.821)	(2.745)	(8.509)	(339.655)	
Δεδοουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(62.331)	(12.455)	(5.312)	(5.093)	(85.191)	
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	(13.257)	-	-	-	(13.257)	
Λειτουργικά έξοδα	16,17	(64.378)	(30.807)	(17.957)	(12.789)	(125.931)	
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων και απομείωσης συμμετοχής σε θυγατρική		23.133	187	9.425	(269)	32.476	
Απομείωση συμμετοχής σε θυγατρική	11					(11.367)	
Κέρδη προ φόρων						21.109	
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια							
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.154.236	266.097	51.572	78.160	1.550.064	
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.342.390	-	-	-	1.342.390	
Σύνολο		2.496.626	266.097	51.572	78.160	2.892.454	

ΟΜΙΛΟΣ						
31/12/2021						
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδοουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	390.628	82.405	72.310	41.684	587.027
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(8.000)	(7.489)	(39.572)	(16.304)	(71.365)
Καθαρά δεδοουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		382.628	74.916	32.738	25.380	515.662
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	66.355	9.087	2.907	1.526	79.875
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	11	(1.283)	(87)	(45)	(22)	(1.437)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		65.072	9.000	2.862	1.504	78.438
Λοιπά έσοδα	12	3.956	747	298	184	5.185
		451.656	84.663	35.898	27.068	599.285
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(269.627)	(33.445)	(6.429)	(7.562)	(317.063)
Δεδοουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(58.972)	(12.365)	(3.004)	(5.347)	(79.688)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	(11.588)	-	-	-	(11.588)
Λειτουργικά έξοδα	16,17	(54.159)	(26.199)	(10.163)	(10.072)	(100.593)
Κέρδη προ φόρων και κόστους προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης		57.310	12.654	16.302	4.087	90.353
Κόστος προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού						(21.236)
Κέρδη προ φόρων						69.117
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.084.350	281.902	58.709	77.307	1.502.268
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.355.662	-	-	-	1.355.662
Σύνολο		2.440.012	281.902	58.709	77.307	2.857.930

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ						
31/12/2022						
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδοουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	392.645	68.409	68.221	35.684	564.959
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(6.419)	(2.855)	(37.113)	(20.356)	(66.743)
Καθαρά δεδοουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		386.226	65.554	31.108	15.328	498.216
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	65.468	5.149	2.316	1.205	74.138
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	11	(2.839)	(476)	(98)	(60)	(3.473)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		62.629	4.673	2.218	1.145	70.665
Λοιπά έσοδα	12	4.184	594	92	128	4.998
		453.039	70.821	33.418	16.601	573.879
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(288.321)	(29.216)	(1.779)	(4.769)	(324.085)
Δεδοουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(60.469)	(10.676)	(5.268)	(3.029)	(79.442)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	(13.674)	-	-	-	(13.674)
Λειτουργικά έξοδα	16,17	(61.400)	(26.978)	(15.781)	(10.576)	(114.735)
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων και απομείωσης συμμετοχής σε θυγατρική		29.175	3.951	10.590	(1.773)	41.943
Απομείωση συμμετοχής σε θυγατρική	11					(9.663)
Κέρδη προ φόρων						32.280
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.101.574	256.019	49.938	71.239	1.478.770
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.342.390	-	-	-	1.342.390
Σύνολο		2.443.964	256.019	49.938	71.239	2.821.160

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ						
31/12/2021						
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	374.844	71.338	66.612	30.988	543.782
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(6.108)	(4.808)	(35.938)	(15.351)	(62.205)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		368.736	66.530	30.674	15.637	481.577
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	68.941	8.979	2.833	1.541	82.294
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	11	(1.283)	(87)	(45)	(22)	(1.437)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		67.658	8.892	2.788	1.519	80.857
Λοιπά έσοδα	12	3.901	391	69	90	4.451
		440.295	75.813	33.531	17.246	566.885
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(264.999)	(26.862)	(5.998)	(4.302)	(302.161)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(57.227)	(10.749)	(3.232)	(3.420)	(74.628)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	(9.121)	-	-	-	(9.121)
Λειτουργικά έξοδα	16,17	(51.584)	(22.145)	(8.798)	(7.900)	(90.427)
Κέρδη προ φόρων και κόστους προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης		57.364	16.057	15.503	1.624	90.548
Κόστος προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού						(21.236)
Κέρδη προ φόρων						69.312
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.026.930	267.118	53.304	69.590	1.416.942
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.355.662	-	-	-	1.355.662
Σύνολο		2.382.592	267.118	53.304	69.590	2.772.604

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ (ΜΙΚΤΑ) ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	413.773	392.740	397.148	376.982
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(4.466)	(2.112)	(4.503)	(2.138)
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ζωής	409.307	390.628	392.645	374.844
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	79.224	81.724	67.865	70.283
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	631	681	544	1.055
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Τομέας Αυτοκινήτων	79.855	82.405	68.409	71.338
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	78.970	72.373	72.420	66.581
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(4.513)	(63)	(4.199)	31
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Πυρός	74.457	72.310	68.221	66.612
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	48.630	45.098	36.642	34.149
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(1.290)	(3.414)	(958)	(3.161)
Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Λοιπών Κλάδων Ζημιών	47.340	41.684	35.684	30.988
Σύνολο Δεδουλευμένων (Μικτών) Ασφαλιστρών και συναφών εσόδων	610.959	587.027	564.959	543.782

Η αύξηση στα «Δεδουλευμένα Ασφάλιστρα Ζωής» οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αναπροσαρμογή των ασφαλιστρών καθώς και σε νέα παραγωγή.

Στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της χρήσης 2022 του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας, περιλαμβάνονται και ασφάλιστρα από αναληφθείσες αντασφαλίσεις ποσού €90 χιλ. και €115 χιλ. αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα ποσά για την χρήση 2021, ήταν €91 χιλ. και €125 χιλ. αντίστοιχα.

Στα δεδουλευμένα ασφάλιστρα ζωής του παραπάνω πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα ασφάλιστρα που αφορούν στην παραγωγή επενδυτικών συμβολαίων ποσού €82.377 χιλ. για τη χρήση 2022 και ποσού €128.504 χιλ. για τη χρήση 2021, τα οποία περιλαμβάνονται στους τόκους, μερίσματα και λοιπά έσοδα επενδύσεων (βλέπε Σημείωση 8).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΕΚΧΩΡΗΘΕΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(9.085)	(8.313)	(7.048)	(6.443)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	623	313	629	335
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Ζωής	(8.462)	(8.000)	(6.419)	(6.108)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(5.347)	(7.558)	(3.020)	(4.800)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(11)	69	165	(8)
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Αυτοκινήτων	(5.358)	(7.489)	(2.855)	(4.808)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(43.144)	(39.826)	(38.920)	(36.176)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	2.015	254	1.807	238
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Πυρός	(41.129)	(39.572)	(37.113)	(35.938)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(21.558)	(21.242)	(20.155)	(20.142)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(112)	4.938	(201)	4.791
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Λοιπών Κλάδων Ζημιών	(21.670)	(16.304)	(20.356)	(15.351)
Σύνολο Εκχωρηθέντων Ασφαλιστρών	(76.619)	(71.365)	(66.743)	(62.205)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΤΟΚΟΙ, ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο				
Μερίσματα	113	82	-	-
Τόκοι Χρεογράφων	571	487	-	-
	684	569	-	-
Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων				
Μερίσματα	6.573	1.491	6.573	1.491
Τόκοι Χρεογράφων	39.542	44.690	39.187	44.363
	46.115	46.181	45.760	45.854
Χαρτοφυλάκιο κατατασσόμενων ως δάνεια και απαιτήσεις				
Τόκοι Χρεογράφων	2.314	2.322	2.314	2.322
	2.314	2.322	2.314	2.322
Λοιπές επενδύσεις				
Έσοδα από ενοίκια	4.148	3.830	4.134	3.817
Τόκοι καταθέσεων και λοιποί πιστωτικοί τόκοι	432	1.359	463	1.375
	4.580	5.189	4.597	5.192
Απόδοση προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων	(16.791)	(15.798)	(16.791)	(15.798)
Σύνολο τόκων, μερισμάτων και λοιπών εσόδων επενδύσεων	36.902	38.463	35.880	37.570

Η απόδοση προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων αφορά στα προϊόντα DAF, στο κλειστό χαρτοφυλάκιο Εθνική Εφάπαξ unit-linked, καθώς και σε συμβόλαια επιβίωσης που δεν έχουν συμπληρωματική κάλυψη.

Η μείωση των «Τόκων Χρεογράφων» οφείλεται στη μείωση του μέσου επιτοκίου του Ομολογιακού Χαρτοφυλακίου λόγω αναδιάρθρωσής του.

Η σημαντική αύξηση των εσόδων από Μερίσματα οφείλεται σε συγκεκριμένη μη εισηγμένη μετοχή (Private Equity Fund) και αφορά κέρδος από ρευστοποίηση επένδυσης που διανεμήθηκε με την μορφή μερίσματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση Αξιογράφων				
Μετοχών	2.382	5.730	2.382	5.730
Ομολόγων	53.305	10.016	53.515	10.016
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	(23)	12.828	(23)	12.828
Υποσύνολο	55.664	28.574	55.874	28.574
Κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	5.587	-	5.587	-
Σύνολο Κερδών από Πώληση Επενδύσεων	61.251	28.574	61.461	28.574

Εντός της χρήσης του 2022 η Εταιρία πραγματοποίησε κέρδη ύψους €55.874 χιλ. κυρίως από πωλήσεις ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου και δευτερευόντως από πωλήσεις μετοχών (βλέπε Σημείωση 26).

Τα κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα αφορούν σε πώληση ακινήτου επί της οδού Ακτή Ποσειδώνος 14-16 στον Πειραιά η οποία έλαβε χώρα στις 22.12.2022.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο				
Μετοχών	3	1	-	-
Ομολόγων	(6.066)	(2.034)	-	-
Παραγώγων	119	(788)	119	(788)
Υποσύνολο	(5.944)	(2.821)	119	(788)
Λοιπές επενδύσεις				
Αμοιβαία Κεφάλαια	(1.106)	192	-	-
Διαφορές αποτίμησης Unit-Linked	(30.840)	15.467	(23.322)	16.938
Υποσύνολο	(31.946)	15.659	(23.322)	16.938
Σύνολο κερδών/(ζημιών) από αποτίμηση επενδύσεων	(37.890)	12.838	(23.203)	16.150

Οι αποτιμήσεις των επενδύσεων που συνδέονται με προϊόντα Unit-Linked παρουσιάζουν μείωση το έτος 2022 σε σχέση με το 2021, καθώς οι αυξήσεις των επιτοκίων και οι απώλειες που υπέστησαν οι αγορές επηρέασαν αρνητικά τα υποκείμενα στοιχεία ενεργητικού τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Η ζημιά από απομείωση της αξίας ομολόγων, μετοχικών τίτλων και αμοιβαίων κεφαλαίων, που είναι ταξινομημένα στο χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση, στον Όμιλο και τη Μητρική Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων				
Ομόλογα	(52)	(1.224)	(52)	(1.224)
Μετοχικοί Τίτλοι	(2.111)	(59)	(2.111)	(59)
Αμοιβαία Κεφάλαια	(1.310)	(154)	(1.310)	(154)
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	(11.367)	-	(9.663)	-
Συνολική ζημιά απομείωσης επενδύσεων	(14.840)	(1.437)	(13.136)	(1.437)

Σε σύγκριση με το έτος 2021, η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού αυξήθηκε κατά €13.403 χιλ. Η μεταβολή αυτή οφείλεται κυρίως στις ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν από την επικείμενη πώληση της Garanta, της θυγατρικής του Ομίλου στη Ρουμανία (βλ. σημείωση 24), καθώς επίσης και από την αύξηση των ζημιών απομείωσης τόσο των εισηγμένων μετοχικών τίτλων όσο και των αμοιβαίων κεφαλαίων. Η παραπάνω συνολική αύξηση μετριάστηκε σε ένα βαθμό από την μείωση των ζημιών απομείωσης των ομολόγων κατά €1.172 χιλ., σε σύγκριση με το 2021.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	435	273	450	156
Έσοδα διαχείρισης και ρήτρες συμβολαίων Unit-Linked	2.894	3.544	2.894	3.544
Δικαιώματα από ασφαλ/κές εξυπηρετήσεις τρίτων	13	23	13	23
Κέρδη από πώληση περιουσιακών στοιχείων	421	12	408	-
Λοιπά	1.617	1.333	1.233	728
Σύνολο λοιπών εσόδων	5.380	5.185	4.998	4.451

Το κονδύλι «Κέρδη από πώληση περιουσιακών στοιχείων» περιλαμβάνει κέρδη από πωλήσεις εντός του έτους 2022 που πραγματοποίησε η Μητρική για τα ακίνητα επί των οδών: Αστυπάλαιας 61 (Αθήνα), Βασ. Γεωργίου 68 (Αργοστόλι Κεφαλλονιάς), Ιπποκράτους 97&Καλλιδρομίου 8 (Αθήνα), Κολίνδρου 54 (Κατερίνη) και του οικοπέδου στη θέση Καλαμάκι (Ισθμια Κορινθίας).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ	
		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ
		31/12/2022			31/12/2021	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(277.781)	415	(277.366)	(269.131)	360	(268.771)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(47.025)	2.093	(44.932)	(43.342)	2.149	(41.193)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(10.868)	6.960	(3.908)	(10.077)	6.122	(3.955)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(11.793)	5.424	(6.369)	(8.287)	3.616	(4.671)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(347.467)	14.892	(332.575)	(330.837)	12.247	(318.590)
Ασφάλειες Ζωής	(15.128)	(86)	(15.214)	(248)	(608)	(856)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	11.828	(2.717)	9.111	7.700	48	7.748
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	5.036	(3.873)	1.163	(803)	(1.671)	(2.474)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(946)	(1.194)	(2.140)	3.601	(6.492)	(2.891)
Μεταβολή εκκρεμών αποζημιώσεων	790	(7.870)	(7.080)	10.250	(8.723)	1.527
Σύνολο αποζημιώσεων ασφαλισμένων	(346.677)	7.022	(339.655)	(320.587)	3.524	(317.063)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ	
		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ		ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ
		31/12/2022			31/12/2021	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(273.516)	293	(273.223)	(264.601)	195	(264.406)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(39.421)	390	(39.031)	(35.175)	542	(34.633)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(9.303)	5.994	(3.309)	(9.497)	6.060	(3.437)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(7.962)	5.153	(2.809)	(4.569)	3.571	(998)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(330.202)	11.830	(318.372)	(313.842)	10.368	(303.474)
Ασφάλειες Ζωής	(14.885)	(213)	(15.098)	(375)	(218)	(593)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	11.128	(1.313)	9.815	7.574	197	7.771
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	6.931	(5.401)	1.530	(4.051)	1.490	(2.561)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(699)	(1.261)	(1.960)	(5.798)	2.494	(3.304)
Μεταβολή εκκρεμών αποζημιώσεων	2.475	(8.188)	(5.713)	(2.650)	3.963	1.313
Σύνολο αποζημιώσεων ασφαλισμένων	(327.727)	3.642	(324.085)	(316.492)	14.331	(302.161)

Η αύξηση στις εκκρεμείς αποζημιώσεις κλάδου Ζωής οφείλεται στο γεγονός ότι μετά το πέρας της πανδημίας COVID 19, παρουσιάστηκε αύξηση των περιστατικών που έκαναν χρήση ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΟΜΙΛΟΣ	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΣΥΝΟΛΟ			ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΣΥΝΟΛΟ		
	31/12/2022			31/12/2021			31/12/2022			31/12/2021		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Ασφάλειες Ζωής	(65.911)	3.580	(62.331)	(62.230)	3.258	(58.972)	(62.230)	3.258	(58.972)	(62.230)	3.258	(58.972)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(12.573)	118	(12.455)	(12.556)	191	(12.365)	(12.556)	191	(12.365)	(12.556)	191	(12.365)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(13.007)	7.695	(5.312)	(10.787)	7.783	(3.004)	(10.787)	7.783	(3.004)	(10.787)	7.783	(3.004)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(6.872)	1.779	(5.093)	(6.548)	1.201	(5.347)	(6.548)	1.201	(5.347)	(6.548)	1.201	(5.347)
Σύνολο δεδουλευμένων προμηθειών παραγωγής	(98.363)	13.172	(85.191)	(92.121)	12.433	(79.688)	(92.121)	12.433	(79.688)	(92.121)	12.433	(79.688)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΣΥΝΟΛΟ			ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΣΥΝΟΛΟ		
	31/12/2022			31/12/2021			31/12/2022			31/12/2021		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Ασφάλειες Ζωής	(63.062)	2.593	(60.469)	(59.435)	2.208	(57.227)	(59.435)	2.208	(57.227)	(59.435)	2.208	(57.227)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(10.676)	-	(10.676)	(10.749)	-	(10.749)	(10.749)	-	(10.749)	(10.749)	-	(10.749)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(11.637)	6.369	(5.268)	(9.574)	6.342	(3.232)	(9.574)	6.342	(3.232)	(9.574)	6.342	(3.232)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(4.314)	1.285	(3.029)	(4.248)	828	(3.420)	(4.248)	828	(3.420)	(4.248)	828	(3.420)
Σύνολο δεδουλευμένων προμηθειών παραγωγής	(89.689)	10.247	(79.442)	(84.006)	9.378	(74.628)	(84.006)	9.378	(74.628)	(84.006)	9.378	(74.628)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΟΜΙΛΟΥ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΟΜΙΛΟΥ		
	31/12/2022			31/12/2021			31/12/2022			31/12/2021		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	(13.251)	(6)	(13.257)	(11.480)	(108)	(11.588)	(13.251)	(6)	(13.257)	(11.480)	(108)	(11.588)
Σύνολο	(13.251)	(6)	(13.257)	(11.480)	(108)	(11.588)	(13.251)	(6)	(13.257)	(11.480)	(108)	(11.588)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ		
	31/12/2022			31/12/2021			31/12/2022			31/12/2021		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	(13.670)	(4)	(13.674)	(9.116)	(5)	(9.121)	(13.670)	(4)	(13.674)	(9.116)	(5)	(9.121)
Σύνολο	(13.670)	(4)	(13.674)	(9.116)	(5)	(9.121)	(13.670)	(4)	(13.674)	(9.116)	(5)	(9.121)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(48.791)	(70.941)	(41.551)	(64.203)
Αμοιβές τρίτων	(31.653)	(13.918)	(31.053)	(13.369)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(3.846)	(3.262)	(3.677)	(3.144)
Φόροι / τέλη	(1.739)	(1.571)	(1.693)	(1.519)
Αποσβέσεις & απομειώσεις περ. στοιχείων	(9.199)	(10.431)	(8.335)	(9.534)
Τηλεπικοινωνίες-Ταχυδρομικά	(4.001)	(5.524)	(3.899)	(5.410)
Ενοίκια	(261)	(175)	(183)	(150)
Έξοδα μεταφορών και ταξιδίων	(861)	(971)	(747)	(870)
Έντυπα και γραφική ύλη	(661)	(551)	(514)	(437)
Επισκευές και συντηρήσεις	(1.386)	(1.631)	(1.202)	(1.434)
Ασφάλιστρα	(779)	(480)	(741)	(429)
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	595	2.375	557	2.315
Πρόβλεψη υποχρεώσεων έναντι τρίτων	(442)	231	(407)	252
Αξία χορηγούμενων συμβολαίων	(900)	(2.087)	(900)	(2.087)
Λοιπά	(8.184)	(5.924)	(6.889)	(4.949)
Σύνολο εξόδων διοίκησης και διάθεσης	(112.108)	(114.860)	(101.234)	(104.968)

Το κονδύλι «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Μισθοδοσία και ημερομίσθια	(41.567)	(35.721)	(35.371)	(29.801)
Υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(8.756)	(9.693)	(8.271)	(9.218)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	4.307	(22.912)	4.307	(22.912)
Ασφάλιστρα ζωής ομαδικών προγραμμάτων προσωπικού	(2.774)	(2.615)	(2.216)	(2.272)
Σύνολο αμοιβών και εξόδων προσωπικού	(48.791)	(70.941)	(41.551)	(64.203)

Στο κονδύλι «Ασφάλιστρα ζωής ομαδικών προγραμμάτων προσωπικού» περιλαμβάνονται εισφορές της Μητρικής Εταιρίας ύψους €777 χιλ. για το 2022 (€770 χιλ. για το 2021), που αφορούν στο ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο καθορισμένης εισφοράς του υπαλληλικού της προσωπικού.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2022 ο Όμιλος απασχόλησε κατά μέσο όρο 790 εργαζόμενους και η Μητρική Εταιρία 575 εργαζόμενους (2021: 893 εργαζόμενους ο Όμιλος και 673 εργαζόμενους η Μητρική Εταιρία).

Σε ό,τι αφορά στο κονδύλι «Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών» του παραπάνω πίνακα, η μεταβολή σε σχέση με το έτος 2021, οφείλεται στο πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού που υλοποίησε η Εταιρία, με συνολικό κόστος €21,2 εκ..

Η αύξηση στο κονδύλι «Αμοιβές τρίτων» του πρώτου πίνακα οφείλεται κυρίως σε προμήθειες συμβουλευτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με έργα ψηφιοποίησης και λειτουργικού μετασχηματισμού της Εταιρίας.

Στο κονδύλι «Λοιπά» του πρώτου πίνακα περιλαμβάνεται κόστος €1.210 χιλ. που αφορά σε δωρεά στην οποία προχώρησε η Μητρική Εταιρία, του χώρου ιστορικής μνήμης 1941-1944 (κρατητήρια Kommandatur επι Γερμανικής Κατοχής) ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 233/Β/1991) και στεγάζεται στο ιδιόκτητο ακίνητο της επί της Κοραή 4, Αθήνα. Η πράξη δωρεάς έγινε με την μεταβίβαση ποσοστού πενήντα τοις εκατό προς το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού (Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς) και ποσοστού πενήντα τοις εκατό προς τον Δήμο Αθηναίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης	(12.226)	(5.925)	(12.226)	(5.925)
Τόκοι αντασφαλιστών	(427)	(427)	(427)	(427)
Λοιπά έξοδα	(618)	(547)	(397)	(342)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(13.271)	(6.899)	(13.050)	(6.694)

Η αύξηση στο κονδύλι «Τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης» αφορά σε τόκους που αναλογούν στο ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης ύψους €125.000 χιλ. που σύναψε η Εταιρία με την ΕΤΕ στις 29.09.2021 (βλέπε Σημείωση 39).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΦΟΡΟΙ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Φόρος εισοδήματος	(20.627)	(13.095)	(20.166)	(12.571)
Φόροι εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων	1.263	11.626	1.263	11.626
Αναβαλλόμενος φόρος	(8.160)	(15.662)	(8.803)	(16.448)
Σύνολο φόρων	(27.524)	(17.131)	(27.706)	(17.393)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Κέρδη προ φόρων	21.109	69.117	32.280	69.312
Φόρος με βάση τον εφαρμοστέο φορολογικό συντελεστή	(4.644)	(15.206)	(7.102)	(15.249)
Επίπτωση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα	-	(7.393)	-	(7.393)
Επίπτωση από την εφαρμογή διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	(36)	219	-	-
Έσοδα/έξοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	(84)	2.613	(84)	2.613
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	(1.617)	2	(1.617)	2
Επίπτωση από διανομή αφορολόγητων κερδών προηγούμενων χρήσεων	(20.166)	-	(20.166)	-
Φόρος εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων	1.263	2.328	1.263	2.328
Λοιπές διαφορές	(2.240)	306		306
Φόρος με βάση τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή	(27.524)	(17.131)	(27.706)	(17.393)
Εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής	22%	22%	22%	22%
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	130%	25%	86%	25%

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ανά εταιρία του Ομίλου παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΧΩΡΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
«Η ΕΘΝΙΚΗ» Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΛΛΑΔΑ	2017 - 2022
ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	ΚΥΠΡΟΣ	2012 - 2022
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	ΚΥΠΡΟΣ	2012 - 2022
NATIONAL INSURANCE AGENTS & CONSULTANTS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	2008 - 2022
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2003 - 2022

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2022			31/12/2021		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	(662.668)	130.940	(531.728)	(119.838)	30.965	(88.873)
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	9.045	(1.990)	7.055	(1.225)	47	(1.178)
Συναλλαγματικές διαφορές	(161)	-	(161)	(264)	-	(264)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(653.784)	128.950	(524.834)	(121.327)	31.012	(90.315)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2022			31/12/2021		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	(661.478)	130.746	(530.732)	(119.109)	30.851	(88.258)
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	9.045	(1.990)	7.055	(1.225)	47	(1.178)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(652.433)	128.756	(523.677)	(120.334)	30.898	(89.436)

Στο κονδύλι «Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας της χρήσης 2022, δεν περιλαμβάνεται ποσό ύψους €3.473 χιλ. (2021: €1.437 χιλ.), που αφορά σε απομείωση αξίας αξιόγραφων διαθεσίμων προς πώληση (μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα), τα οποία έχουν χρεωθεί στα αποτελέσματα της αντίστοιχης χρήσης (βλέπε Σημείωση 11).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Μισθώσεις με δικαίωμα χρήσης	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2021	57.063	101.624	4.029	30.092	1.656	2.625	197.089
Προσθήκες	11	534	475	640	12	11	1.683
Μεταφορές	(292)	615	-	-	-	(924)	(601)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(240)	(91)	(228)	-	(559)
Υπόλοιπο 31/12/2021	56.782	102.773	4.264	30.641	1.440	1.712	197.612
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2021	(858)	(44.363)	(1.885)	(27.403)	(1.519)	-	(76.027)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	233	91	227	-	551
Αποσβέσεις μεταφορών	(16)	60	-	-	-	-	44
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.653)	(1.132)	(930)	(45)	-	(4.760)
Απομειώσεις	16	(15)	-	-	-	-	1
Υπόλοιπο 31/12/2021	(858)	(46.971)	(2.784)	(28.242)	(1.337)	-	(80.192)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2021	55.924	55.802	1.480	2.399	103	1.712	117.420
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2022	56.782	102.773	4.264	30.641	1.440	1.712	197.612
Προσθήκες	-	254	1.187	824	16	14	2.295
Μεταφορές	(3.139)	(3.205)	(243)	(1.001)	-	-	(7.588)
Πωλήσεις & Διαγραφές	(201)	(1.011)	(135)	(346)	(19)	-	(1.712)
Υπόλοιπο 31/12/2022	53.442	98.811	5.073	30.118	1.437	1.726	190.607
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2022	(858)	(46.971)	(2.784)	(28.242)	(1.337)	-	(80.191)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	303	77	332	19	-	731
Αποσβέσεις μεταφορών	832	1.115	142	695	-	-	2.784
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.600)	(966)	(979)	(41)	-	(4.586)
Υπόλοιπο 31/12/2022	(26)	(48.153)	(3.531)	(28.194)	(1.359)	-	(81.263)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2022	53.416	50.658	1.542	1.924	78	1.726	109.344

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτίρια	Μισθώσεις με δικαίωμα χρήσης	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιή- σεις υπό κατασκευή	Σύνολο
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2021	56.153	95.106	2.637	26.879	1.482	2.625	184.882
Προσθήκες	11	445	349	503	12	11	1.331
Μεταφορές	(292)	615	-	-	-	(924)	(601)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(219)	-	(228)	-	(447)
Υπόλοιπο 31/12/2021	55.872	96.166	2.767	27.382	1.266	1.712	185.165
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2021	(796)	(42.030)	(1.178)	(24.684)	(1.433)	-	(70.121)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	81	-	227	-	308
Αποσβέσεις μεταφορών	-	45	-	-	-	-	45
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.484)	(720)	(787)	(33)	-	(4.024)
Υπόλοιπο 31/12/2021	(796)	(44.469)	(1.817)	(25.471)	(1.239)	-	(73.792)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2021	55.076	51.697	950	1.911	27	1.712	111.373
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2022	55.872	96.166	2.767	27.382	1.266	1.712	185.165
Προσθήκες	-	235	985	668	16	14	1.918
Μεταφορές	(2.799)	(428)	-	-	-	-	(3.227)
Πωλήσεις & Διαγραφές	(201)	(1.011)	(135)	(335)	(19)	-	(1.701)
Υπόλοιπο 31/12/2022	52.872	94.962	3.617	27.715	1.263	1.726	182.155
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2022	(796)	(44.469)	(1.817)	(25.471)	(1.239)	-	(73.792)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	303	77	321	19	-	720
Αποσβέσεις μεταφορών	767	147	-	-	-	-	914
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.485)	(671)	(911)	(28)	-	(4.095)
Υπόλοιπο 31/12/2022	(29)	(46.504)	(2.411)	(26.061)	(1.248)	-	(76.253)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2022	52.843	48.458	1.206	1.654	15	1.726	105.902

Οι παραπάνω αποσβέσεις και απομειώσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Εξοδα Διοίκησης και Διάθεσης» της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας ανέθεσε σε πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση ορισμένων ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων της (Λ. Συγγρού 103-105 (κτίριο Α', χώροι στάθμευσης) - Σκουλενίου 1, Αθήνα- Βουλής 7, Αθήνα - Λ. Συγγρού 137, Αθήνα - Μητροπόλεως 13 και Ρογκότη 2, Θεσσαλονίκη - Μαιζώνος και Ζαΐμη, Πάτρα - 28ης Οκτωβρίου 46, Τρίπολη - Λ. Συγγρού 135 & Κράτητος, Αθήνα.

Η εύλογη αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων κατά την 31.12.2022, προσδιορίζεται σε €129.339 χιλ. και των ακινήτων προοριζόμενων προς πώληση σε €9.570 χιλ. Σημειώνεται ότι, για τα προοριζόμενα προς πώληση ακίνητα στην Ιάσωνος 20 Κοραή- Αργοναυτών, Βόλος - Κουκλία Πάφου, Κύπρος (Οικία) - Φραγκολαγκαδά, Αργολίδα (Αγρός) - Στυφογιάννη, Αλμυρός Μαγνησίας (Αγρός) - Εθν. Αντιστάσεως 6, Άρτα (Βλαχούτση 7) - Βασ. Όλγας 144, Θεσσαλονίκη (Οικία) - Πολ. Κωνσταντά 17, Κέρκυρα λήφθηκε υπόψη η προτεινόμενη τιμή πώλησης, ενώ για το ακίνητο στο Δήμο Ελληνικού λήφθηκε υπόψη η αξία που ορίστηκε από το υπ' αριθμόν 31.365/20.06.2017 Προσύμφωνο Μεταβίβασης Ακινήτων.

Τα κονδύλια «Μεταφορές» και «Αποσβέσεις μεταφορών» περιλαμβάνουν αναταξινομήσεις ακινήτων αναπόσβεστης αξίας €1.686 χιλ σε επενδύσεις σε ακίνητα και αναπόσβεστης αξίας €1.536 χιλ. σε περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Τα συνολικά κέρδη από την πώληση των ακινήτων επί των οδών: Αστυπάλαιας 61 (Αθήνα), Βασ. Γεωργίου 68 (Αργοστόλι Κεφαλλονιάς), Ιπποκράτους 97&Καλλιδρομίου 8 (Αθήνα), Κολίνδρου 54 (Κατερίνη) και το οικόπεδο στη θέση Καλαμάκι (Ισθμια Κορινθίας) ανήλθαν σε €414 χιλ. (βλέπε Σημείωση 12).

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Οικόπεδο Ελληνικού – 35 ^{ης} οδού	6.120	6.120	6.120	6.120
Ιάσονος 20 Κοραή- Αργοναυτών, Βόλος	1.070	1.070	1.070	1.070
Κουκλία Πάφου,Κύπρος	423	423	423	423
Ιπποκράτους 97 & Καλλιδρομίου 8, Αθήνα	-	81	-	81
Καλαμάκι, Ίσθμια Κορινθίας (οικόπεδο)	-	59	-	59
Κολίνδρου 54,Κατερίνη	-	74	-	74
Φραγκολαγκαδά,Αργολίδα (Αγρός)	5	-	5	-
Στυφογιάννη, Αλμυρός Μαγνησίας (Αγρός)	5	-	5	-
Εθν. Αντιστάσεως 6, Άρτα (Βλαχούτση 7)	150	-	150	-
Βασ. Όλγας 144, Θεσσαλονίκη (Οικία)	260	-	260	-
Πολ. Κωνσταντά 17, Κέρκυρα	298	-	298	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση	8.331	7.827	8.331	7.827

Από τα προαναφερόμενα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση, για το ακίνητο «οικόπεδο Ελληνικού -35^{ης} οδού» υπογράφηκε στις 20.06.2017 προσύμφωνο μεταβίβασης του στην Κτηριακές Υποδομές Α.Ε., το οποίο προβλέπει τη σταδιακή τακτοποίηση της απαίτησης μας (ποσού €6.120 πλέον τόκων) σε τμηματικές δόσεις. Η προαναφερόμενη απαίτηση εξοφλήθηκε ολοσχερώς εντός του 2019, ωστόσο κατά την 31.12.2022 δεν έχει ολοκληρωθεί η μεταβίβασή του (βλέπε Σημείωση 38).

Η Μητρική Εταιρία διενήργησε για τα ακίνητα επί των οδών Εθν. Αντιστάσεως 6, Άρτα (Βλαχούτση 7) και Πολ. Κωνσταντά 17, Κέρκυρα αναστροφή απομείωσης συνολικού ύψους € 91 χιλ. (οικόπεδα € 19 χιλ. και κτίρια € 72 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

	ΟΜΙΛΟΣ				ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτήρια	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο (Ποσά σε χιλιάδες €)	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτήρια	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1/1/2021	49.136	97.706	-	146.842	49.019	97.061	-	146.080
Μεταφορές	(2.046)	(551)	-	(2.597)	(2.046)	(551)	-	(2.597)
Προσθήκες	-	15	-	15	-	15	-	15
Υπόλοιπο 31/12/2021	47.090	97.170	-	144.260	46.973	96.525	-	143.498
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις								
Υπόλοιπο 1/1/2021	(2.356)	(62.293)	-	(64.649)	(2.356)	(61.993)	-	(64.349)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.742)	-	(2.742)	-	(2.717)	-	(2.717)
Μεταφορές	976	557	-	1.533	976	551	-	1.527
Απομείωση	-	6	-	6	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2021	(1.380)	(64.472)	-	(65.852)	(1.380)	(64.159)	-	(65.539)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2021	45.710	32.698	-	78.408	45.593	32.366	-	77.959
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1/1/2022	47.090	97.170	-	144.260	46.973	96.525	-	143.498
Μεταφορές	2.306	(645)	-	1.661	2.423	-	-	2.423
Πωλήσεις	(2.790)	(7.465)	-	(10.255)	(2.790)	(7.465)	-	(10.255)
Προσθήκες	-	9	-	9	-	9	-	9
Υπόλοιπο 31/12/2022	46.606	89.069	-	135.675	46.606	89.069	-	135.675
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις								
Υπόλοιπο 1/1/2022	(1.380)	(64.472)	-	(65.852)	(1.380)	(64.159)	-	(65.539)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.619)	-	(2.619)	-	(2.619)	-	(2.619)
Μεταφορές	(737)	313	-	(424)	(737)	-	-	(737)
Πωλήσεις	(1)	5.781	-	5.780	(1)	5.781	-	5.780
Απομείωση	919	260	-	1.179	919	260	-	1.179
Υπόλοιπο 31/12/2022	(1.199)	(60.737)	-	(61.936)	(1.199)	(60.737)	-	(61.936)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2022	45.407	28.332	-	73.739	45.407	28.332	-	73.739

Οι παραπάνω αποσβέσεις και απομειώσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης» της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Τα έσοδα από ενοίκια για τον Όμιλο και την Μητρική Εταιρία για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2022, ανήλθαν σε €4.148 χιλ. και €4.134 χιλ. αντίστοιχα. Για τη χρήση 2021, τα έσοδα από ενοίκια για τον Όμιλο και την Μητρική Εταιρία ανήλθαν σε €3.830 χιλ. και €3.817 χιλ. αντίστοιχα (βλέπε Σημείωση 8).

Η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων κατά την 31.12.2022, προσδιορίζεται σε €103.041 χιλ. (αναπόσβεστη αξία €73.739 χιλ.).

Η Διοίκηση της Εταιρίας ανέθεσε σε πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση ορισμένων ακινήτων της Μητρικής (Λ. Συγγρού 103-105 (κτίριο Β', συνεδριακό κέντρο), Αθήνα - Κοραή 4, Αθήνα - Ευπόλιδος και Απελλού 1, Αθήνα - Καραγεώργη Σερβίας 8, Αθήνα - Μέρλιν 7, Αθήνα - Θεμιστοκλέους 20, Χολαργός - Παλαιών Πατρών Γερμανού 8, Φιλοθέη - Ευτυχίδου και Φρύνης 1-3, Παγκράτι- Ευτυχίδου 32, Παγκράτι -Μητροπόλεως 5, Αθήνα και Ιθάκης 7, Άλιμος Αττικής) οι οποίοι με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2022 προσδιόρισαν την εύλογη αξία τους σε €95.012 χιλ. (η λογιστική τους αξία ανέρχεται σε €66.689 χιλ.).

Στις 22.12.2022 η Μητρική πώλησε το ακίνητο επί της οδού Ακτή Ποσειδώνος 14-16 στον Πειραιά, έναντι τιμήματος €8.850 χιλ. Το κέρδος από την πώληση ανήλθε στο ποσό των €5.587 χιλ. (βλέπε Σημείωση 9).

Κατά την διάρκεια της χρήσης η Μητρική Εταιρία διενήργησε αναστροφή απομείωσης συνολικού ύψους € 1.179 χιλ. (οικόπεδα €919 χιλ. και κτήρια €260 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΟΜΙΛΟΣ			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Υπεραξία	Λογισμικό	Σύνολο	Υπεραξία	Λογισμικό	Σύνολο
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2021	671	51.995	52.666	-	50.366	50.366
Προσθήκες	-	4.132	4.132	-	3.991	3.991
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	(36)	(36)	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2021	671	56.091	56.762	-	54.357	54.357
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2021	(187)	(42.410)	(42.597)	-	(41.343)	(41.343)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.935)	(2.935)	-	(2.793)	(2.793)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	36	36	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2021	(187)	(45.309)	(45.496)	-	(44.136)	(44.136)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2021	484	10.782	11.266	-	10.221	10.221
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2022	671	56.091	56.762	-	54.357	54.357
Προσθήκες	-	5.208	5.208	-	5.001	5.001
Μεταφορές	(671)	(864)	(1.535)	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2022	-	60.435	60.435	-	59.358	59.358
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2022	(187)	(45.309)	(45.496)	-	(44.136)	(44.136)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.933)	(2.933)	-	(2.889)	(2.889)
Μεταφορές	187	366	553	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2022	-	(47.876)	(47.876)	-	(47.025)	(47.025)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2022	-	12.559	12.559	-	12.333	12.333

Οι παραπάνω αποσβέσεις περιόδου περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης» της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Οι προσθήκες λογισμικού αφορούν σε δαπάνες για τη βελτίωση της λειτουργίας των λογισμικών προγραμμάτων της Μητρικής Εταιρίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης τόσο των νέων συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων που αφορούν σε επόμενες χρήσεις αναλύονται κατά κλάδο ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ) Κλάδου Ζωής	35.529	35.846	35.104	35.330
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ) Κλάδου Γενικών Ασφαλίσεων	9.163	9.129	7.221	6.460
Σύνολο προμηθειών και λοιπών εξόδων πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ)	44.692	44.975	42.325	41.790

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων Κλάδου Ζωής & Γενικών ασφαλίσεων (ΜΕΠ) κατά την έναρξη της χρήσης	44.975	43.508	41.790	40.524
Μεταβολή Νέας Παραγωγής	20.695	21.263	21.513	21.062
Μεταβολές χρήσης	(20.978)	(19.796)	(20.978)	(19.796)
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων Κλάδου Ζωής & Γενικών ασφαλίσεων (ΜΕΠ) κατά την λήξη της χρήσης	44.692	44.975	42.325	41.790

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

	Χώρα Έδρας	31/12/2022		31/12/2021	
		% Συμμετοχής	Λογιστική Αξία	% Συμμετοχής	Λογιστική Αξία
Συμμετοχή		<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Μητρική					
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	Ρουμανία	96,70%	-	94,96%	6.528
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ	Κύπρος	100,00%	5.704	100,00%	5.704
Σύνολο επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			5.704		12.232

Η Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ. κατέχει ποσοστό συμμετοχής 100% της Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου Γενικών Ασφαλειών Λτδ. και ποσοστό 100% της National Insurance Agents & Consultants Ltd, με έδρα την Κύπρο. Αντικείμενο των συνδεδεμένων εταιριών είναι οι ασφαλιστικές εργασίες και η μεσιτεία ασφαλίσεων.

Για την ενοποίηση των θυγατρικών εταιριών εφαρμόζεται η μέθοδος της ολικής ενοποίησης σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 10.

Στις 31.12.2021 η Μητρική Εταιρία συμμετείχε με ποσοστό 94,96% στην μετοχική σύνθεση της Εταιρίας Garanta Asigurari. Εντός του έτους 2022, η Εταιρία έχει προχωρήσει σε δύο αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (Αύγουστος 2022 και Νοέμβριος 2022) στην εν λόγω θυγατρική ύψους € 1.000 χιλ. και € 2.100 χιλ. αντίστοιχα με αποτέλεσμα στις 31.12.2022 η Εταιρία να κατέχει το 96,7% της θυγατρικής. Στο τελευταίο τρίμηνο του 2022, η Εταιρία αποφάσισε να εξετάσει το ενδεχόμενο αποεπένδυσης από την συγκεκριμένη θυγατρική, και έχει ενεργοποιήσει την διαδικασία ανεύρεσης ενδιαφερομένων επενδυτών. Η εν λόγω συμμετοχή έχει πλέον συμπεριληφθεί στα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης για την κατάταξή της ως περιουσιακό στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση, αναγνωρίστηκε

πρόβλεψη απομείωσης ποσού €9.663 χιλ.(βλέπε σημείωση 11), η οποία είχε ως συνεπακόλουθο τον μηδενισμό της αξίας της.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση				
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	30.793		-	

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση				
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	30.793		-	

Επιπλέον σημειώνεται ότι η επικείμενη πώληση της εν λόγω συμμετοχής δεν παρουσιάζεται ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα σε ξεχωριστή γραμμή στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος κατόπιν αξιολόγησης εκτιμά ότι τόσο το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων όσο κι αυτό των ακαθάριστων εσόδων που καταλαμβάνει η εν λόγω θυγατρική στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και ακαθάριστων εσόδων του Ομίλου, δεν είναι σημαντικό ώστε να δικαιολογεί την παρουσίασή της ως ξεχωριστή μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο	Επίδραση στα	Επίδραση	Υπόλοιπο	Επίδραση στα	Επίδραση	Πώλησεις	Υπόλοιπο
	31/12/2020	αποτελέσματα	στα Ι.Κ.	31/12/2021	αποτελέσματα	στα Ι.Κ.	θυγατρικών	31/12/2022
	(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	16	(1)	-	15	2	-	-	17
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	-	-	-	-	8.924	-	-	8.924
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	710	4.343	47	5.100	(4.929)	(1.990)	-	(1.819)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	11.823	(10.794)	-	1.029	(1.000)	-	(1)	28
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων επενδύσεων σε ακίνητα	(5.701)	952	-	(4.749)	506	-	(35)	(4.278)
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων περ.στοιχείων	(4.658)	408	-	(4.250)	(183)	-	(11)	(4.444)
Αφορ. αποθεματικό εμπορικού χαρτοφ.	(218)	191	-	(27)	(25)	-	-	(52)
Αφορ. αποθεματικό δανείων-απαιτήσεων	(20)	(1)	-	(21)	(1)	-	-	(22)
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	(65.609)	(3.561)	30.851	(38.319)	(11.583)	130.746	7	80.851
Χρεωστικής διαφοράς Ν.4046/12	62.307	(7.912)	-	54.395	(2.861)	-	-	51.534
Λοιπές προβλέψεις	1.731	500	-	2.231	2.347	-	(533)	4.045
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	381	(15.875)	30.897	15.403	(8.803)	128.756	(573)	134.783
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων περ. στοιχείων	(11)	11	-	-	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων επενδύσεων σε ακίνητα	(22)	22	-	-	(9)	-	9	-
Λοιπές προβλέψεις	123	(123)	-	-	(440)	-	440	-
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	123	(123)	-	-	(194)	-	194	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	213	(213)	-	-	(643)	-	643	-

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Υπόλοιπο	Επίδραση στα	Επίδραση	Υπόλοιπο	Επίδραση στα	Επίδραση	Υπόλοιπο
	31/12/2020	αποτελέσματα	στα Ι.Κ.	31/12/2021	αποτελέσματα	στα Ι.Κ.	31/12/2022
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	16	(1)	-	15	2	-	17
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	-	-	-	-	8.924	-	8.924
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	710	4.343	47	5.100	(4.929)	(1.990)	(1.819)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	11.822	(10.794)	-	1.028	(1.000)	-	28
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων επενδύσεων σε ακίνητα	(5.701)	917	-	(4.784)	506	-	(4.278)
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων περ. στοιχείων	(4.658)	397	-	(4.261)	(183)	-	(4.444)
Αφορ. αποθεματικό εμπορικού χαρτοφυλακίου	(218)	191	-	(27)	(25)	-	(52)
Αφορ. αποθεματικό δανείων-απαιτήσεων	(20)	(1)	-	(21)	(1)	-	(22)
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	(65.609)	(3.554)	30.851	(38.312)	(11.583)	130.746	80.851
Χρεωστικής διαφοράς Ν.4046/12	62.307	(7.912)	-	54.395	(2.861)	-	51.534
Λοιπές προβλέψεις	1.732	(34)	-	1.698	2.347	-	4.045
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	381	(16.448)	30.897	14.830	(8.803)	128.756	134.783

Με βάση τις λογιστικές αρχές του Ομίλου και τις εκτιμήσεις των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, οι ανωτέρω απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους που αφορούν σε προσωρινές φορολογικά εκτεστέες διαφορές, είναι πλήρως ανακτήσιμες. Οι λόγοι για τους οποίους η Διοίκηση εκτίμησε ότι η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση είναι ανακτήσιμη, παρατίθενται στην Σημείωση 3.3.

Η χρεωστική διαφορά του Ν.4046/2012 που προέκυψε σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ, θεωρείται φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ισόποσες ετήσιες δόσεις. Η αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά κατά την 31.12.2022 ανέρχεται σε €234.886 χιλ..

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία έχουν συμψηφίσει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους ανά εταιρία ξεχωριστά, δεδομένου ότι οι τοπικές φορολογικές αρχές της κάθε χώρας παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από κύριο φόρο εισοδήματος ανά εταιρία και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Κρατικά ημεδαπής	201.267	1.037.382	201.267	1.037.382
Κρατικά αλλοδαπής	1.390.619	1.201.663	1.390.619	1.191.839
Εταιρικά εισηγμένα	439.096	502.066	439.096	502.066
	2.030.982	2.741.111	2.030.982	2.731.287
ΜΕΤΟΧΕΣ				
Εισηγμένες	28.170	25.238	28.170	25.238
Μη Εισηγμένες	13.738	15.939	13.738	15.939
	41.908	41.177	41.908	41.177
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Εσωτερικού	195.761	219.131	195.761	219.131
Κρατών εντός Ε.Ε.	239.607	203.048	239.607	203.048
	435.368	422.179	435.368	422.179
Σύνολο αξιογράφων	2.508.258	3.204.467	2.508.258	3.194.643

Τα ανωτέρω χρεόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	ΟΜΙΛΟΣ				ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ					
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη Εύλογη Αξία	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη Εύλογη Αξία	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>									
Διαθέσιμα προς										
31.12.2022	1.456.494	1.038.026	13.738	-	2.508.258	1.456.494	1.038.026	13.738	-	2.508.258
31.12.2021	1.466.617	1.721.911	15.939	-	3.204.467	1.466.617	1.712.087	15.939	-	3.194.643

Η μείωση του χαρτοφυλακίου των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων κατά τη χρήση του 2022 σε σχέση με το 2021 οφείλεται κυρίως στην μείωση των αποτιμήσεων των ομολόγων, που αποτελούν και το μεγαλύτερο μέρος του χαρτοφυλακίου, καθώς οι διεθνείς αγορές κατέγραψαν σημαντικές απώλειες λόγω της αύξησης του πληθωρισμού, που οδήγησε σε μεγάλες αυξήσεις επιτοκίων από τις κεντρικές τράπεζες.

Κατά τη χρήση 2022, μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση αξίας € 184.558 χιλ. Κατά τη χρήση 2021, μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση αξίας €36.068 χιλ. και από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 χρεόγραφα αξίας €36.542 χιλ..

Στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα συμπεριλαμβάνονται και μη εισηγμένες μετοχές. Οι μη εισηγμένες μετοχές αφορούν κυρίως σε επενδύσεις σε συγκεκριμένα επενδυτικά σχήματα (Private Equity Funds) και αποτιμώνται με βάση το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρίας στα ίδια κεφάλαια των σχημάτων αυτών. Ο τρόπος αποτίμησης της καθαρής θέσης των επενδυτικών σχημάτων διέπεται από τις διατάξεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Τα συγκεκριμένα επενδυτικά κεφάλαια έχουν μέγιστη συνολική διάρκεια 10 ετών, δεν είναι εισηγμένα σε οργανωμένες αγορές και επενδύουν σε ομόλογα ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων με προοπτικές δυναμικής ανάπτυξης. Την 31.12.2022, η αξία τους ανέρχεται σε €13.738 χιλ., ενώ την 31.12.2021, ανέρχεται σε €15.931 χιλ..

Το 2008 η Μητρική Εταιρία μετέφερε μετοχές από τα αξιόγραφα για εμπορικούς σκοπούς στο χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση. Την 31.12.2022, η συνολική λογιστική και εύλογη αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και διακρατούνται ακόμη από την Μητρική Εταιρία, ανέρχεται σε €59 χιλ. και €59 χιλ. αντίστοιχα. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί και δεν είχε διενεργηθεί απομείωση, στις ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων θα είχε συμπεριληφθεί ζημιά ποσού (€11) χιλ..

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ				
Ομόλογα				
Κρατικά αλλοδαπής	16.506	19.111	-	-
Εταιρικά – Εισηγμένα ημεδαπής	546	637	-	-
	17.052	19.748	-	-
Μετοχές				
Εισηγμένες	7	4	-	-
Μη εισηγμένες	-	6	-	-
	7	10	-	-
Σύνολο αξιογράφων για εμπορικούς σκοπούς	17.059	19.758	-	-
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ UNIT-LINKED ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ				
Αμοιβαία κεφάλαια	183.489	159.832	182.218	158.399
Ομόλογα	90.658	106.917	74.008	85.160
Μετοχές	4.303	4.775	-	-
Μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις	337.167	341.275	326.899	333.479
Σύνολο αξιογράφων unit-linked συμβολαίων	615.617	612.799	583.125	577.038
ΑΣΕΑΜΑ ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ UNIT-LINKED				
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων				
Εξωτερικού	6.411	7.367	-	-
Σύνολο ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου και unit-linked	6.411	7.367	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	239	119	239	119
Σύνολο αξιογράφων	639.326	640.043	583.364	577.157

Τα ανωτέρω χρεόγραφα κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	ΟΜΙΛΟΣ				
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη	ΣΥΝΟΛΟ
				Εύλογη Αξία	
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
31.12.2022					
Unit-Linked	513.420	102.197	-	-	615.617
Λοιπά ΑΣΕΑΜΑ	-	6.411	-	-	6.411
Εμπορικό	7	17.052	-	-	17.059
Παράγωγα	-	239	-	-	239
Σύνολο	513.427	125.899	-	-	639.326
31.12.2021					
Unit-Linked	506.927	105.872	-	-	612.799
Λοιπά ΑΣΕΑΜΑ	7.367	-	-	-	7.367
Εμπορικό	4	19.748	-	6	19.758
Παράγωγα	-	119	-	-	119
Σύνολο	514.298	125.739	-	6	640.043

ΜΗΤΡΙΚΗ					
ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη		ΣΥΝΟΛΟ
			Εύλογη	Αξία	
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
31.12.2022					
Unit-Linked	509.117	74.008	-	-	583.125
Παράγωγα	-	239	-	-	239
Σύνολο	509.117	74.247	-	-	583.364
31.12.2021					
Unit-Linked	497.539	79.499	-	-	577.038
Παράγωγα	-	119	-	-	119
Σύνολο	497.539	79.618	-	-	577.157

Οι αναταξινομήσεις που αποτυπώνονται στα unit linked χρήσης 2021 από επίπεδο 2 σε επίπεδο 1, του παραπάνω πίνακα, έγιναν στο πλαίσιο της σχετικότερης παρουσίασης καθώς και της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Κρατικά ημεδαπής	40.876	41.018	40.876	41.018
Σύνολο αξιογράφων	40.876	41.018	40.876	41.018

Η εύλογη αξία των αξιογράφων κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις και η κατηγοριοποίησή τους σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13, για το 2022, έχει ως εξής: €43.567 χιλ. στο επίπεδο 2. Κατά το 2021 η εύλογη αξία των αξιογράφων κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις είχε ανέλθει σε €52.851 χιλ. στο επίπεδο 2. Κατά τη χρήση 2022 δεν υπήρξε μεταφορά χρεογράφων από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 ή 3.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

ΟΜΙΛΟΣ				
31/12/2022				
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.003.238	17.052	40.876	2.061.166
Κυμαινόμενο επιτόκιο	27.744	-	-	27.744
Σύνολο	2.030.982	17.052	40.876	2.088.910

ΟΜΙΛΟΣ				
31/12/2021				
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.741.111	19.748	41.018	2.801.877
Σύνολο	2.741.111	19.748	41.018	2.801.877

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ				
31/12/2022				
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.003.238	-	40.876	2.044.114
Κυμαινόμενο επιτόκιο	27.744	-	-	27.744
Σύνολο	2.030.982	-	40.876	2.071.858

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ				
31/12/2021				
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.731.287	-	41.018	2.772.305
Σύνολο	2.731.287	-	41.018	2.772.305

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση του ομολογιακού χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου κατ' είδους επιτοκίου (κυμαινόμενο ή σταθερό).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων	112.503	104.967	105.483	94.199
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρων	(58.652)	(59.391)	(58.043)	(58.618)
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων	53.851	45.576	47.440	35.581
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	8.802	9.422	8.802	9.422
Δάνεια σε προσωπικό – συνεργάτες	3.463	4.200	3.463	4.200
Δάνεια σε ασφαλισμένους Ζωής	1.247	1.459	1.247	1.459
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από δάνεια	(275)	(227)	(275)	(227)
Απαιτήσεις από δάνεια	13.237	14.854	13.237	14.854
Χρεώστες διάφοροι	6.354	11.868	6.303	11.186
Δεδουλευμένοι τόκοι	19.872	28.264	19.867	28.032
Επίδικες απαιτήσεις κατά Δημοσίου	326	326	326	326
Απαιτήσεις από αναγωγικές εκκρεμείς ζημιές	7.624	8.679	7.624	8.679
Λοιπά εισπρακτέα έσοδα	1.246	916	874	594
Αποζημιώσεις μέσω φιλικού διακανονισμού	795	760	795	760
Πρόβλεψη επισφαλών λοιπών απαιτήσεων	(375)	(164)	(375)	(164)
Λοιπές απαιτήσεις	35.842	50.649	35.414	49.413
Σύνολο απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρων, δανείων και λοιπών απαιτήσεων	102.930	111.079	96.091	99.848

Για τις κατηγορίες δανείων που περιγράφονται στον παραπάνω πίνακα, έχουν ληφθεί από την Μητρική Εταιρία εμπράγματα εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας, χρηματοοικονομικές καθώς και λοιπές εξασφαλίσεις.

Η αύξηση στις «Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων» οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση νέας παραγωγής καθώς και στην αναπροσαρμογή των ασφαλιστρων.

Η μείωση των «Δεδουλευμένων τόκων» οφείλεται στη μείωση του μέσου επιτοκίου του Ομολογιακού Χαρτοφυλακίου λόγω αναδιάρθρωσής του.

Η μείωση του κονδυλίου «Χρεώστες διάφοροι» οφείλεται στην τακτοποίηση ανοιχτών χρεωστικών υπολοίπων κατά τη διάρκεια του έτους 2022.

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΧΡΕΩΣΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρών, δανείων και λοιπών απαιτήσεων έναρξης χρήσεως	(59.782)	(62.232)	(59.009)	(61.399)
Απελευθέρωση μη χρησιμοποιηθέντων προβλέψεων	911	2.720	747	2.660
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	60	42	-	-
Σχηματισμός προβλέψεων χρήσεως	(491)	(312)	(431)	(270)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρών, δανείων και λοιπών απαιτήσεων τέλους χρήσεως	(59.302)	(59.782)	(58.693)	(59.009)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	77.265	94.202	70.355	76.063
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές	(2.459)	(2.699)	(2.459)	(2.699)
Απαιτήσεις από αντασφαλιζόμενους	218	475	218	475
Σύνολο απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	75.024	91.978	68.114	73.839

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές έναρξης χρήσεως	(2.699)	(2.633)	(2.699)	(2.633)
Απελευθέρωση μη χρησιμοποιηθέντων προβλέψεων	350	166	350	166
Σχηματισμός προβλέψεων χρήσεως	(110)	(232)	(110)	(232)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές τέλους χρήσεως	(2.459)	(2.699)	(2.459)	(2.699)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Ταμείο	101	201	4	4
Καταθέσεις όψεως	51.999	31.230	50.017	26.897
Καταθέσεις προθεσμίας σε πιστωτικά ιδρύματα	23.223	57.286	12.710	48.493
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	75.323	88.717	62.731	75.394

Το λογιστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα» προσεγγίζει την εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία τέλους χρήσης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ανάλυση των έντοκων και άτοκων καταθέσεων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα»:

	31/12/2022				31/12/2021			
	Ταμείο	Καταθέσεις όψεως (Ποσά σε χιλιάδες €)	Καταθέσεις προθεσμίας	ΣΥΝΟΛΟ	Ταμείο	Καταθέσεις όψεως (Ποσά σε χιλιάδες €)	Καταθέσεις προθεσμίας	ΣΥΝΟΛΟ
ΟΜΙΛΟΣ								
Έντοκες	-	1.025	23.223	24.248	-	7.637	57.286	64.923
Άτοκες	101	50.974	-	51.075	201	23.593	-	23.794
Σύνολο	101	51.999	23.223	75.323	201	31.230	57.286	88.717
ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ								
Έντοκες	-	1.025	12.710	13.735	-	7.039	48.493	55.532
Άτοκες	4	48.992	-	48.996	4	19.858	-	19.862
Σύνολο	4	50.017	12.710	62.731	4	26.897	48.493	75.394

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Μητρικής Εταιρίας κατά την 31.12.2022 ανέρχεται σε €235.221 χιλ., διαιρούμενο σε 196.017.480 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας €1,2. Η Ethniki Holdings S.à.r.l αποτελεί το μοναδικό μέτοχο της Μητρικής Εταιρίας και κατέχει το 100% των μετοχών της.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Τακτικό αποθεματικό	26.100	26.207	26.862	26.862
Ειδικά αποθεματικά	2.027	2.027	2.027	2.027
Έκτακτα αποθεματικά	3	1.205	3	1.205
Αποθεματικό αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	(289.201)	242.494	(288.260)	242.472
Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα	342	1.678	342	1.678
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(2.597)	(9.652)	(2.597)	(9.652)
Συναλλαγματικές διαφορές	(4.917)	(4.761)	-	-
Λοιπά αποθεματικά	1.914	1.963	-	49
Σύνολο αποθεματικών	(266.329)	261.160	(261.623)	264.641

ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υπόλοιπο κατά την έναρξη της χρήσης	242.494	331.336	242.472	330.730
Καθ. κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία	(486.194)	(72.390)	(485.231)	(71.807)
Καθ. κέρδη/(ζημιές) μεταφερόμενες στα αποτελέσματα	(43.750)	(25.397)	(43.750)	(25.397)
Πρόβλεψη απομείωσης της αξίας του χαρτοφυλακίου	2.957	1.340	2.957	1.340
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(4.708)	7.606	(4.708)	7.606
Λοιπές μεταβολές	-	(1)	-	-
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	(289.201)	242.494	(288.260)	242.472

Τακτικό Αποθεματικό: Έχει σχηματιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4548/2018, καθώς και του Ν.Δ.400/1970. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.Δ.400/1970, το ένα πέμπτο τουλάχιστον των καθαρών ετήσιων κερδών της Εταιρίας διατίθεται προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η διάθεση αυτή δεν είναι υποχρεωτική, όταν το αποθεματικό υπερβεί το τετραπλάσιο του μετοχικού κεφαλαίου. Από την 01.01.2016 το Ν.Δ.400/1970 αντικαταστάθηκε από τον Ν.4364/2016, ο οποίος δεν προβλέπει σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Ως εκ τούτου ισχύουν οι διατάξεις του

N.4548/2018, για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού σε ποσοστό 5% επί των ετήσιων κερδών και μέχρι αναλογίας 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας αξιόγραφων διαθεσίμων προς πώληση: Το αποθεματικό αυτό έχει σχηματισθεί από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων και μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης με την πώληση αυτών των αξιόγραφων στην εύλογη αξία ή κατά το μέρος που αφορά σε ζημιές απομείωσης της εύλογης αξίας τους. Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές από την πώληση των διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων φορολογούνται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος.

Έκτακτα αποθεματικά: Έχουν σχηματισθεί στο παρελθόν με βάση απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Μητρικής Εταιρίας και περιλαμβάνουν και έκτακτα αποθεματικά από τη συγχώνευση θυγατρικών εταιριών και μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρίας χωρίς πρόσθετη φορολόγηση μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών: Το αποθεματικό αυτό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 19 και εμπεριέχει τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών της Μητρικής Εταιρίας. Ανάλυση της μεταβολής του αποθεματικού στη χρήση συμπεριλαμβάνεται στη Σημείωση 41.

Συναλλαγματικές διαφορές: Το αποθεματικό αυτό έχει δημιουργηθεί από τη μετατροπή σε Ευρώ των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της θυγατρικής μας στη Ρουμανία, χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα κατά την πώληση της θυγατρικής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

Στα αποτελέσματα εις νέον της χρήσης 2022 της Μητρικής Εταιρίας, περιλαμβάνονται κέρδη από πώληση ομολόγων Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία βάσει της ΠΟΛ 1032/2015 απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος και σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 1 του Ν. 4172/2013, θα φορολογηθούν κατά την διανομή ή κεφαλαιοποίησή τους. Τα προαναφερόμενα κέρδη, για τα οποία έχει ανασταλεί η φορολόγηση, αφορούν σε ποσό €640 χιλ.

Η Εταιρία με την υπ' αριθμό 175/ 25-11-2022 Έκτακτη Γενική Συνέλευση, ενέκρινε τη διανομή μερίσματος ύψους €91.689 χιλ., προερχόμενο από προαιρετικά αποθεματικά ποσού €1.251 χιλ. και κέρδη παρελθόντων ετών ποσού €90.438 χιλ., σύμφωνα με το άρθρο 162, παρ. 3 του Ν. 4548/ 2018. Η ανωτέρω διανομή, προς τον μοναδικό μέτοχο της Εταιρίας «Εθνική Holdings S.à.r.l.», ολοκληρώθηκε εντός του 2022.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2022			31/12/2021		
	Αναλογία Ομίλου	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο	Αναλογία Ομίλου	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ						
Μαθηματικά αποθέματα, απόθεματα επάρκειας και μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	636.786	9.306	646.092	627.768	11.136	638.904
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	150.820	1.474	152.294	131.375	1.687	133.062
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζωής	787.606	10.780	798.386	759.143	12.823	771.966
Ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	290.567	-	290.567	247.366	25	247.391
Απόθεμα εγγυήσεων προϊόντων Unit Linked	65.283	-	65.283	64.993	-	64.993
Σύνολο αποθεμάτων Unit Linked	355.850	-	355.850	312.359	25	312.384
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.143.456	10.780	1.154.236	1.071.502	12.848	1.084.350
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ						
Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	51.618	19.829	71.447	50.268	20.465	70.733
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	273.773	50.608	324.381	284.584	62.601	347.185
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζημιών	325.391	70.437	395.828	334.852	83.066	417.918
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.468.847	81.217	1.550.064	1.406.354	95.914	1.502.268

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2022			31/12/2021		
	Αναλογία Εταιρίας	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο	Αναλογία Εταιρίας	Αναλογία Αντασφαλιστών	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες €)					
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ						
Μαθηματικά αποθέματα, απόθεμα επάρκειας και μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	622.177	4.729	626.906	578.368	4.104	582.472
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	149.836	1.474	151.310	130.830	1.687	132.517
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζωής	772.013	6.203	778.216	709.198	5.791	714.989
Ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων Ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	258.075	-	258.075	246.948	-	246.948
Απόθεμα εγγυήσεων προϊόντων Unit Linked	65.283	-	65.283	64.993	-	64.993
Σύνολο αποθεμάτων Unit Linked	323.358	-	323.358	311.941	-	311.941
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.095.371	6.203	1.101.574	1.021.139	5.791	1.026.930
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ						
Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	43.255	19.359	62.614	39.975	17.587	57.562
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	265.347	49.235	314.582	275.222	57.228	332.450
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζημιών	308.602	68.594	377.196	315.197	74.815	390.012
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.403.973	74.797	1.478.770	1.336.336	80.606	1.416.942

ΚΙΝΗΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζωής				
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά την έναρξη της χρήσης	1.084.350	1.074.948	1.026.930	1.020.001
Επιπρόσθετες Υποχρεώσεις και μεταβολές χρήσης	148.879	78.135	147.214	71.325
Απελευθέρωση αποθέματος για θανάτους, λήξεις, εξαγορές, ακυρώσεις κ.λ.π.	(78.992)	(68.720)	(72.570)	(64.396)
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	(13)	-	-
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά τη λήξη της χρήσης	1.154.236	1.084.350	1.101.574	1.026.930
Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζημιών				
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων έναρξης χρήσης	417.918	413.828	390.012	386.441
Μεταβολή ΑΜΔΑ	5.174	2.759	4.613	2.056
Μεταβολή ΑΚΕΙ	497	499	440	323
Απόθεμα ζημιών τρέχουσας χρήσης	73.611	60.863	64.300	51.664
Μεταβολή σε απόθεμα ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(26.504)	(11.639)	(27.613)	(14.946)
Πληρωθείσες ζημιές τρέχουσας χρήσης	(22.720)	(20.746)	(17.453)	(12.656)
Πληρωθείσες ζημιές προηγούμενων χρήσεων	(40.489)	(31.732)	(35.208)	(27.041)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(82)	-	-
Λοιπές κινήσεις	(11.659)	4.168	(1.895)	4.171
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά τη λήξη της χρήσης	395.828	417.918	377.196	390.012
Γενικό Σύνολο	1.550.064	1.502.268	1.478.770	1.416.942

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

ΟΜΙΛΟΣ & ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Ομαδικά Επενδυτικά Συμβόλαια		
Υπόλοιπο έναρξης της χρήσης	195.996	187.612
Εισφορές	41.578	36.337
Αναλήψεις	(19.073)	(27.810)
Τόκοι	2.012	2.312
Λοιπές κινήσεις	(2.565)	(2.455)
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	217.948	195.996
Ατομικά Επενδυτικά Συμβόλαια		
Υπόλοιπο έναρξης της χρήσης	1.159.666	1.089.055
Απελευθέρωση αποθέματος	(49.581)	(39.281)
Νέα συμβόλαια	-	59.873
Μεταβολή αποθέματος	13.186	50.053
Λοιπές κινήσεις	1.171	(34)
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	1.124.442	1.159.666
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.342.390	1.355.662

Στα Ατομικά Επενδυτικά Συμβόλαια του παραπάνω πίνακα, περιλαμβάνονται Συμβόλαια Επιβίωσης με επιστροφή ασφαλιστρού σε περίπτωση θανάτου αξίας €799.274 χιλ. (2021: €829.479 χιλ.) και Συμβόλαια Unit-Linked αξίας €325.168 χιλ. (2021: €330.187 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υποχρεώσεις προς συνεργάτες πωλήσεων	23.973	22.295	22.609	20.413
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	8.975	12.204	8.975	8.716
Πιστωτές και προμηθευτές	17.852	10.361	16.525	8.936
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	19.710	16.459	19.710	16.445
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	183	197	183	197
Οφειλές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς	1.480	1.803	1.480	1.803
Πρόβλεψη απαιτήσεων τρίτων κατά της εταιρίας	1.583	1.176	1.583	1.176
Πρόβλεψη δεδουλευμένων δαπανών	4.965	5.729	4.965	5.729
Λοιπές υποχρεώσεις	8.728	7.513	8.147	6.547
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	87.449	77.737	84.177	69.962

Οι εταιρίες του Ομίλου εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι της Μητρικής Εταιρίας εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις επί της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ή επί των αποτελεσμάτων λειτουργίας του. Η Μητρική Εταιρία έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τις δικαστικές υποθέσεις που εκτιμάει ότι είναι πιθανό να επέλθει ζημιά.

Η αύξηση στο κονδύλι «Πιστωτές και προμηθευτές» οφείλεται κυρίως σε προμήθειες συμβουλευτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με έργα ψηφιοποίησης και λειτουργικού μετασχηματισμού της Εταιρίας.

Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α 16 την 1^η Ιανουαρίου 2019, αύξησε τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας. Η επίδραση στις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας περιλαμβάνεται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» και κατά την 31.12.2022 ανέρχεται σε ποσό €1.557 χιλ. (2021: €1.498 χιλ.) για τον Όμιλο και ποσό €1.218 χιλ. (2021: €965 χιλ.) για την Μητρική Εταιρία (βλέπε Σημείωση 2.17).

Στο κονδύλι «Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επόμενων χρήσεων» περιλαμβάνεται ποσό €6.120 χιλ. που αφορά σε έσοδα επόμενων χρήσεων για το ακίνητο «Οικόπεδο Ελληνικού – 35^{ης} οδού» (βλέπε Σημείωση 20).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.166	2.153	2.166	2.153
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	175.000	175.000	175.000	175.000
Σύνολο	177.166	177.153	177.166	177.153

Η Μητρική Εταιρία είχε συνάψει Ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης αορίστου διάρκειας ύψους €50.000 χιλ., εκ των οποίων τα €45.000 χιλ. με την ΕΤΕ και τα €5.000 εκ. με την NBG Bank Malta (θυγατρική της ΕΤΕ). Στις 20.05.2022, η NBG Bank Malta μεταβίβασε το σύνολο ομολογιών ιδιοκτησίας της στην ΕΤΕ, η οποία πλέον αποτελεί τη μοναδική ομολογιούχο. Το επιτόκιο του δανείου ισούται με EURIBOR 6μήνου πλέον περιθωρίου 800 μονάδων βάσης. Το δάνειο πληροί τα κριτήρια για την ένταξη στην Κατηγορία 1 των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις του πλαισίου της Φερεγγυότητας II.

Επιπλέον, η Μητρική Εταιρία έχει συνάψει Ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης διάρκειας 10 ετών ύψους €125.000 χιλ. με την ΕΤΕ. Το επιτόκιο του δανείου ισούται με 650 μονάδες βάσης (6,50%) σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου. Το δάνειο πληροί τα κριτήρια για την ένταξη στην Κατηγορία 2 των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις του πλαισίου της Φερεγγυότητας II.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	19.161	23.970	19.888	23.551
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιζόμενους	871	890	871	890
Σύνολο υποχρεώσεων αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	20.032	24.860	20.759	24.441

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Προγράμματα καθορισμένων παροχών Μητρικής Εταιρίας	26.832	53.441	26.832	53.441
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	4.000	25.496	4.000	25.496
Υποσύνολο	30.832	78.937	30.832	78.937
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών Μητρικής Εταιρίας	18.298	19.267	18.298	19.267
Σύνολο υποχρεώσεων παροχών προς το προσωπικό	49.130	98.204	49.130	98.204

Με τα ομαδικά επενδυτικά συνταξιοδοτικά συμβόλαια 2361, 2740 (καθορισμένων παροχών) και 3002 (καθορισμένων εισφορών), που έχει εκδώσει η Μητρική Εταιρία, καταβάλλεται εφάπαξ παροχή ή/και σύνταξη σε κάθε εργαζόμενο κατά την αποχώρησή του από αυτή, εκτός και αν έχει εισπράξει ή θα εισπράξει μελλοντικά σχετική παροχή για την ανικανότητα του από ομαδικό συμβόλαιο που έχει επίσης εκδώσει η Μητρική Εταιρία. Με τα συμβόλαια αυτά καλύπτονται ο θάνατος, η μόνιμη ολική ανικανότητα από ασθένεια, και η μόνιμη ολική ή μερική ανικανότητα από ατύχημα.

Το προσωπικό των εταιριών του Ομίλου που βρίσκονται εντός Ελλάδος λαμβάνει αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία, βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.

ΟΜΙΛΟΣ & ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
 31/12/2022 31/12/2021

(Ποσά σε χιλιάδες €)

Συμφωνία παρούσας αξίας υποχρέωσης

Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων		
έναρξης χρήσης	78.937	54.341
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1.159	1.527
Τόκοι - έξοδα	364	256
Εισφορές εργαζομένων	390	498
Παροχές συμβολαίων DAF	(25.620)	(41)
Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την Εταιρία	(17.214)	(106)
Αύξηση λόγω καταγγελιών συμβάσεων με συναινετικές διαδικασίες και λουπά	1.862	21.236
(Κέρδη)/Ζημιά λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	(6.610)	8
Ζημιά λόγω δημογραφικών παραδοχών	-	799
(Κέρδη)/Ζημιά λόγω εμπειρίας	(2.435)	419
Παρούσα Αξία Χρηματοδοτούμενων Υποχρεώσεων κατά το τέλος περιόδου	30.833	78.937

Συμφωνία λουπού συνολικού εισοδήματος

Ποσό που αναγνωρίστηκε στο συνολικό εισόδημα κατά την έναρξη της χρήσης	(12.375)	(11.149)
Κέρδη/ (Ζημιά) λόγω αλλαγών σε παραδοχές	6.610	(807)
Κέρδη/ (Ζημιά) χρήσης λόγω εμπειρίας	2.435	(419)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στα λουπά συνολικά εισοδήματα της χρήσης	9.045	(1.226)
Ποσό που αναγνωρίστηκε στο συνολικό εισόδημα κατά τη λήξη της χρήσης	(3.330)	(12.375)

Βασικές Παραδοχές

Επιτόκιο προεξόφλησης	3,63%	0,50%
Πληθωρισμός	2,20%	2,00%
Διάρκεια προγραμμάτων (έτη)	8,03	8,42

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση ευαισθησίας στην παρούσα αξία της συσσωρευμένης υποχρέωσης, σε αλλαγή των βασικών υποθέσεων εκτίμησης.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
Ανάλυση Ευαισθησίας αναλογιστικών παραδοχών			
		N.4093	DAF
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	-3%	-4%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	3%	4%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	2%	3%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-2%	-3%

Οι εκτιμώμενες εργοδοτικές εισφορές προς τα συμβόλαια καθορισμένης παροχής 2361 και 2740 για το 2023 ανέρχονται σε €800 χιλ..

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2022				31/12/2021			
	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
	<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>				<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Συναλλαγές με συνδεδ.μέρη έως 31.03.2022								
- Καταθέσεις προθεσμίας & όψεως	29.685	-	3	-	27.541	-	15	-
- Ασφαλιστικές εργασίες	327.135	5.082	1.755	3.044	327.705	5.622	6.409	14.544
- Λοιπές Συναλλαγές	1.157	176.712	26	3.051	1.514	178.837	157	6.737
Συναλλαγές με συνδεδ.μέρη από 01.04.2022								
- Ασφαλιστικές εργασίες	3	-	767	7	-	-	-	-
Σύνολο	357.980	181.794	2.551	6.102	356.760	184.459	6.581	21.281

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ							
	31/12/2022				31/12/2021			
	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
	<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>				<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Θυγατρικές Εθν.Ασφαλιστικής	2	198	25	17	2	211	46	44
Συναλλαγές με συνδεδ.μέρη έως 31.03.2022								
- Καταθέσεις προθεσμίας & όψεως	26.710	-	3	-	24.593	-	15	-
- Ασφαλιστικές εργασίες	327.052	4.983	1.674	3.029	327.730	5.615	6.162	14.475
- Λοιπές Συναλλαγές	1.157	176.712	32	3.051	1.514	178.837	178	6.737
Συναλλαγές με συνδεδ.μέρη από 01.04.2022								
- Ασφαλιστικές εργασίες	3	-	767	7	-	-	-	-
Σύνολο	354.924	181.893	2.501	6.104	353.839	184.663	6.401	21.256

α. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

Όλες οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη πραγματοποιήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο και περιλάμβαναν τους ίδιους όρους με αυτούς που χορηγήθηκαν σε τρίτους.

Στη γραμμή “Λοιπές συναλλαγές” περιλαμβάνονται i) Ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης ύψους €50.000 χιλ., που έχει συνάψει η Μητρική Εταιρία με την ΕΤΕ και την NBG Bank Malta, η οποία αποτελεί 100% θυγατρική της ΕΤΕ και ii) Ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης ύψους €125.000 χιλ., που έχει συνάψει η Εταιρία με την ΕΤΕ (βλέπε Σημείωση 39).

Η Μητρική Εταιρία έχει κεφαλαιοποιήσει συνολικά ποσό €762 χιλ. (2021: €912 χιλ.) που αφορά σε συναλλαγές με την ΕΤΕ.

Η Μητρική Εταιρία διαχειρίζεται κεφάλαια ομαδικών επενδυτικών συμβολαίων DAF για εργαζόμενους του Ομίλου της ΕΤΕ ύψους €62.277 χιλ. (2021: €79.620 χιλ.), εκ των οποίων τα €57.397 χιλ. αφορούν σε εργαζόμενους της Μητρικής Εταιρίας (2021: €75.023 χιλ.).

β. Συναλλαγές με Βασικά Μέλη Διοίκησης (ΒΜΔ):

Όλες οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη πραγματοποιήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο και περιλάμβαναν τους ίδιους όρους με αυτούς που χορηγήθηκαν σε τρίτους ή που είχαν συμφωνηθεί σε συμβάσεις εργασίας.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και οι Αναπληρωτές Γενικοί Διευθυντές της Εταιρίας, τα βασικά μέλη της διοίκησης των λοιπών συνδεδεμένων εταιριών, καθώς και στενά συγγενικά μέλη ή εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν, στα πλαίσια της συνήθους λειτουργικής δραστηριότητας, συναλλαγές με τον Όμιλο και τη Μητρική Εταιρία. Κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Μητρικής εταιρίας παρατίθεται στη Σημείωση 1 “Γενικές πληροφορίες”.

Συγκεκριμένα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 το ύψος των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων ανερχόταν σε €2 χιλ. και €559 χιλ. αντίστοιχα (2021: €4 χιλ. και €464 χιλ.), ενώ τα ασφάλιστρα και οι αποζημιώσεις για τη χρήση 2022, ανήλθαν σε €36 χιλ. και €130 χιλ. αντίστοιχα (2021: €30 χιλ. και €75 χιλ.).

Οι συνολικές απολαβές ανήλθαν για τη χρήση 2022 σε €4.499 χιλ. (2021: €1.847 χιλ.), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται βραχυπρόθεσμες παροχές ύψους €3.183 χιλ. (2021: €1.815 χιλ.), παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία €47 χιλ. (2021: €32 χιλ.) και παροχές λήξης απασχόλησης ύψους €1.240 χιλ..

Η πρόβλεψη για αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης ανέρχεται σε €29 χιλ. (2021: € 114 χιλ.).

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος δεν έχουν είτε παράσχει, είτε λάβει εγγυήσεις ή δεσμεύσεις οποιουδήποτε είδους που να αφορούν συνδεδεμένα μέρη.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022, καθώς και κατά την Δεκεμβρίου 2021, η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος δεν σχημάτισαν πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις η οποία να σχετίζεται με ποσά οφειλόμενα από συνδεδεμένα μέρη λόγω μη ύπαρξης τέτοιου κινδύνου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Δικαστικές υποθέσεις

Οι εταιρίες του Ομίλου εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του εναγόντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι της Μητρικής Εταιρίας εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντική αρνητική επίπτωση επί της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ή επί των αποτελεσμάτων λειτουργίας του.

Εγγυήσεις

Η Μητρική Εταιρία την 31 Δεκεμβρίου 2022 είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ύψους €2.458 χιλ. (2021: €1.998 χιλ.) που αφορούν κυρίως σε συμμετοχές σε διαγωνισμούς για ανάληψη νέων ασφαλιστικών εργασιών.

Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρίες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανό να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

Οι χρήσεις των ετών 2011-2016, έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρία «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65α Ν.4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν στις 27.07.2012, 24.09.2013, 09.07.2014, 29.09.2015, 30.09.2016 και 26.10.2017 αντίστοιχα και δεν περιείχαν παρατηρήσεις.

Οι χρήσεις 2017-2021 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρία «ΠραισιγουωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία», η οποία διενέργησε και τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν την 31.10.2018, 29.10.2019, 23.10.2020, 22.10.2021 και 26.10.2022 αντίστοιχα και δεν περιείχαν παρατηρήσεις.

Η χρήση 2022 ομοίως θα ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρία «ΠραισιγουωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία» και δεν αναμένεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις οι οποίες θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της εταιρίας.

Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος μέχρι και τη χρήση 2016, παραγράφηκε την 31.12.2022. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/2016, δεν εξαιρούνται από την διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Συνεπώς, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατό να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρίας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση της Εταιρίας.

Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για την Μητρική Εταιρία και τις θυγατρικές, υπάρχουν στη Σημείωση 18.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, κατά τη συνεδρίασή του στις 4 Απριλίου 2023 ενέκρινε την παροχή κινήτρων με σκοπό την οικειοθελή αποχώρηση εργαζομένων (υπαλλήλων και εμμίσθων δικηγόρων) από την Εταιρία. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής ορίστηκε την 5 Μαΐου 2023 με εκτιμώμενο κόστος €5,2 εκατ..

Λαμβάνοντας υπόψη τη χρονική στιγμή του συμβάντος και δεδομένου ότι η προθεσμία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής ορίστηκε την 5 Μαΐου 2023, ο Όμιλος αξιολόγησε το εν λόγω γεγονός ως μη διορθωτικό γεγονός (non-adjusting event).

Έκθεση στο Διεθνή Τραπεζικό Τομέα

Η Εταιρία έχει μηδενική άμεση έκθεση σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των τραπεζών SVB και Credit Suisse, είτε πρόκειται για επενδύσεις στην αγορά χρήματος, ομόλογα ή μετοχές ενώ συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις συνέπειες από την τραπεζική κρίση στον ασφαλιστικό κλάδο και την ευρύτερη οικονομία.

Η συνολική έκθεση στον τραπεζικό τομέα σαν ποσοστό του συνολικού χαρτοφυλακίου παραμένει χαμηλή. Παρόλο που η Εταιρία διατηρεί σε κάποιο βαθμό έκθεση στο διεθνή τραπεζικό τομέα, αυτή καταναίμεται σε μεγάλες συστημικές τράπεζες, οι οποίες έχουν υψηλούς δείκτες ρευστότητας και είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένες, μειώνοντας έτσι τον δυνητικό κίνδυνο αρνητικών συνεπειών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Η ελεγκτική εταιρία «ΠραισγουωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία» («PwC») ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στον Όμιλο και την Μητρική Εταιρία από τα προαναφερόμενα ελεγκτικά γραφεία, τις υπόλοιπες εταιρίες τους καθώς και τους αντίστοιχους συνεργάτες τους.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2021
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	313	280	195	190
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	373	339	331	282
Αμοιβές για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	-	180	-	180
Σύνολο αμοιβών ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή λογιστή	686	799	526	652

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

130
ΧΡΟΝΙΑ
ΔΙΠΛΑ ΣΑΣ

Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών, «Η ΕΘΝΙΚΗ»
Λεωφ. Συγγρού 103-105 | 11745 Αθήνα | Τηλ. 210 90 99 000 | Α.Π.Μ.Α.Ε. 12840/05/Β/86/20
ΑΡ.ΓΕΜΗ: 224801000

www.ethniki-asfalistiki.gr